

bONUM PUBLICUM

06

SZOROSABB
EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ NKE
ÉS AZ ÁSZ KÖZÖTT
Interjú Domokos Lászlóval,
az ÁSZ elnökével

14

DIPLOMAOSZTÓK 2018
Június és július folyamán
az NKE négy karán és két kar-
közi intézetében végzettek
vették át okleveleiket

57

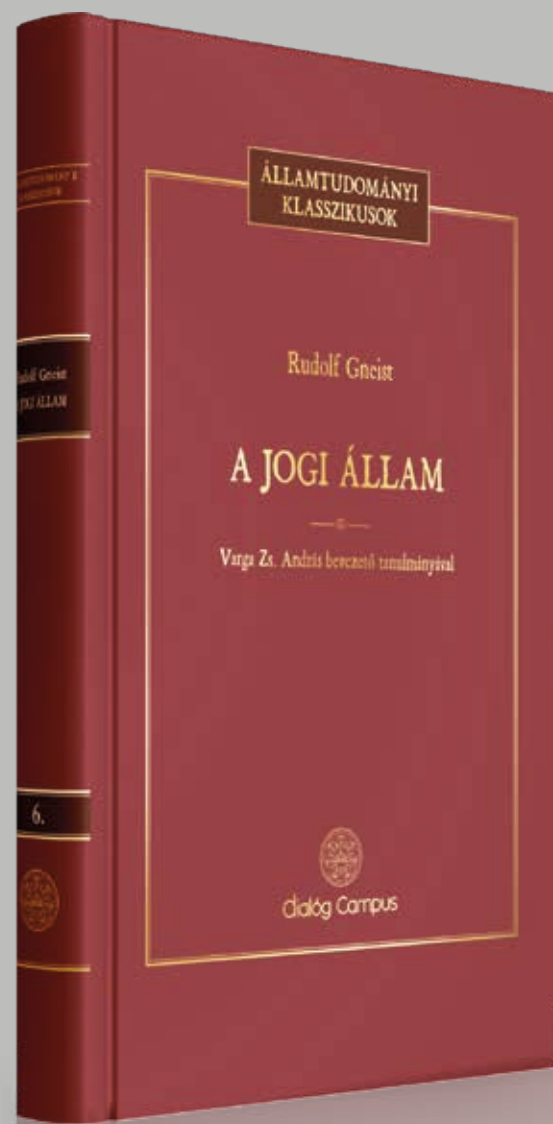
A MEG NEM ÉRTETT ORVOS
TRAGÉDIÁJA
200 évvel ezelőtt, július 1-jén
született a világhírű magyar
orvos, Semmelweis Ignác

A jogi állam eszményéről és valóságáról

Megjelent az Államtudományi Klasszikusok 6. kötete

„A nemzetállami sajátosságok valóságának felváltása mesterséges normatív paradigmákkal, a kormányzó hatalom gyengítése hivatalnoki autoritással, az identitás értékének háttérbe szorítása semleges teoretikus paradigmákkal, a jogot tisztelő és érvényesítő igazságszolgáltatás leváltása szabad értelmezésekre feljogosított bírói kormányzással – ezek a jogállamra leselkedő mai veszélyek. A doktrinális támadás doktrinális védekezést igényel, és ebben segít von Gneist munkája.”

Részlet Varga Zs. András bevezető tanulmányából.

A könyvsorozat elektronikusan is elérhető az NKE honlapján:

Sorozatszerkesztők: Patyi András – Trócsányi László

14

„A jól működő közigazgatásnak nemzetépítő, társadalomépítő hatása van” – mondta Patyi András az Államtudományi és Közigazgatási Kar diplomaosztó ünnepségén. Június és július folyamán az NKE négy karán és két karközi intézetében végzetek vették át okleveleiket, továbbá a szakirányú továbbképzési szakokon több mint ezer közigazgatási szakember is kézhez kapta a végzettséget igazoló okmányait.

06

Szorosabb együttműködés az NKE és az ÁSZ között – Interjú Domokos Lászlóval, az Állami Számvevőszék elnökével

11

Változás az NKE élén

35

Törökország a választások után

57

A meg nem értett orvos tragédiája

TARTALOM 2018. JÚLIUS

02	MOZAIK	27	A FELSŐOKTATÁST IS ÉRINTI AZ ÚJ UNIÓS ADATVÉDELMI RENDELET	44	AZ ÁKR. A JOGÁLLAMI ÉRTÉKKÖZÖSSÉG LENYOMATA
06	SZOROSABB EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ NKE ÉS AZ ÁSZ KÖZÖTT	30	218 TISZTET AVATTAK A BUDAI VÁRBAN	48	MULTIMÉDIA AZ OKTATÁSBAN – PARADIGMAVÁLTÁS A KÖZSZOLGÁLATI TOVÁBBKÉPZÉSBEN
11	VÁLTOZÁS AZ NKE ÉLÉN	32	INNOVATÍVABB GONDOLKODÁSRA VAN SZÜKSÉG	51	AZ AKARAT DIADALA
14	DIPLOMAOSZTÓK 2018	35	TÖRÖKORSZÁG A VÁLASZTÁSOK UTÁN	54	NKE – NEM CSAK SPORTOS EGYETEM
21	ONLINE IS ELÉRHETŐ A MAGYARY-HAGYATÉK	38	VÁLTOZTATNUNK KELL! ÚJRA KELL GONDOLNI A TELEPÜLÉSI CSAPADÉKVÍZ-GAZDÁLKODÁST	57	A MEG NEM ÉRTETT ORVOS TRAGÉDIÁJA
23	PROFESSZIONÁLIS KÖZBESZERZÉS	41	A CÉL AZ EGYETEM NEMZETKÖZI ISMERTSÉGÉNEK ÉS ELISMERTSÉGÉNEK NÖVELÉSE	60	AJÁNLÓ
25	VEZETŐVÁLTÁS AZ RTK ÉLÉN				

Átvette új otthonát a Ludovika Huszár Díszszakasz

Az NKE Ludovika Campusának fejlesztése újabb állomásához érkezett: átadták a Ludovika Huszár Díszszakasz részére az egykori lovarda megújult épületét. A Ludovika Campus évtizedekkel ezelőtt a magyar öttusázás központi helyének is számított, hiszen az egykori Ludovika Akadémián lehetőség volt például a vívás, valamint a lovassport művelésére is. A campus fejlesztése során fontos célkitűzés volt ezen hagyományok megőrzése és újbóli felvirágoztatása. Ezt a célt szolgálta az egykori lovarda épületének felújítása is. Prof. Dr. Patyi András nyitóbeszédében történelmi pillanatnak nevezte az eseményt, ahogy fogalmazott: *„Hosszú évtizedek után, ha csak hagyományörző jelleggel is, de újra lovas katonák használják az egykori Ludovika Akadémia lovardáját.”* Az NKE rektora felidézte a könyűlovas magyar katonák, azaz a huszárok dicsőséges tetteit, így például azt, amikor vi-
tézül harcoltak az első

világháború lovasrohamaiban. Patyi András és Gál András Levente, a Ludovika Huszár Díszszakasz alapítója emléklappal köszönték meg Kovács Gábor oktatási rektorhelyettes, az NKE SE elnökének munkáját, amelyet a hagyományörző szakosztály érdekében végzett. A Korányi utca területén található egykori fedeles lovarda és a hozzá tartozó istálló teljesen megújult. Mindez kiegészült oktató- és rendezvényteremmel, díjlovaglós és -ugrató pályával is. A létesítmény modern, 24 ló tartását biztosító istállót és a ló tartást biztosító helyiségeket is tartalmaz. Kialakítottak a lovagláshoz szükséges eszközök tárolására megfelelő helyet és egyidejűleg 60 fő átöltözését biztosító vizesblokkot is. A Ludovika Huszár Lovarda Magyarországon egyedülálló, európai viszonylatban is kivételes, amely honvédtiszti, rendvédelmi és civil hallgatók lovas képzésén túl a lakosság részére is – bizonyos feltételekkel – szabad kapacitásának terhére nyitva állhat a jövőben.

Felkészültek a STANAG és ARMA nyelvvizsgákra

116 hallgató végezte el eredményesen az elmúlt hónapokban az NKE HHK Idegen Nyelvi és Szaknyelvi Központ nyelvi tanfolyamait, amelyek STANAG és ARMA nyelvvizsgákra készítettek fel a résztvevőket. A kibocsátó ünnepséget június végén tartották az egyetem Hungária körúti campusán. *„A tanfolyamok elvégzése komoly próbatétel és nagy kihívás hallgatóknak és oktatóknak egyaránt”* – mondta köszöntőjében Dr. Pohl Árpád ezredes. A HHK dékánja szövegezt arról, hogy a Magyar Honvédség vezetése kiemelt figyelmet fordít a honvédtisztek idegen nyelvi képzésére. Ennek eredményeként hamarosan elkezdődik az épület, a tantermek és a nyelvi laborok megújulása, valamint modern szemléltetőeszközök beszerzése is várható a következő hónapokban. A dékán felhívta a hallgatók figyelmét, hogy a tanfolyamot követően ne álljanak le az idegen nyelvi ismeretek elsajátításával, hiszen a most megszerzett tudás további gyakorlás nélkül hamar homályba vész. *„Az angol nyelv ismerete nélkül ma már nagyon nehéz boldogulni a honvédségben, amely nemzetközi környezetben végzi mindennapi tevékenységét”* – fogalmazott Pohl Árpád. A dékán megköszönte a hallgatók és az oktatók munkáját is, majd Kiss Gabriella központvezetővel átadta a hallgatóknak az okleveleket.

Hivatásrendi együttműködés a logisztikában

A különleges jogrendi időszakban különösen nagy szerepe van a logisztikának, amely a hivatásrendi együttműködéssel válhat igazán hatékonyá – hangzott el az NKE Hungária körúti campusán tartott szakmai konferencián. *„Nagyon fontos, hogy a különböző hivatásrendek képviselői a logisztikai feladatok megvalósítása során megértsék egymást, és tudjanak hatékonyan együttműködni. Ezt a célt szolgálják az NKE közös modulok tantárgyai és a közös közszolgálati gyakorlatok is”* – mondta el köszöntőjében Dr. Pohl Árpád ezredes. A Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar dékánja szövegezt arról is, hogy a hivatásrendi együttműködés nemcsak az oktatásban, hanem a kutatómunkában is megjelenik. Erre jó példa *A logisztikai együttműködés a sikeres védekezésért* című projekt, amelynek célja a jelenlegi logisztikai ismeretek továbbfejlesztése és a hivatásrendi együttműködés új, eddigénél hatékonyabb formáinak a kidolgozása. A konferencián a különleges jogrend időszakairól és azok tartalmáról tartott előadást Dr. Lakatos László ny. vezérőrnagy. A szakember szerint ezekben az időszakokban szorosabb logisztikai együttműködésre van szükség az egyes hivatásrendek között. A rendezvényen szó volt olyan témákról is, mint például a logisztikai együttműködés a katasztrófák elhárítása érdekében, vagy a különleges jogrend logisztikai gazdálkodása nemzetközi szervezeteknél.

Fotókon a Ludovika Egyetemi Campus

Négy kategóriában mintegy 700 pályamű született a Kiemelt Kormányzati Beruházások Központja fotópályázatán, amelyen a résztvevőknek a Ludovika Egyetemi Campus épületeit, az Orczykertet és az egyetemi életet kellett bemutatni. A legjobb pályázatokat ünnepélyes keretek között díjazta a zsűri, az NKE új oktatási épületében rendezett eseményen. A fotópályázatra négy kategóriában lehetett nevezni: épületfotókat, sorozatokat, valamint a hely szellemét és az egyetemi életet megörökítő alkotásokat lehetett beküldeni. A fotópályázat eredményhirdetésén Prof. Dr. Padányi József vezérőrnagy köszöntötte a jelenlévőket. Az NKE tudományos

rektorhelyettese elmondta, hogy a pályaművek sajátos látásmódban ábrázolják a campus nemrég átadott épületeit. Szerinte minden pályázó nyertes, és az általuk készített fotókat reményei szerint

az egyetemi kiadványokban is használhatják majd. *„Az egyetemi polgárok pedig büszkéek az új épületekre, használják és élnek ezekben”* – fogalmazott Padányi József. Balogh László, a bírálóbizottság tagja elmondta, hogy minden fotó értékes, ami a pályázatra érkezett, és emiatt nehezen is hozta meg a döntést a zsűri. *„Gratulálunk mindenkinek”* – tette hozzá. Az első helyezettek 250 ezer, a második helyezettek 150 ezer, míg a harmadik helyezettek 100 ezer forintos díjazásban részesültek. A díjat nyert pályamunkák megtekinthetők a pályázat honlapján (www.ludovikafotopalyazat.hu), valamint szeptember végéig az NKE Oktatási Épület aulájában.

Új tagok az FT-ben

Június végén megtartotta első ülését a Nemzeti Közszerológati Egyetem új összetételű Fenntartói Testülete, amelynek ügyvivője Janza Frigyes ny. r. vezérőrnagy, a belügyminiszter képviselője. Az NKE fenntartói jogait az FT útján a közigazgatás-fejlesztésért, az igazságügyért, a honvédelemért és a rendészetért felelős miniszter közösen gyakorolja. Az ügyvivőt félévenkénti váltásban adják a fenntartók, az elmúlt hat hónapban ezt a jogot a Honvédelmi Minisztérium gyakorolta. A kormányváltást követően több fenntartó tárcánál történtek személyi változások, így az FT összetétele is változott. A Miniszterelnökséget

Vidoven Árpád, korábbi közigazgatási államtitkár helyett ezentúl Orbán Balázs parlamenti államtitkár, a Honvédelmi Minisztériumot pedig Földváry Gábor jogi és igazgatási ügyekért felelős helyettes államtitkár helyett Szabó István honvédelmi ügyekért felelős államtitkár képviseli a testületben. A Belügyminisztérium képviselője továbbra is Janza Frigyes ny. vezérőrnagy lesz, míg az Igazságügyi Minisztériumé Molnár Zoltán közigazgatási államtitkár. Az FT ülésein állandó tanácskozási jogú meghívottként részt vesz Balogh Csaba, a Külügyminisztérium és Külügyminisztérium közigazgatási államtitkára is.

Együttműködési megállapodásokat kötött az NKE

Megújította együttműködési megállapodását az Állami Számvevőszék és a Nemzeti Közszerológati Egyetem. Az együttműködést Domokos László, az ÁSZ elnöke és Prof. Dr. Patyi András, az NKE rektora írták alá június 19-én. A megállapodásnak köszönhetően szeptembertől az ÁSZ szakmai támogatásával elindul a vezetés és gazdálkodás a közszolgáltatásban szakirányú továbbképzési szak az NKE-n. Az együttműködés megújítása kiterjed többek között tantárgyak és tananyagok fejlesztésére, valamint tudományos és szakmai együttműködésekre, elsősorban a közszolgáltatási integritáskutatások és a vezetés és gazdálkodás a közszolgáltatásban szakirányú továbbképzési szak oktatása és továbbfejlesztése területén. Mindemellett része az együttműködésnek a közpénzügyi ellenőrzés és a költségvetési szervek belső ellenőrzése témakörökben történő képzésfejlesztés, valamint a jó kormányzás értékrendszere

és a közpénzekkel való gazdálkodás területein kutatások és szakmai programok megvalósítása. Az NKE a Magyar Kormánytisztviselői és Állami Tisztviselői Karral (MKK) is együttműködési megállapodást kötött.

Fókuszban a humán tőke reformja

A munkaköralapú humánerőforrás-gazdálkodás nemzetközi gyakorlatáról és a humán tőke reformjáról volt szó azon a kétnapos nemzetközi konferencián, amelyet számos külföldi ország részvételével tartottak meg a Nemzeti Közszerológati Egyetemen. „Jelentős közigazgatási átalakulás ment végbe az elmúlt években Magyarországon, de a közszolgáltatási humán erőforrással kapcsolatos jogi szabályozás nem sokat változott” – mondta köszöntőjében Prof. Dr. Kiss György akadémikus. Az NKE ÁKK egyetemi tanára hozzátette, hogy az intézményben is zajlik egy kutatás, amely a közigazgatás személyi állományának teljes feltérképezésével, vizsgálatával foglalkozik. A Közszerológati Jog és HR Komplex Kutatóműhely egyrészt a jogi szabályozás alakulásával, másrészt a közszolgáltatási életpálya jogon kívüli eszközeivel foglalkozik. A kutatóműhely vezetője úgy látja, hogy ez a két terület szorosan kapcsolódik egymáshoz. Kiss György elmondta azt is, hogy a mostani konferencia jó lehetőséget ad arra, hogy a témával foglalkozó hazai szakemberek a környező országok, így például Lengyelország, Ausztria vagy Szlovákia tapasztalatait is megismerjék. A kétnapos konferencián több szekcióban vitatták meg az aktuális kérdéseket a résztvevők. Olyan témákról is szó volt, mint például a HR-trendek és -fejlesztési irányok Európában, munkaköralapú humánerőforrás-gazdálkodás az USA közszolgáltatásban vagy a versenyképes közszolgálat személyzeti utánpótlásának stratégiai támogatása.

Közigazgatási juniális

Közigazgatási juniálist tartottak az NKE Államtudományi és Közigazgatási Karán, ahol a közszolgáltatási tisztviselők napjáról, valamint a 40 éves hazai közigazgatási felsőoktatásról emlékezett meg a kar oktatói, dolgozói, valamint alumni közössége a közigazgatás-tudományok fellegvárában, a Ménesi úti campuson. „Immár 20 éve ünnepli a magyar közigazgatás, a magyar állam a közszolgáltatási tisztviselők napját” – fejtette ki beszédében Prof. Dr. Kis Norbert. Az ünnepség másik apropója, hogy 40 éve állt fel az Államigazgatási Főiskola, amely a közigazgatási felsőoktatás bölcsője, majd központja volt az évek során. Az ÁKK dékánja ismertette, hogy idén a kar elbúcsúzik az ikonikus campustól: az egyetemi nappali és levelező tagozatos képzés után a továbbképzés is a Ludovikára költözik.

„Nagy öröm, hogy nemcsak vizsgák és felkészítő képzések keretében tudunk egymással találkozni, hanem kicsit kötetlenebb keretek között is, amikor a saját szakmánkat, hivatásunkat ünnepeljük” – mondta Palich Etelka, a Magyar Kormánytisztviselői és Állami Tisztviselői Kar elnöke. „A tisztviselők ünnepe egyben a szakma ünnepe is. A mi szakmánk része a hivatás.” Véleménye szerint a szakma összefogása szükséges ahhoz, hogy a hivatást érintő gyakori változásokat megfelelően tudják kezelni.

Tanévzáró az NKE-n

Elismerések átadásával hivatalosan is lezárta a 2017/2018-as tanévét az NKE. Az ünnepi eseményen Patyi András kiemelte, hogy ez volt az első teljes tanév, amelyben az egyetem már öt karral működött. Az NKE rektora szólt a nemzetközi rektorhelyettesi és a Rendészettudományi Kar dékáni pozíciójában történt személyi változásokról, valamint az intézmény költségvetési helyzetéről is. Emellett beszélt az egyetem részvételéről a zajló uniós projektekről, különösen a két kiemelt KÖFOP-projektről. „Az idei tanévben rendkívüli eredményeket tudunk hozni a projektek révén az egyetemfejlesztésben és a továbbképzések terén. Ennek is köszönhetően mindkét projekt futamidejét sikerült meghosszabbítani” – hangsúlyozta a rektor. Patyi András szerint a most záruló tanév fontos eseménye volt a nemzetközi intézményértékelés, amelyről most készül a jelentés. A rektor szólt Kun Miklós előadás-sorozatáról a Ludovika Szabadegyetemen, amely programsorozat szerinte az intézmény egyfajta marketingtermékévé vált. Fontos eredménye volt az elmúlt tanévnek a Ludovika Egyetemi Campus-projekt első ütemének befejezése, valamint az államtudományi mesterszak beindítása is. „Az idei tanévben az intézmény megalapozta a digitális egyetem korszakát, ami számos technikai és tartalmi újítást hozott” – mondta el Patyi András. A rektor hozzátette, hogy az elmúlt időszakban mintegy hatmilliárdot fordított erre az egyetemre. Elhangzott, hogy várhatóan új korszak következik az egyetem fenntartói irányításában is, valamint szeptember elsejétől új rektora is lesz az intézménynek.

A rendezvényen elismerések átadására is sor került. Tiszteletbeli doktori cím elismerésben részesült Prof. Dr. Kun Miklós történész, a Ludovika Szabadegyetem előadója. Az NKE Gyűrűje kitüntetés Dr. Földváry Gábor István, a Fenntartói Testület (FT) korábbi tagja és Dr. Vidoven Árpád közigazgatási államtitkár, volt FT-tag vehette át Patyi András rektortól. Rektori kitüntető oklevélben hárman részesültek: Kilián Zsolt szerkesztőségi főmunkatárs, Lalák Péter, az egyik alprojekt pénzügyi vezetője, valamint Várhegyi Katalin oktatási és sportreferens. Az ünnepség egy rendhagyó díjazással zárult: az egyetem felső vezetői személyesen köszönték meg Patyi András rektor többéves vezetői munkáját, amellyel sikerre vitte a magyar felsőoktatás sajátos jellemzőkkel bíró intézményének egyedülálló modelljét.

Szorosabb együttműködés az NKE és az ÁSZ között

SZÖVEG: SZŐÖR ÁDÁM
FOTÓ: RÁCZ PÉTER

Június közepén megújította együttműködési megállapodását az Állami Számvevőszék és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem. Ennek célja a közpénzekkel, közvagyonnal való gazdálkodás színvonalának fejlesztése, valamint az integritás értékeinek erősítése a közszolgálatban. A megállapodásnak köszönhetően szeptembertől az ÁSZ szakmai támogatásával elindul a vezetés és gazdálkodás a közszolgálatban szakirányú továbbképzési szak az egyetemen. Ennek apropóján adott interjút lapunknak Domokos László, az ÁSZ elnöke, aki számos aktuális kihívásról is beszélt.

○ **Miért fontos az ÁSZ számára, hogy a felsőoktatással is partneri viszonyt ápoljon?**

Domokos László: Az Állami Számvevőszék az Országgyűlés legfőbb pénzügyi-gazdasági ellenőrző szerve, a demokratikus intézményrendszer független alapintézménye. Küldetése, hogy szilárd szakmai alapokon álló, értékteremtő ellenőrzésével előmozdítsa a közpénzügyek átláthatóságát, és hozzájáruljon a jól irányított állam működéséhez. Stratégiai célnak tekintjük munkánk széles körű hasznosulását, ami történhet úgy, hogy az ellenőrzöttök a számvevőszéki megállapítások alapján olyan intézkedéseket hoznak, amelyek eredményeként a gazdálkodásuk és működésük pozitív irányba változik. Kiemelt hasznosulási szint, ha egy jelentős tapasztalatai beépülnek a jogszabályokba az Országgyűlés törvényalkotó tevékenységén keresztül. A legszélesebb területe azonban a társadalmi szint; a jelentéseink, elemzéseink segítségével az állampolgárok tájékoztatást kapnak az általuk befizetett adóforintok felhasználásáról. Ennek érdekében az ÁSZ proaktív kommunikációs tevékenységet folytat, és folyamatosan biztosítja munkája és működése átláthatóságát. Elsődleges ellenőrzési tevékenységünk mellett egyre inkább előtérbe kerül az ÁSZ tanácsadó, véleményalkotó és támogató funkciója is. Ezek célja, hogy az ÁSZ elemzéseivel, tanulmányaival,

véleményalkotásával és széles körű tudásmegosztó tevékenységével átláthatóbbá és eredményesebbé tegye a közpénzek felhasználását, és hozzájáruljon a közpénzügyi területek, közszolgáltatásokat nyújtó intézmények hatékonyabb működéséhez. Az együttműködéseink egyik fontos területe a felsőoktatási intézményekkel való tudásmegosztás. Az elmúlt években számos egyetemen kötöttünk megállapodást, amelyek fókuszában minden esetben a tudásunk, tapasztalataink megosztása, valamint a közpénzügyi területekhez kapcsolódó kutatások előmozdítása állt. Az NKE-vel gyakorlatilag az intézmény létrehozása, 2012 óta szoros szakmai kapcsolatot ápolunk.

○ **Ezt az együttműködési megállapodást újította meg az NKE és az ÁSZ néhány hete. Eddig mit hozott az ÁSZ számára az együttműködés, és miben jelent majd újdonságot a megújított megállapodás?**

D. L. Az ÁSZ a stratégiájában is meghatározott módon vállal aktív szerepet a hazai és nemzetközi ellenőrzésszakmai közéletben, figyelemmel kíséri és részt vesz a szakmai műhelyek munkájában. Az ÁSZ évek óta jelentős erőfeszítéseket tesz a pénzügyi, közpénzügyi, közteherviselési szemléletformálás terén. Küldetésünk és feladataink kiterjedtebbek a közpénzfelhasználás pusztá értékelésénél; a magyar állam egyik legfontosabb alkotmányos intézményeként felelősséget

viselünk a gazdaság fenntarthatóságáért, átláthatóságáért és stabilitásáért. Az ÁSZ és az egyetem 2012-ben kötött stratégiai célú együttműködési megállapodást, amelyben mindkét fél kinyilvánította együttműködési szándékát az integritásalapú kultúra fejlesztése, valamint az oktatás, a képzés, a tudományos kutatás, a szakértői tevékenység, továbbá a közpénzekkel, a közvagyonnal való gazdálkodás színvonalának és a közigazgatás versenyképességének javítása területén. A hat éve élő együttműködésünk célkeresztjében a közpénzügyek megújítása áll. Az etikus közpénzügyi vezetés normáinak széles körű terjesztése érdekében – az ÁSZ által is aktívan támogatott képzésfejlesztés eredményeként – indulhat el az idei évtől a *vezetés és gazdálkodás a közszolgálatban* egyéves szakirányú továbbképzési szak. Ez immáron kötelező a közszolgálati tisztviselő és közigazgatási vezetők részére, de együttműködésünk kiterjesztésével meg kívánjuk nyitni a lehetőséget a közszféra minden területe felé, illetve más szakterületek irányába is. Az együttműködés megújításakor a közpénzgazdálkodás következő generációi iránt érzett felelősségünket kívántuk tettekre váltani a közös kutatások, tananyagfejlesztések, képzési lehetőségek megteremtésével. Bizom abban, hogy az NKE törvényileg kijelölt közszolgálati vezetőképzésében és további vállalásaiban az ÁSZ – mind a közpénzek ellenőrzésében szerzett tapasztalataival, mind a közszférában szerzett integritáskutatói eredményeivel – gyarapítani tudja közös eredményeinket a jó állam, a jól irányított állam felépítésében. Nagy örömmre szolgál, hogy együttműködésünket magasabb szintre emelhettük az intézmény szakértőivel, tudományos közösségével. Ehhez jelentősen hozzájárult évek óta tartó kiváló szakmai együttműködésünk Patyi András rektor úrral, valamint Kis Norbert dékán úr és kollégái kitaró munkája is meghatározó volt a megállapodásunk megújításában. Meggyőződésem, hogy az együttműködésben közösen kitűzött célokat valódi tartalommal fogjuk megtölteni már a szeptemberben induló új tanévtől.

○ **Hogyan jelennek meg a közszolgálatban az integritás értékei, és milyen irányban érdemes fejleszteni ezt?**

D. L. Az integritás a közszolgálat alapértékeinek origója. Handó Tünde, az Országos Bírósági Hivatal elnöke egy konferencián nagyon találóan úgy fogalmazta meg: az integritás azt jelenti, hogy akkor is helyesen cselekszem, ha senki sem lát. A közszféra szervezeti integritása legmélyebb tartalmának a közjó szolgálatát nevezhetjük meg, és az integritás súlyos sérelmének tekinthetjük, ha a közszféra szereplői a köz érdekével ellentétesen cselekednek, ideértve mindenekelőtt a csalást és a korrupciót. A korrupció elleni küzdelem integritás-központú megközelítésének a legnagyobb előnye az, hogy a harc új színterét nyitja meg a megelőzés terén. Hagyományosan az egyes országok bűnüldöző szervei vették fel a harcot a korrupciós személyekkel, a legtöbb országban viszonylag csekély

eredménnyel. Az integritás-központú megközelítés esetében azonban a közszféra valamennyi intézményének a feladatává válik, hogy kiépítse integritáskontrolljait, azaz saját védelmi rendszerét a korrupcióval szemben. Nyilvánvaló, hogy ez elsősorban a vezetők felelőssége, akiknek maguknak is példát kell mutatniuk az etikus viselkedés terén. Ez az a pont, ahol az integritás és az etikus vezetés összekapcsolódik: nincs szervezeti integritás etikus vezetők nélkül, és az etikus vezetés a szervezeti integritás megteremtésének az egyik legfontosabb eszköze. Az NKE-vel megújított együttműködésünk legfőbb célja a közpénzekkel, közvagyonnal való gazdálkodás színvonalának fejlesztése, valamint az integritás értékeinek erősítése a közszolgálatban.

○ **Az ÁSZ-nak további képzési programjai is vannak. Ezek hogyan segítik elő a közpénzügy területén dolgozók tudásának, ismereteinek fejlesztését?**

D. L. Amint azt már említettem: az ÁSZ tanácsadó tevékenységének célja a tudásmegosztás, a „jó gyakorlatok” terjesztése, valamint a közpénzügyi és vezetői ismeretek fejlesztése a közpénzügyi rendszer szervezeti körében. Ezt erősítette meg, hogy 2015-ben az Országgyűlés határozatában bizta meg a Számvevőszéket a vezetői rendszerekre vonatkozó tanácsadó tevékenységének szélesítésével és az etikus közpénzügyi vezetők képzésének támogatásával. Ennek érdekében a Miskolci Egyetemen közösen 2016. február 1-jével létrehoztuk a Közszolgálati Menedzsment Intézeti Tanszéket. A 2016 szeptemberében indult képzési program célkitűzése az etikus közpénzügyi vezetők képzésének tudományos megalapozása, és kifejezetten a költségvetési intézmények első számú vezetői számára készült, az ő munkájukat kívánja segíteni. A tematika középpontjában az etikus közpénzügyi gazdálkodás áll. Emellett a képzés érinti az értékteremtés, etikai dilemmák a vezetésben, a szervezeti integritás megteremtése és megerősítése a közszférában, a közszolgáltatások teljesítménymenedzsmentje és a menedzsmentkontroll témaköreit is. Céljaink megvalósítása érdekében eddig már több képzési programot, kurzust valósítottunk meg az elmúlt csaknem egy évben, és a jövőben újabb közpénzügyi területekre, illetve intézménycsoportokra terjesztjük ki az etikus közpénzügyi vezetők képzését. Fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy az egyes felsőoktatási intézményekkel kötött képzési együttműködéseink nem konkurenciái egymásnak, hanem épp ellenkezőleg: erősítik egymást! A közös tapasztalatok megosztása a közös célunkhoz, Magyarország közpénzügyi helyzetének fejlesztéséhez, a jól irányított államhoz járul hozzá. Nagyon fontos, hogy a képzési tevékenységünk alapját minden esetben az ellenőrzési tapasztalataink jelentik, amelyeket elemzésekben, tanulmányokban összegzünk, bemutatva a jó gyakorlatokat, illetve a jellemző szabálytalanságokat, hiányosságokat. Ez alapján készülnek az egyes tananyagok, képzési programok,

amelyek pozitív változásokat hoznak, hozzájárulnak a fejlődéshez az egyes intézmények, szervezetek szintjén is. Így lesz az ellenőrző tevékenységünkől használható tudás.

○ **A közpénzekkel való gazdálkodás fontos része az állam működésének, amelynek átláthatónak is kell lennie. Hogy érzi, ez mennyire valósul meg ma Magyarországon, és milyen fejlesztési irányok vannak?**

D. L. Meggyőződésem, hogy transzparencia nélkül nem képzelhető el jól működő, jól irányított állam. A demokrácia és az elszámoltathatóság alapja, hogy a polgárok tudják, mi történik a pénzügyekkel, ki hogyan használja a rábizott közvagyonot. Az átláthatóság az ÁSZ működését megalapozó összes jogszabályt és a szervezet minden fontosabb stratégiai dokumentumát átszövi. Az Állami Számvevőszék működésének átláthatósága két szinten valósul meg: jogszabályi és szervezeti szinten. Az ÁSZ minden jelentése nyilvános, a 21. század elvárásainak megfelelően digitálisan letölthetők és kereshetők a szervezet honlapján, de az ellenőrzési terveink, illetve az ellenőrzések módszertanai is nyilvánosak. Emellett az ÁSZ stratégiai szintre emelte a kommunikációt: 2011 tavaszán létrehoztuk és folyamatosan fejlesztjük hírportálunkat, amelynek segítségével az ellenőrzések teljes folyamata nyomon követhető, valamint a közpénzből fenntartott szervezetünk működése átlátható. Az oldal az intézkedési tervekről és a hasznosulás nagyobb lépéseiről is folyamatos tájékoztatást ad. Azt gondolom, hogy az állam átláthatóságának különösen nagy jelentősége van, ami alapvetően befolyásolja az államba vetett állampolgári bizalmat, illetve egy ország sérülékenységét. A proaktív kommunikáció pajzsként szolgál, védelmet biztosít a külső támadások ellen. A 2017. évi tevékenységünkről szóló beszámolóban ezért is vetettük fel, hogy az ÁSZ kommunikációs tapasztalataiból kiindulva az Országgyűlés forduljon felhívással a felé beszámolási kötelezettséggel rendelkező intézményekhez a társadalmi hasznosságuk és átláthatóságuk növelése érdekében, így erősítve az érintett intézmények hiteles tájékoztatási tevékenységét. A pozitív kommunikáció eszközével erősödhet az államba vetett társadalmi bizalom, valamint a jól irányított államhoz járulhat hozzá az átláthatóság ez irányú erősödése. Ez különösen fontos kérdés manapság. Nem elég jónak lenni, hanem jónak is kell látszani. A gazdasági növekedéshez az kell, hogy a hazai és nemzetközi szereplők bízzanak a magyarországi lehetőségekben. Ennek

feltétele az, hogy hiteles információkhoz juthasson minden érdeklődő, s hogy a befektetői világ ne csak politikai indulatoktól átitatott híradásokból tájékozódhasson. Magyarország eredményei megfelelőek, nem kell többet mondani a valónál. Azt azonban el kell mondani, s nem csak egyszer, hanem annyi alkalommal, ahányszor csak lehet. Egy olyan országot, amelynek jó a híre a nemzetközi befektetők körében, ritkábban ér például súlyos következményekkel járó spekuláns pénzügyi támadás. Ez pedig – különösen egy válságos vagy kiszámíthatatlanabb időszakban – igazán sokat érhet. A kormánynak szerintem ezek miatt is nagy hangsúlyt kell fektetnie az ország gazdasági eredményeinek nemzetközi megismertetésére, a proaktív és célzott kommunikációra.

○ **Ha már a gazdasági növekedést említette: az elmúlt években Magyarország számára is kedvező folyamatok zajlottak a világgazdaságban, de többek szerint ez a pozitív környezet kezd megváltozni. Hogy látja, miként lehetne ehhez a leghatékonyabban alkalmazkodni? Magyarul hogyan lehet felkészülni egy esetleges újabb nagy gazdasági válságra?**

D. L. Magyarország gazdasági szekere most valóban szépen

halad, a gazdasági folyamatok és az adatok évről évre kedvezőbbek, ami bizakodásra ad okot. Ugyanakkor semmi nem garantálja, hogy nem köszönt be egy újabb pénzügyi válság a térségünkben. A közgazdasági törvényszerűségek és a jelenlegi világgazdasági folyamatok alapján egészen biztos, hogy előbb-utóbb szembe kell néznünk egy újabb gazdasági válsággal. Ezért az anticiklikus gazdaságpolitika eszközeivel tudatosan fel kell készülni egy rosszabb időszakra is, amihez a költségvetésben is meg kell teremteni a megfelelő fedezetet. Az ÁSZ néhány hete adta át az Országgyűlésnek a 2019-es központi költségvetésről szóló véleményét, és álláspontunk szerint a jövő évi költségvetés tartalmazza azokat az elemeket, amelyek segítenek felkészülni egy jövőbeli gazdasági válságra. Felmerül a kérdés ugyanakkor, hogy képesek leszünk-e megszorítások nélkül átvészelni azt? Ehhez el kell érniük a megfelelő versenyképességet – ösztönző csomagokkal –, mégpedig úgy, hogy a belső tényezők növekedése nem csökken. Parlamenti expozémban is felhívtam a figyelmet arra, hogy célszerű, ha már most minél több jól előkészített beruházási tervvel rendelkezünk, amelyeket válságos időszakban csak „kikapnánk a fiókból” a gazdaság fenntarthatósága érdekében. Nem lehet

Meggyőződés, hogy transzparencia nélkül nem képzelhető el jól működő, jól irányított állam. A demokrácia és az elszámoltathatóság alapja, hogy a polgárok tudják, mi történik a pénzüikkel, ki hogyan használja a rábízott közvagyonot.

elégyszer hangsúlyozni, hogy a legfontosabb a hatékonyság növelése, erre kell fókuszálni. A sikerhez hozzájárul a kutatók és az innovációk számának az ösztönzése is. Mindehhez elengedhetetlen a bürokrácia további csökkentése, ám az még tisztázásra, illetve további elemzésre szorul, hogy az állam mely területeken változtasson, illetve honnan húzódjon vissza. Meggyőződés, hogy a gazdaság azon területein, ahol az állam jelentős jelenléte nélkül is egészséges, illetve elegendő a kereslet-kínálat nagysága, ott az állam részvételével indukált keresleti-kínálati túlfűtöttségre már nincs szükség. Egyébként az nem magyar sajátosság, hogy nem igazán látszik, miként lehetne csökkenteni az állami szerepvállalást egy olyan világpolitikai helyzetben, amikor aktív, erős, cselekvőképes államokra van szükség.

○ **A hatékonyságnöveléshez hogyan tudott alkalmazkodni a Számvevőszék?**

D. L. Az Alaptörvény előírja minden állami szervezet számára, hogy törvényben meghatározott módon, önállóan és felelősen gazdálkodjon a törvényesség, a célszerűség és az eredményesség követelményei szerint. Az Állami Számvevőszék ezért elkötelezett amellett, hogy szilárd szakmai alapokon álló ellenőrzéseivel a lehető legnagyobb mértékben hozzájáruljon a közpénzek átláthatóságához, segítse a közpénz és közvagyon hatékony és célszerű felhasználását. A közpénzek felhasználásának hatékonysága kulcskérdés. Az állammenedzsment keretében ezért minden szervezet felé elvárás, hogy a rábízott közpénzből a közfeladatokat ne csak teljesítse, hanem teljesítményét folyamatosan felülvizsgálva hatékonysági és minőségi kritériumokat is rendeljen ahhoz. A számvevőszéki munka hasznosulásának ezért fontos része a nemzetközi sztenderdeknek megfelelően az is, hogy a közpénzek eredményes és hatékony felhasználását illetően példamutató szervezetként járjon el, tájékoztató és viszonyítási pontként, követhető példaként szolgáljon a közszféra egésze számára. Az ÁSZ-nak az ellenőrzéseket hatékonyan és eredményesen kell elvégeznie. 2011 óta a humán erőforrás és a munkafolyamatok optimalizálásának köszönhetően ellenőrzötteinek számát közel háromszorosára növeltük, ezáltal gyakorlatilag minden munkanapra jut már egy új ÁSZ-jelentés. Az ellenőrzöttek egyedi kockázatainak

megfelelő, célzott programmal történnek az ellenőrzések, így az ÁSZ ott és azt ellenőrzi, ahol és amitől az előzetes kockázatelemzés alapján a legnagyobb hasznosulás várható. De idetartoznak azok a közelmúltban bevezetett új módszertanok, új ellenőrzési megközelítések is, amelyekkel jelentősen növelhető az ellenőrzési lefedettség, az ÁSZ egyszerre nagyszámú, akár több száz ellenőrzött irányítását és gazdálkodását értékelheti. Az ellenőrzések hatékonyságnövelésének következő lépéseként célul tűztük ki a digitális ellenőrzési környezet megeremtését.

○ **A digitalizációt, vagyis az informatikai kihívásokat említette. Az egyes szervezetek szintjén ez milyen alkalmazkodóképességet kíván?**

D. L. A kérdése rendkívül aktuális. Az ÁSZ az elmúlt években számos olyan intézkedést hajtott végre, amelyek a munkabiztonság javításán, a környezeti terhelés mérséklésén, a takarékos erőforrás-gazdálkodáson keresztül hozzájárultak a fenntarthatóság erősítéséhez. Ez megköveteli az intézkedések összehangolását, megvalósulásuk eredményességének rendszeres értékelését, és az ehhez szükséges szervezeti és személyi feltételek megeremtését. Az elmúlt időszakban indult el az ügykövetési és az adatbekérési rendszerek összehangolt megújítása, amelyeknél elsődleges szempontként szerepel a bürokrácia csökkentése, a szervezeti innováció, a korszerűbb kapcsolattartás az ellenőrzöttekkel, illetve az adatok védelmének, biztonságának megeremtsítése. A jelenlegi informatikai tendenciák közül az ÁSZ elsősorban az elektronikus hitelesítésen alapuló papírmentes folyamatokra, a nagy tömegű adatok gyors és hatékony feldolgozására, az üzleti alapú intelligencia alkalmazására fordítja figyelmét. Az ellenőrzöttektől való elektronikus adatbekérés, a közhiteles nyilvántartásokból távoli eléréssel történő adatgyűjtés, valamint a helyszíni ellenőrzések számának racionalizálása mind a környezetkímélő megoldások gyakorlati megvalósulásai. Ezekkel a módszerekkel nagyszámú ellenőrzés egyidejű megvalósítására nyílik lehetőség, ami tovább javítja az ÁSZ hatékonyságát. Ehhez természetesen a szervezet munkaerő-kompetenciáinak is alkalmazkodnia kell, hiszen az ellenőrzési tevékenység magas minősége csak általuk garantálható. A digitalizáció kihívásainak való megfelelés, valamint a megújult informatikai környezet alkalmazása folyamatos prioritást jelent, ami a munkavállalók szintjén is alapvető elvárás lesz. Folyamatosan és gyorsuló ütemben változik a világ körülöttünk, amihez minden szervezetnek – legyen az az Állami Számvevőszék vagy éppen a Nemzeti Közszolgálati Egyetem – alkalmazkodnia kell. ●

Változás az NKE élén

SZÖVEG: HORVÁTH ORSOLYA
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Prof. Dr. Patyi András 2018. augusztus 31-ei határidővel benyújtotta rektori vezetői megbízásáról való lemondását a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Fenntartói Testületének (FT) június 29-ei ülésén, és egyben kérte a testületet, hogy kezdeményezze Áder János köztársasági elnöknel a rektori megbízatás alóli felmentését. Az FT a lemondást tudomásul vette, és egyben döntött az új intézményvezetői pályázat kiírásáról.

Patyi András 2012. január 1-je óta áll az NKE élén. A három jogelőd összevonásából létrejött intézmény nagy utat tett meg a vezetése alatt. A ma már öt karral működő egyetemen számos új képzés indult el, ezek közül is kiemelkedik jelentőségében a 70 év után újraindult, doktori címet adó államtudományi mesterképzés. Az NKE vitathatatlanul a hazai közigazgatás és közszolgáltatás-fejlesztés megkerülhetetlen szereplője és bázisa lett, s mintegy 70 ezer közszolgálati tisztségviselő továbbképzéséért felel.

Patyi András a lapunknak korábban adott interjújában kiemelte a tudatos intézményfejlesztés szerepét. Mint mondta, részben sok tényező szerencsés együttállása és egy rendkívül határozott kormányzati döntés kellett ahhoz, hogy az NKE azzá váljon, ami. Ezek a döntések ráadásul nagyon nehéz időszakban születtek meg. „Válságos állapotban volt az államháztartás, amikor a kormány úgy döntött, hogy a magyar állam újjászervezésének részeként egyetemet alapít, s e döntése mellett azóta is kitart. Szerencsénk volt abban is, hogy azok, akik az egyetem köré szerveződtek, egyformán motivált, cselekvő emberek voltak. [...] A szellemi építkezésben pedig a mi munkánk is benne van, vezetőtársaimé, minden egyetemi polgáré. Az NKE sikere mindannyiunk sikere, s ebben még a rosszakarók is benne vannak, mert ők csak még jobb munkára sarkallnak minket.”

Patyi András második rektori ciklusára 2016 őszén kapott bizalmat az NKE Szenátusától. Akkor úgy fogalmazott, hogy az NKE az értékek egyeteme. „Az NKE Magyarország legszélesebb értelemben vett államtudományi egyeteme, amely egy sokszínű és összetett múltú közösség. Emiatt mindenki mást lát benne fontosnak. A közvélemény számára talán a fejlesztés egyeteme. Valaki számára katonai egyetem, másoknak rendészeti és nemzetbiztonsági intézmény. Ugyanakkor Magyarország közigazgatás-tudományi egyeteme is, a közigazgatás-tudomány hagyományainak folytatója. A nemzetközi és európai uniós tudás otthona, egyben továbbképző egyetem is. Az intézmény egyik legfontosabb arca szerintem az, hogy az NKE az értékek egyeteme. Egy olyan egyetem, ahol a jelen és a jövő tisztjeit és tisztviselőit képezik ki és képezik tovább. A közszolgálat egyik ágát sem lehet értékek nélkül elképzelni, hiszen bármilyen szolgálatra adja magát az ember, az többet ad magából embertársainak, és többet tart embertársairól” – mondta 2016-ban lapunknak adott interjújában. Kiemelte: „nem azt a képet kell fenntartanunk, hogy jó egyetem szeretnénk lenni, hanem azt, hogy jók vagyunk, és egyre jobbak szeretnénk lenni. Ehhez nagyon fontos a képzésfejlesztés és az intézményi stabilitás, továbbá a nemzetközi tudástranszfer erősítése, valamint a szervezet- és közösségépítés, amelynek nagyon fontos eleme a Ludovika Egyetemi Campus-projekt”.

A projekt eredményes befejezését az egyik legfontosabb feladatnak jelölte meg 2016-os rektori pályázatában. Ezzel kapcsolatban többször hangoztatta, hogy csak akkor beszélhetünk valódi integrációról, ha egy helyen működnek majd az egyetem karai. *„Akkor tudnak egymásra hatni kultúrák, értékek, tudósok, tanszékek, oktatók, ha mindenki egy helyre költözik. [...] Az egyetem egységes közszolgálati attitűdjének fejlesztéséhez ez a fajta együttlét elengedhetetlen, csak így lehet erős, közös identitásunk. Ha pedig erős az identitásunk, erősek az értékeink, és biztosak vagyunk magunkban, sokkal könnyebben tudunk nyitottak lenni mások felé.”*

A Campus-projekt első eleme a Ludovika Főépület felújítása volt 2014-ben, amely ma az NKE központja. Az egész intézményt áthatja az a tisztelet, amely Patyi András a honvédtiszt-képzés egykori otthonához fűzi. *„Sosem csináltam titkot abból, hogy a legnagyobb intézményi és szellemi jogelődnek a Magyar Királyi Honvéd Ludovika Akadémiát tartom. A hagyományok ismerete és szeretete segít az értékek megértésében és közvetítésében, amelyek közül az egyik legfontosabb a tisztelet: a nemzet, a tudás, az emberi jogok, a közösségek, a parancsnok, az alárendeltek, és legfőképp a hallgatók tisztelete, hiszen ők azok, akik a haza, a köz szolgálatára esküsznek fel”* – mondta egy korábbi interjújában.

A hazai közszolgálat fejlesztéséhez is jelentősen hozzájárul az általa vezetett intézmény: 2016-ban indult el két nagyszabású közigazgatás-fejlesztési program az NKE-n. A két projekt összesen mintegy 30 milliárd forintnyi fejlesztési forrást biztosít az egyetem számára, de a projektek a közszolgálat egészére kihatnak: mintegy 80 ezer állami tisztviselőre, a kormányhivatalokra és közigazgatási szervekre. A projektek sikeres megvalósítását Patyi András kiemelten fontosnak tartotta és tartja, hiszen ezzel az NKE jelentősen hozzá tud járulni a közigazgatás versenyképességének növeléséhez, végső soron a jó és hatékony állam megvalósításához, amely igazi szolgáltatóként viszonyul az állampolgárokhoz. A projektek jelentőségéről szólva kiemelte: *„A közigazgatás ugyanakkor nemcsak az emberekért, hanem emberek által is van. A közigazgatásban dolgozók tudása, felkészültsége, teljesítménye határozza meg elsősorban a közszolgálat minőségét. A mi dolgunk az – számos társegyetem és egyéb intézmény bevonásával –, hogy ennek a fejlesztésnek a szellemi motorja legyünk. Új kutatásokkal, tankönyvekkel, új képzések indításával, megyei továbbképző központok kialakításával olyan integrált tudáshálózatot szeretnénk építeni, amely hosszú távon segíti a közigazgatás-fejlesztés céljait, ugyanakkor biztosítja az NKE számára is a fejlődést, hogy kiemelkedő egyetemmé válhassunk.”* A projektek jó úton haladnak előre. A jó kormányzást megalapozó közszolgálat-fejlesztés című projektben már több mint 160 hiánypótló, a közszolgálatot érintő kutatási program indult el, közülük számos már le is zárult. Többek között olyan

témákban végeztek kutatást az NKE-n, mint az állam biztonsági kihívásai, a munkaköri integritáskockázatok elemzése, vagy azonosítás és adatbiztonság az e-kormányzati szolgáltatásokban. A projekt keretében eddig több mint 60 kiadvány jelent meg, így például a *magyar közigazgatás és közigazgatási jog általános tanai* című könyvsorozat első öt kötete, az *Államtudományi klasszikusok* kiadványsorozat öt része vagy az *Államszervezet és államiság Magyarország Alaptörvényében* című konferenciakötet. Az elmúlt két évben mintegy 400 szakmai rendezvényt tartottak, ezek egy jelentős része idegen nyelvű konferencia és workshop volt. A KÖFOP-2.1.2. projekt eredményességét jelzi, hogy fél évvel meghosszabbították a megvalósítást, s így a program 2019. június 30-ával zárul. Szintén meghosszabbították a *Közszolgáltatás komplex kompetencia, életpálya-program és oktatás technológiai fejlesztése* című KÖFOP-2.1.1 projektet, amely 2019. december 31-ig tart. Ennek keretében összesen 120 közszolgálati továbbképzési program fejlesztése történik meg. Ezek közül 105 közszolgálati továbbképzési program minősítése és 71 közszolgálati továbbképzési program fejlesztése már meg is valósult, ezek elérhetőek a tisztviselők számára is. Eddig több mint 23 ezren végezték el sikeresen ezeket a programokat. Emellett a projektben képesítő programokat is fejlesztettek, amelyeken több mint kétezren vettek részt eddig. Az NKE további két KÖFOP-projektben is közreműködik konzorciumi partnerként. A *Kapacitásfejlesztés és szemléletformálás a korrupciós esetek nagyobb arányú felderítése, illetve megelőzése érdekében* című projektben hét kutatást végez az egyetem, és hat továbbképzési program fejlesztése is megtörtént. A *Versenyképes közszolgálat személyzeti utánpótlásának stratégiai támogatása* című projektben többek között vezető kiválasztás, tehetséggondozás és HR témában is zajlik nemzetközi összehasonlító kutatás hazai és külföldi szakértők bevonásával.

2018. augusztus 31-ével lezárul egy korszak az NKE életében. Az elmúlt hét évre visszatekintve az NKE leköszönő rektora az egyik legfontosabb eredménynek azt tartja, hogy az utódjának egy teljeskörűen akkreditált intézményt fog átadni. *„Csapatmunka eredménye az, hogy az egyetem működik. Egyetlen ember nem képes egy intézményt a hátán vinni, eredményeink tehát közösek. Ha valami az én érdemem, akkor talán az, hogy egy tapodtat sem engedtem a célokból és abból, hogy a vegyes jellegű és múltú jogelődökből egy egységes intézményt formáljunk. Hogy ez sikerült-e, azt igazán a most lefolytatott nemzetközi értékelés fogja visszaigazolni. Az első visszajelzésekből azt látjuk, hogy eredményesek voltunk.”*

Az elvégzett munka kapcsán kiemelte, hogy az elmúlt években rendkívül sok fejlesztés zajlott le, ami *„öt egyetemnek is elég lenne”*. Ebbe a karalapítástól kezdve az új szakok alapításáig sok minden beletartozik. *„Egyetemi fejlődésünk lényegét leginkább*

az foglalja össze, hogy sikerrel vettük az egyszerre zajló intézményi és programakkreditációt, ahol is az előbbi az egyetem működési jegyeit, míg utóbbi az egyes képzések minőségét vizsgálta. Ennek eredményeként a MAB öt évre feltétel nélkül akkreditálta az NKE-t mint intézményt és az NKE képzéseit.” Az elmúlt évek értékelésekor a rektor kiemelte azt is, hogy számos céget alapítottak. Az egyetem saját kiadóval rendelkezik; a Dialóg Campus Kiadó (Nordex Nonprofit Kft.) országosan jelen van a tankönyvpiacra. Saját alapítású cég felel a 30 hektárnyi terület és ingatlanvagyon üzemeltetéséért, őrzéséért, szolgáltatásaiért. Idén tavasszal jött létre a Ludovika Huszár Lovarda Nonprofit Kft. Patyi András szerint a lovarda olyan többletet, olyan szolgálatot fog hozzátenni az egyetemi léthez, amelynek jelentőségét csak becsülni lehet. Az NKE felel a közszolgálati továbbképzési rendszerért is, ennek az informatikai és e-learning hátterét az Apertus Kft. biztosítja, méghozzá saját fejlesztésű programokkal.

Patyi András nemcsak az eredményekkel elégedett, hanem azzal is, hogy mindezt sokszor ellenszélben sikerült végrehajtani. A támadások azonban csak részben lepték meg. *„Zsigeri szintű rosszindulat csapott le az NKE-re már akkor, amikor még szinte a szánkat sem nyitottuk ki. Az igaztalan politikai támadásokra számítottam, mert ez sajnos jellemző a magyar közéletre, de az váratlanul ért, hogy becsületsértésig terjedően rágalalmazták az egyetemet és annak vezetőjét, miközben csak a munkánkat végezzük és európai szintű fejlesztéseket viszünk. Az egyetemi világból érkező, a tényeket, a teljesítményünket teljesen figyelmen kívül hagyó rosszindulat azonban teljesen meglepett, hiszen az egyetemi ember a tudomány művelője is. Nemcsak tanít, hanem kutat is. S aki a tudomány igazi művelője, az rendelkezik egy bizonyos rálátással, átlátással és alázattal. Nos, a kritikák egy részéből ez a három egyszerre hiányzott.”* De még ezek az időszakok sem feledtethetik a számára meghatározó, emlékezetes pillanatokot. *„Az egyik diplomaosztón egy hallgató azzal vette át az oklevelét, hogy megtiszteltetés volt neki az általam vezetett egyetemen végezni. Ennél szebb visszaigazolás*

nehezen kapható, hiszen az egyetem mégiscsak a hallgatókért van, róluk szól.”

Patyi András szerint kiemelkedően fontos pillanat volt az egyetem alapító ünnepsége 2012. január 11-én az Ország-ház felsőházi termében. *„Akkor tettek nyíltan hitet mellettünk az állami vezetők, és ez a bizalom azóta is megvan. De még a nagy ünnepségeknél is erősebb elköteleződést jelez az, amikor például az Alkotmánybíróság elnöke eljön egy eseményünkre, és személyesen mutat be egy könyvet, vagy alkotmánybírók, miniszterek tartanak szakmai előadást, hiszen ezek a pillanatok a pompa nélküli lényegét domborítják ki.”* Az első tanévnyitóra is szívesen gondol vissza az Orczy-parkban, amely akkor még nem is az NKE vagyongazdálkodásában volt. Mint mondja, akkor látták először együtt az egyenruhásokat a civilekkel, háttérben a Ludovika akkor még romos épületével. *„Az OTDK Állam- és Jogtudományi Szekciójának megszervezése 2015-ben is egy mérföldkő volt az egyetem életében, hiszen ekkor tudtuk láthatóvá is tenni az állami és jogtudományi képzést folytató egyetemek számára, hogy velük egyenrangú egyetem vagyunk. Akkor nagyon sok pozitív visszajelzést kaptunk. Meghatóan érdekes pillanat volt az is, amikor a készülő Oktatási Épület nagyelőadóját megnéztük a vezetőtársaimmal. Döbönt csend ült ránk a pusztá falak és a betonból kiöntött formák láttán, ott tudatosult mindenünkben, nem csak mondjuk, hogy egy minden igényt kielégítő épületbe költözünk, hanem valóban fogunk is. Ugyanilyen pillanat volt, amikor elkészült az Orczy Úti Kollégium, s felkerült az NKE címere az épületre. Az volt számomra az első igazi jele annak, hogy ezt a campust mi valóban fel fogjuk építeni. A mai napig őrzöm a Főtitkár Úr SMS-ét erről...”*

2018. szeptember 1-jén egy új korszak kezdődik az egyetemen. Az új rektor személyéről az egyetem Szenátusa általi véleményezést követően szintén az FT fog dönteni augusztus közepén. Patyi András nem szakad el az egyetemi élettől: oktatói munkáját egyetemi tanárként továbbra is az NKE-n, az RTK Közjogi és Rendészettani Intézetében folytatja, civil életében pedig bíróként visszatér a Kúriára. ●

Diplomaosztók 2018

SZÖVEG: **PODOBNI ISTVÁN, FECSER ZSUZSANNA, SZŐŐR ÁDÁM, SUBA LÁSZLÓ**
FOTÓ: **SZILÁGYI DÉNES**

„A jól működő közigazgatásnak nemzetépítő, társadalomépítő hatása van” – mondta Patyi András az Államtudományi és Közigazgatási Kar diplomaosztó ünnepségén. Június és július folyamán az NKE négy karán és két karközi intézetében végzetek vették át okleveleiket, továbbá a szakirányú továbbképzési szakokon több mint ezer közigazgatási szakember is kézhez kapta a végzettséget igazoló okmányait.

KATASZTRÓFAVÉDELMI INTÉZET (KVI)

„Meg kell felelnünk annak az elvárásnak, hogy aki itt tanult és végzett, az képes legyen a hivatásos katasztrófavédelmi tiszti karrierpálya megkezdésére, illetve folytatására” – hangsúlyozta Prof. Dr. Patyi András a KVI oklevélátadó ünnepségén. A Ludovika Főépület Szent László-kápolnájában tartott eseményen 110 végzős kapott oklevelet, akik a katasztrófavédelmi alapszak nappali és levelező tagozatos, valamint a katasztrófavédelmi mesterszak levelező, illetve a védelmi igazgatási alapszak és mesterszak levelező munkarendű képzéssein végeztek. Patyi András köszöntő-beszédében bejelentette, hogy a KVI a Korányi utcában felépülő komplexumba fog költözni, így az első önálló otthonnal rendelkező karközi intézet lesz. „Ez a magyar katasztrófavédelmi felsőoktatás számára a jövőt jelenti” – hangsúlyozta.

Az oklevélátadó ünnepségen elismeréseket adott át Prof. Dr. Patyi András és Dr. Góra Zoltán t. vezérőrnagy, a BM OKF főigazgatója. A Dr. vitéz Roncsik Jenő-emlékplakett díjazottjait minden évben a kiemelkedő tevékenységet végző oktatók és hallgatók közül választják ki. 2018-ban a bronz fokozatot a katasztrófavédelem alapképzésében végzett hallgató, Kempelen Domonkos kapta. Az ezüst fokozatot a mesterképzésben végzett Horváth-Tudós Adrienn t. főtörzsőrmester kapta meg, arany fokozatú elismerésben pedig kiemelkedő oktatói és oktatósszervezői tevékenységéért Dr. habil. Endrődi István t. ezredes részesült. A KVI Kiváló Oktatója címet Dr. Teknős László t. százados kapta a hallgatók szavazatai és az intézeti tanács döntése alapján. Az NKE Jó tanuló, jó sportoló pályázatának nyertese idén Mundi György, az NKE KVI iparbiztonsági szakirányon végzett hallgatója lett. Az NKE és a Védelmi Információs Központ Közhasznú Alapítvány dízszerleget adományozott Pásztor Petrának, a KVI katasztrófavédelmi műveleti szakos, végzős hallgatója számára.

NEMZETBIZTONSÁGI INTÉZET (NBI)

Ötven nemzetbiztonsági szakember kapott oklevelet idén a Nemzetbiztonsági Intézetben: a nemzetbiztonsági felsővezetői tanfolyam évfolyamvizsgát tett hallgatói, mesterképzési szinten sikeresen záróvizsgázó szakemberek, továbbá a nemzetbiztonsági alapképzési szak katonai, polgári, valamint terrorelhárítási specializációs végzősei vehették át a végzettségüket igazoló okmányukat. „Szerencsére hosszú évtizedek óta békében élünk, egész Európára kiterjedő háborúk nem zajlottak” – mondta Patyi András rektor. Véleménye szerint a katonai nemzetbiztonságnak ettől függetlenül mindig csatasorban kell állnia, nem feltétlenül csak hazánk területén. A civil nemzetbiztonság szerepe is felértékelődött. „A döntéshozóknak, politikai és katonai vezetőknek rendkívül jól kidolgozott információs háttérrel kell rendelkezniük” – hangsúlyozta. Patyi András kifejtette, hogy ezt a feladatot látják el azok a nemzetbiztonsági szervek, amelyek állományának az NKE biztosít alap-, mester-, valamint továbbképzéseket.

VÍZTUDOMÁNYI KAR (VTK)

„Szükség van az Önök tudására és munkájára ahhoz, hogy ennek az országnak a vízgazdálkodása hosszú távon is biztosítható legyen” – mondta Dr. Bíró Tibor dékán az oklevélátadó ünnepségen. Hozzátette, hogy az idén végzetek már egy integrációs folyamat végén szereznek diplomát. „Önök még főiskolásként kezdték, és egyetemistaként végeznek” – emelte ki.

„A kar megalapításával egyfajta stabilitást és jövőképet kívántak felvázolni a vízügyi szolgálat számára, hiszen ez egy stratégiai ágazat” – fejtette ki Prof. Dr. Padányi József mk. vezérőrnagy az NKE vezetősége nevében köszöntötte a végzetteket. „Önök egy nehéz pályát választottak, amely nagy kihívás előtt áll” – állapította meg, utalva az éghajlatváltozással összefüggő problémákra. Mint mondta, a végzős hallgatóknak kell majd megoldást találni ezen kérdésekben.

Az oklevélátadó ünnepségen címzetes egyetemi tanári és címzetes egyetemi docensi címek átadására is sor került. Az NKE Szenátusa címzetes egyetemi tanári címet adományozott Dr. Hoffmann Imrének, a Belügyminisztérium Közfoglalkoztatási és Vízügyi Helyettes Államtitkárság helyettes államtitkárának. Címzetes egyetemi docensi címet vehetett át Láng István Ágoston, az Országos Vízügyi Főigazgatóság műszaki főigazgató-helyettese.

ÁLLAMTUDOMÁNYI ÉS KÖZIGAZGATÁSI KAR (ÁKK)

Az Államtudományi és Közigazgatási Karon az alap- és mesterképzésen végzett egyetemisták, valamint a Vezető- és Továbbképzési Központ szakirányú továbbképzési szakos hallgatói kaptak oklevelet. Patyi András szerint az ÁKK képzései azért fontosak, mert a közigazgatás a nemzet alapját és tartását adja: „A jól működő közigazgatásnak nemzetépítő, társadalomépítő hatása van.”

„A végzős hallgatók számos változást éltek át a képzésük során, az intézménnyel együtt fejlődtek” – ezt már Prof. Dr. Kis Norbert dékán emelte ki beszédében. Erre példa, hogy tanulmányait a „közigazgatás-tudományok fellegvárának” nevezett Ménesi úti campuson kezdték meg, azonban diplomájukat már a megújult Ludovikán vehették át. A dékán felhívta a hallgatók figyelmét, hogy későbbi munkásságuk során bízzanak a megszerzett tudásukban, vállaljanak felelősséget, higgyenek önmagukban, sose féljenek, és merjék vezetni a közösségüket.

Idén 1263 hallgató végzett az NKE szakirányú továbbképzési szakjain. A végzettek között 204 fő megyei kormányhivatali vezető fejezte be a törvény által előírt, a vezetői beosztás ellátásához szükséges kormányzati tanulmányait. Ezenfelül több száz közigazgatási szakértő kapott felsőfokú oklevelet kiberbiztonsági, fejlesztéspolitikai, antikorrupciós, kommunikációs és önkormányzati szakterületeken. „Ez egy fontos állomása és fontos építőeleme annak a folyamatnak, amelyben segítjük a magyar kormányzat és a közigazgatás fejlesztését” – mondta Dr. habil. Nyikos Györgyi a szakirányú továbbképzésben végzetteknek. Az NKE nemzetközi rektorhelyettese beszédében ismertette, hogy a közszolgálati továbbképzési rendszer számos kihívást rejt magában: aktív szakembereknek kell releváns, hasznos és érdekes ismereteket átadni, mindezt úgy, hogy a tisztviselő a munkája mellett is tudjon a tanulmányaira koncentrálni. Bizalmát fejezte ki a tekintetben, hogy sikerült egy olyan rendszert kiépíteni, amely mind

a kormányzatnak, mind az európai uniós követelményeknek megfelel. Rávilágított, hogy az ünnepségnek kettős háttere van: egyrészt a közösség ünnepli az oklevelüket átvevő hallgatókat, másrészt a szakma megemlékezik a közigazgatási felsőoktatás 40 éves jubileumáról.

Kis Norbert kifejtette, hogy a közszolgálatot sokszínűség jellemzi, amelynek komplexitása akár zűrzavarhoz is vezethet. Így az abban dolgozóknak egy rendszerszemléletű, komplex és átlátható magyar közszolgálatot kell megteremteniük. A dékán hangsúlyozta a tisztviselőknek: közszolgálati vezetőként fontos, hogy a munkásságuk során a környezetükre is pozitív hatást gyakoroljanak, és az egyes feladatok mögött meglássák azt a nagy egészet, amit úgy hívnak: magyar közigazgatás.

„Az NKE évről évre magyarok újabb nemzedékét állítja a haza szolgálatába” – ismertette Dr. Bíró Attila, a hatósági ügyekért felelős helyettes államtitkár. Kiemelte, hogy az egyetem hallgatói számára meghatározó erkölcsi vezérfonal a kötelesség, a becsület és a rend. „A Ludovika mindig arra nevelte a hallgatóit, hogy tartsák meg Magyarországot független, szabad és magyar országnak” – tette hozzá. Véleménye szerint a közigazgatás célja, hogy az ezeréves magyar államisághoz méltóképp működjön, valamint hogy megfeleljen a 21. század kihívásainak. Bíró Attila hangsúlyozta, hogy a közigazgatási szakembereknek a jog és az alkotmányosság mentén kell dolgozniuk, emellett nyitottnak, együttműködőnek és dinamikusnak kell lenniük.

Az ÁKK-n is díjakat és elismeréseket adtak át. Az NKE Szenátusa jóvoltából György István, az Emberi Erőforrás Intézet volt mesteroktatója az NKE Aranyérmét kapta az intézményben folytatott négy évtizedes oktatói munkájáért és vezetői tevékenységéért. Dr. Tóth Zoltán Józsefről, az NKE váratlanul elhunyt docenséről az Egyetemért Emlékérem posztumusz elismeréssel emlékeztek meg, Vágóné Gáspár Judit pedig kiemelkedő munkássága és szakmai tevékenysége elismeréseként Egyetemért Emlékérem díjban részesült. Rektori Kitüntető Oklevelet vehetett át Dr. Koi Gyula tudományos főmunkatárs Magyary Zoltán közigazgatás-tudományi munkásságának kutatásában elért eredményeiért, továbbá Koltányi Gergely a közszolgálati továbbképzési rendszer megszervezésében, e-learning-kultúrájának kialakításában végzett munkássága elismeréseként. A szenátus címzetes egyetemi docensi címet adományozott Dr. Potje László, az Alkotmányjogi Intézet megbízott oktatója részére oktatói és kutatói tevékenységéért, Kovács Ibolyának a közigazgatásiszakember-képzésben végzett munkájáért, Dr. Gázsó L. Ferencnek az egyetem érdekeit támogató tevékenységének elismeréseként, valamint Dr. Révész Baláznak az NKE-n végzett szakmai és oktatói tevékenysége iránti elismeréseként. A Kari Tanács Magyary Zoltán-émlékéremmel tüntette ki Dr. Péterfalvi Attilát, a NAIH elnökét, Dr. Imre Miklós intézetvezető vehette át a Lőrincz Lajos-émlékgyűrűt, valamint Dr. Hazafi Zoltán intézetvezető egyetemi docenst Pro Publico Bono kitüntetésben részesítették. Hallgatói részről Molnár Zsófia, Zrínyi Anna és Kolostyák Kamilla kapott elismerést. A Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság hallgatói díját idén Herczeg Zoltán vette át. Pro Juventute díjat Böszörményi Balázs, az Egyetemi közösségi díjat Petrezselyem Nóra, míg az Egyetemi szakmai díjat Herczeg Zoltán nyerte el. A hallgatói szavazatok alapján az év tanára Dr. Méhes Tamás lett. Juhász Lilla Mária Dékáni Dicsérelt Oklevélben részesült a közigazgatás-fejlesztési, uniós finanszírozású projektek tervezésében és megvalósításában végzett kiemelkedő szakmai teljesítményének elismeréseként.

HADTUDOMÁNYI ÉS HONVÉDTISZTKÉPZŐ KAR (HHK)

A katonai felsővezető szakirányú továbbképzési szak, valamint a kar mesterképzéseinek végzett hallgatók vehették át ünnepélyes keretek között az egyetem pecsétjével ellátott diplomájukat. Az alapképzésben végzetek hagyományosan az augusztusi tisztavatás előtt kapják meg okleveleiket. Patyi András kiemelte, hogy a HHK fegyelmezett munkavégzésével, példamutató szervezetségével az egyetem egésze számára mutatta meg az integráció hasznát, jelentőségét és értelmét. „A magyar honvédelemben most egy olyan korszak kezdődött, amelyre régóta nem volt példa” – hangsúlyozta Dr. Pohl Árpád, a HHK dékánja. Ennek oka a Zrínyi 2026 honvédelmi és haderőfejlesztési program, amely új távlatokat nyit. „Ez csak akkor lehet sikeres, ha az egyetemi képzés a gondolkodásra és a kezdeményezőképtiségre nevel” – mondta. A végzeteknek kiemelte, hogy csak akkor lehetnek sikeres vezetők, ha folyamatosan képesek az új szakmai és általános ismereteket befogadni, feldolgozni és alkalmazni. „A haderőt csak megújulni képes vezetőikkel, személyi állománnyal lehet korszerűsíteni” – jelentette ki.

Az NKE Szenátusa Egyetemért Emlékérmes adományozott Dieter Jocham mk. dandártábornoknak, a Bundesheer Logisztikai Iskola parancsnokának. Egyetemért Emlékérem kitüntetésben részesült Fekete István nyugállományú ezredes, a magyar repüléstörténet kutatója. Címzetes egyetemi docensi címet adományoztak Dr. Sári Gábor alezredesnek, a Magyar Honvédség Összhaderőnemi Parancsnokság, Logisztikai Művelési Főnökség kiemelt főtisztjének.

A Honvéd Vezérkar főnöke a katonai felsővezető szakirányú továbbképzési szak végzett hallgatói közül kiváló tanulmányi eredménye elismeréséül emléktárgyat adományozott Horváth Csongor ezredesnek. Az elismerést Korom Ferenc altábornagy, a Honvéd Vezérkar főnöke adta át.

Mihóczy Zoltán vezérőrnagy, a Magyar Honvédség Összhaderőnemi Parancsnokság megbízott parancsnoka a katonai felsővezető szakirányú továbbképzési szakon végzett kiemelkedő tanulmányi eredménye elismeréséül emléktárgyadományban részesítette Simon Zsolt István alezredest.

Dr. Pohl Árpád ezredes, az NKE HHK dékánja Hadtudományi Emlékplakettet adományozott Dr. habil. Boda József nyugállományú nb. vezérőrnagynak, a Rendészettudományi Kar dékánjának a kar támogatásáért huzamos időn keresztül végzett elhivatott és magas színvonalú munkájáért, példamutató és elkötelezett szolgálatáért.

Kiváló tanulmányi eredménye elismeréséül a katonai felsővezető szakirányú továbbképzési szakon végzett hallgatók közül Primus inter pares címet és emléktárgyat adományoztak Kolonics Attila ezredesnek, Hadtudományi Emlékplakettet Boudadi Karim alezredes, valamint Xie Shiyuan őrnagy vehetett át.

RENDÉSZETTUDOMÁNYI KAR (RTK)

A nemrég birtokba vett sportközpont volt a helyszíne a Rendészettudományi Kar (RTK) oklevélatadási ünnepségének. 209 nappali munkarendes, alapképzésben részt vett hallgató, valamint a levelező munkarendben végzetek sorában 119 alapképzéses, 61 mesterképzéses és 28 kriminálisztikai szakértő szakirányú továbbképzésen végzett hallgató vehette át oklevelét, illetve diplomáját. A végzeteket megtisztelte jelenlétével Dr. Balogh János r. vezérőrnagy, országos rendőrfőkapitány, Dr. Végh Zsuzsanna ny. r. dandártábornok, a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal főigazgatója, Dr. Vankó László püör. dandártábornok, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal büntető főigazgatója, valamint Győri Levente bv. alezredes, a BVOP Oktatási és Szociális Osztályának vezetője.

Prof. Dr. Patyi András köszöntőjében kiemelte, hogy egy állam nehezen képzelhető el rend nélkül, nincs olyan állam, amely ne gondoskodna a rendészeti szervek útján saját biztonságáról. Ha a törvényes rend nincs biztosítva, akkor az állam elveszíti működésének alapjait, és tönkremegy vagy bukott állammá válik. A világban tapasztalható veszélyek változatosak és újak, ezekre nem lehet régi, megmerevedett tudással válaszolni. „Az itt megszerzett tudás csak az alapot jelenti ahhoz, hogy a jövő veszélyeire mindig naprakész választ adjanak” – szövegezte a végzett hallgatókhoz Patyi András.

Dr. habil. Boda József azt mondta, hogy három évvel ezelőtt dékáni pályázata középpontjába a hallgatókat állította. „Nagyon remélem, hogy ezt önök is így érezték” – mondta az RTK dékánja. Az elmúlt időszak eredményei között említette például a Rendészettudományi Doktori Iskola megalapítását, az új intézetek létrehozását, az Erasmus mobilitási programban részt vevők számának növelését. „Legyenek büszkéek arra, hogy elismert szaktekintélyek oktatták önöket! Álljanak önök előtt pozitív példaként a rendvédelmi szervek vezetői!” – fogalmazott a dékán. Boda József útravalóul azt mondta a hallgatóknak, annyi tiszteletet adjanak másoknak, amennyit maguknak is elvárnak; legyenek kitartók, és tanuljanak folyamatosan, mert a fejlődéssel csak így lehet lépést tartani.

NEMZETKÖZI ÉS EURÓPAI TANULMÁNYOK KAR (NETK)

„Az NKE olyan képzésen szereztek diplomát, amely az emberek mindennapjait ezernyi ponton befolyásoló, az európai uniós döntésekben való hatékony magyar részvételt segítheti a jövőben” – mondta Takács Szabolcs Ferenc államtitkár a kar oklevélátadó ünnepségén. Nemzetközi igazgatási alapszakon 47 hallgató, nemzetközi biztonság- és védelempolitika alapszakon 24, nemzetközi közszolgálati kapcsolatok mesterszakon 27, nemzetközi biztonság- és védelempolitika mesterszakon 12, és az International Public Service Relations mesterszakon 9 fő vette át a diplomáját.

A Miniszterelnökség európai uniós politikák kialakításáért és koordinációjáért felelős államtitkára szerint az európai uniós ügyek már országunk belügyei. A feladatok ellátása újszerű, hatékony struktúrát kíván, amely nem működtethető megfelelő utánpótlás nélkül. „Ezen a téren jelentős sikereket könyvelhettünk el, amit az Önök mai diplomaszerezése is alátámaszt” – hívta fel rá a figyelmet. Véleménye szerint az Európai Unió működése és jövője most súlyosabb kérdéseket vet fel, mint korábban bármikor. „Amit Önök ehhez hozzá tudnak tenni, az a felelősségteljes, becsületos, szorgalmas munka” – emelte ki a hallgatóknak.

Dr. habil. Koller Boglárka dékán meglátása szerint a most végző alapszakos évfolyamok hallgatói a kar építésének legfontosabb első éveiben vettek részt. „A Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar alig több mint hároméves, mégis az együtt töltött idő alatt nagyon sok minden megváltozott” – mondta. A felsőoktatási piac visszajelzése alapján a kar jó úton halad. „A 2018-as őszi félévre több mint 1800 tehetséges fiatal adta be a jelentkezését” – fedte fel. „Önök a magyar kül- és Európa-politika alakítói, hazánknak pedig szüksége van jól képzett diplomátokra, biztonságpolitikai szakértőkre, uniós tisztviselőkre” – tette hozzá.

Az oklevélátadó ünnepség keretében Rectori Ki-tüntető Oklevelet vehetett át Jakusné Dr. Harnos Éva, a kar Idegennyelvi és Szaknyelvi Központjának adjunktusa kiemelkedő oktatói tevékenysége elismeréseként.

Szabó Máttyás, közszolgálatok mesterképzési szakon végzett hallgató az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat Pro Juventute díjában részesült, Veres Eszter Adrienn, a nemzetközi biztonság- és védelempolitikai alapképzési szakon végzett hallgató Egyetemi közösségi díjat vehetett át, Losonczi Krisztián, nemzetközi igazgatási alapszakon végzett hallgató pedig az Egyetemi szakmai díjat érdemelte ki aktív szakmai tevékenységével.

Online is elérhető a Magyary-hagyaték

SZÖVEG: SZŐÖR ADÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Elkészült, és az NKE közszolgálati tudásportálján keresztül elérhető a neves jogtudós, Magyary Zoltán hagyatékának digitalizált változata. Erről a Magyary-örökség: kincsek a hagyatékból című emlékkonferencián beszéltek az előadók. A rendezvény része volt a közgazgatási felsőoktatás működésének 40. évfordulója alkalmából tartott programsorozatnak.

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem és az ELTE 2015 őszen kötött együttműködési megállapodást Magyary Zoltán szakmai hagyatékának feldolgozására. A digitalizálás tavaly augusztusban kezdődött meg uniós fejlesztési forrás felhasználásával. A mintegy 1500 tételt számláló, az ELTE tulajdonában lévő, egyedülállóan gazdag gyűjtemény rendkívül sokrétű. A hagyaték részét képezi a Magyary előmenetelével kapcsolatos iratoktól (például egyetemi tanári, illetve kormánybiztosi kinevezés) kezdve a különféle előadásvázlatokon, újságcikkek, fotókon, brosúrákon és meghívókon át egészen a Magyar Közigazgatás-tudományi Intézetre vonatkozó anyagokig és a jogtudós levelezéséig számos közérdeklődésre számot tartó dokumentum. Ezek közül kiemelkednek olyan különlegességek, mint például a különböző, esetenként hat-hét négyzetméternyi térképek és szervezeti ábrák. A digitalizált

MAGYARY ZOLTÁN

A Tatán született Magyary Zoltán egyetemi tanár, iskolateremtő tudós, köztisztviselő. A közigazgatás tudományának nemzetközi híró művelője. Magyary Zoltán szellemi örökségének felhasználásával készült el 2011-ben a közigazgatás-fejlesztési program, amelynek preambuluma nem kevesebbet, mint a magyar állam, a magyar közigazgatás újjászervezését tűzte ki célul. Magyary nevét ma már több intézmény és szervezet is viseli, így például az NKE-n működő Magyary Zoltán Szakkollégium is. Az egyetem számos olyan szakmai konferenciát is tartott az elmúlt években, amelyen az egykori iskolateremtő jogtudós munkásságát dolgozták fel különböző aspektusokból.

anyagok ma már teljes egészében hozzáférhetők az NKE közszolgálati tudásportálján, így Magyary életműve könnyebben és még teljesebb módon megismerhető lesz az utókor számára.

„A Magyary-hagyaték digitalizálásával és elérhetővé tételével egy régi álom valósult meg” – mondta köszöntőjében Prof. Dr. Padányi József vezérőrnagy. Az NKE tudományos rektorhelyettese szerint az online is elérhető tartalmak alapot és új lendületet adhatnak a további kutatásoknak. „Magyary Zoltán öröksége mindig is képes volt arra, hogy összehozzon különböző szakembereket és intézményeket. Ennek köszönhetően történt meg a Magyary-hagyaték digitalizálása is” – mondta el Prof. Dr. Kis Norbert. Az ÁKK dékánja hozzátette, hogy a 130 évvel ezelőtt született jogtudós valószínűleg örülne, ha tudná, hogy már negyvenéves évfordulóját ünnepeljük a közigazgatási felsőoktatásnak. „Ez az egyik alapköve a Nemzeti

Közszolgálati Egyetem működésének is – fogalmazott Kis Norbert, aki szerint az online is elérhető Magyary-hagyaték komoly „muníciót” jelent majd a további kutatásokhoz. Magyary Tata szülötte, ezért a városnak különösen fontos a hagyaték ápolása. Borsó Tibor, a Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság elnöke elmondta, hogy a jogtudós sokat tett városukért, például nagy szerepe volt Tata és Tóváros közigazgatási egyesítésében. A településen több névtábla is megemlékezik róla, valamint a művelődési központ is az ő nevét viseli. Elhangzott az is, hogy Magyary szülőházában egy emlékszobát is szeretnének létrehozni a jövőben.

Az NKE és az ELTE együttműködéséről, valamint a Magyar Közigazgatás-tudományi Intézetéről szóló előadásában Dr. habil. Fazekas Marianna. Az ELTE ÁJK tanszékvezető egyetemi docense elmondta, hogy a digitalizált Magyary-hagyaték részét képezik az intézet dokumentumai is, de a *Közigazgatástudomány* című folyóirat összes számát is meg lehet találni benne. A Magyar Közigazgatás-tudományi Intézetet Magyary alapította 1931-ben, és Fazekas Mariann szerint talán ez tekinthető a legsikeresebb művének. *„Egy olyan kutatóintézet létrehozása volt a cél, ahol kifejezetten szakmai szempontból vizsgálják a közigazgatást”* – fogalmazott a szakember, aki azt is hozzátette, hogy Magyary és munkatársai az akkori legmodernebb elektronikai eszközöket is használták, így például egy diktafont, amely fennmaradt az utókor számára. A neves jogtudós és ta-

nítványainak kutatásai alapvetően két nagy területet öleltek fel: a jogtudományi kutatásokat és a közigazgatás bírói kontrolljának vizsgálatát. Elhangzott, hogy Magyary közigazgatással kapcsolatos tudományos tevékenységének egyik fókuszában a személyi állomány fontossága szerepelt, de foglalkozott például az ügymenetek racionalizálásával is.

Az NKE tudásportálján elérhető Magyary-hagyaték elemeit Dr. Horváth Attila tanársegéd mutatta be a rendezvényen. Az NKE ÁKK Alkotmányjogi Intézet munkatársa elmondta, hogy szabadon hozzáférhető, kereshető és szűrhető internetes adatbázisról van szó. Maga a digitalizáció folyamata tavaly év végén lezárult, ezt követte az online archívum összeállítása. Ez a tervek szerint tovább fog bővülni, például a tatabányai városi könyvtár Magyaryval kapcsolatos dokumentumaival. Mivel a digitalizált anyagok egy része eredetileg kézzel vagy írógéppel íródott, ezért a szövegen belül egyelőre nem lehet

keresni. A szakemberek hosszabb távon ennek a lehetőségét is szeretnék megteremteni.

Magyaryval kapcsolatban a most bemutatott adatbázis mellett több hazai és nemzetközi intézményben is található dokumentumok. Ezekről Dr. Koi Gyula, az NKE Lőrincz Lajos Közigazgatási Jogi Intézet tudományos főmunkatársa beszélt a rendezvényen. Elmondta, hogy hazánkban például a Magyar Nemzeti Levéltárban, az MTA Könyvtár Kézirattárában és az Országos Széchényi Könyvtárban is vannak a jogtudós életéhez, tevékenységéhez kapcsolódó iratok, de ezek egy részét például oroszországi levéltárakban vagy a Nemzetközi Közigazgatás-tudományi Intézetben is meg lehet találni. A rendezvényen a Magyary-hagyaték egy olyan részét is megismerhették a résztvevők, amely az úgynevezett párbaj-ügyekkel foglalkozott. Dr. Peres Zsuzsanna egyetemi docens egy 1944-es párbaj történetét vizsgálta meg, és helyezte el az akkori jogi szabályozás keretei között. Érdekes, hogy bár a jogszabályok akkor is büntetendő cselekménynek minősítették a párbajban való részvételt, mégsem tiltották azt be egészen 1948-ig.

A digitalizált Magyary-hagyaték az NKE Közszolgálati Tudástárban keresztül érhető el. Ez egy intelligens és dinamikus adatbázis speciális tartalomfeldolgozási és -elemzési szolgáltatásokkal, könyvtári labormunka lehetőségével, felhasználóbarát, integrált tartalomkeresési szolgáltatásokkal

és komplex, digitális tudásmenedzsment-funkciókkal. A közszolgálatban dolgozók így gyorsan és egyszerűen hozzáférhetnek olyan rendszerezett és tényalapú tudásanyaghoz, amely a közszolgálati feladatellátás támogatásához szükséges, releváns információkat tartalmaz, és ezáltal alkalmas a tisztviselői munka hatékonyságának javítására. A Közszolgálati Tudástár része a már említett digitalizált Magyary-hagyaték mellett a magyar állam szerveinek 1945–1990 közötti történetét bemutató oldal is. Megtalálhatók itt továbbá a felsőoktatást és a tudományos kutatást támogató, ingyenes vagy az NKE által előfizetett hazai és nemzetközi elektronikus adatbázisok, valamint egy fogalomtár is. Ez az intézmény által művelt tudományterületekhez kötődő, a közszolgálathoz tartozó releváns tárgyszavakat, azok magyarozatát, forrásait és relációit szerkeszthető formában tartalmazza. Bővebb információ:

<https://tudasportal.uni-nke.hu/>

Professzionális közbeszerzés

SZÖVEG: **PODOBNI ISTVÁN**
FOTÓ: **SZILÁGYI DÉNES**

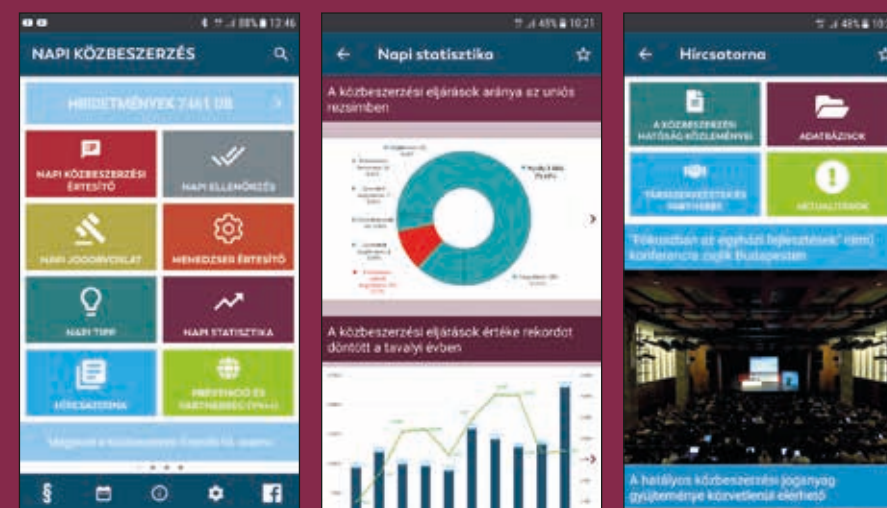
„A magyarországi közbeszerzések átláthatósága az EU élmezőnyében van, a tagállamok jelentős részével ellentétben teljes a nyilvánosság az Európai Bizottság felmérése szerint is” – mondta Rigó Csaba, a Közbeszerzési Hatóság elnöke a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen tartott konferencián.

„Ha egy közbeszerzést jól menedzselnek ajánlatkérői és ajánlattevői oldalon, akkor a versenyképesség, az átláthatóság és a jó gazdálkodás kritériumává tud válni” – fejtette ki Prof. Dr. Kis Norbert *A közbeszerzés aktuális kérdései* című konferencián. Az NKE ÁKK dékánja ugyanakkor rávilágított, hogy a rosszul menedzselte közbeszerzés fordított szituációt szülhet, a hatékony gazdálkodás hátráltatója lehet. *„A közbeszerzés egy szakma, amit profiknak kell művelniük”* – tette hozzá. Véleménye szerint 500–800 szakértő hiányzik ma a területről, emiatt a pályát vonzóbbá kell tenni a fiatal szakemberek számára. Erre hivatott az egyetem új közbeszerzési tanácsadó szakirányú továbbképzésének kialakítása, együttműködésben a Közbeszerzési Hatósággal. A dékán felhívta a figyelmet, hogy a tavalyi év során a közbeszerzések értéke meghaladta hazánk GDP-jének csaknem 10 százalékát.

„A Közbeszerzési Hatóság egyik stratégiai partnere a nemzet egyetemének, a Nemzeti Közszolgálati Egyetemnek” – emelte ki Rigó Csaba. Hangsúlyozta, hogy egyes uniós tagországokkal ellentétben hazánkban bevett gyakorlat a széles körű tájékoztatás a hatósági közbeszerzések eredményéről. Ismertette, hogy a *Napi Közbeszerzés* applikáció segítségével már újabb platformon tudnak az ügyfelek tájékozódni az egyes érintett témákban, ebben számos funkció segíti mind az ajánlatkérőket, mind az ajánlattevőket. Ilyen például a menedzserértesítő az egyes felhívásokról és eredményekről, a jogorvoslati összefoglaló, a jó gyakorlatok és elkerülendő esetek kivonata, valamint a statisztikai kimutatók. Az elnök felhívta a figyelmet arra is, hogy tavaly 8811 eredményes közbeszerzési eljárásból alig 10 százalék volt előzetes hirdetemny nélküli, azaz nem nyilvános pályázat. Kiemelte, hogy az egyajánlatos szerződések aránya

NAPI KÖZBESZERZÉS – MOBILALKALMAZÁS

A közbeszerzésekkel kapcsolatos legfrissebb információkról a hatóság mobilalkalmazásán keresztül lehet a legkönnyebben tájékozódni. A Közbeszerzési Hatóság személyre szabható, ingyenes hírcsatornája naponta frissülő tartalmakkal tájékoztatja a közbeszerzések iránt érdeklődőket. Az applikáció mind az ajánlattevői, mind az ajánlatkérői oldal számára tartalmaz hasznos tudnivalókat a napi hirdetményekről, jogorvoslatokról, jó gyakorlatokról, ellenőrzésekről, statisztikákról, közleményekről, tippokról és hírekről.

már tavalyelőtt 20 százalék alá esett a 2010-es 31 százalékról, továbbá kitért arra is, hogy bár az uniós kimutatások ennél magasabb adatokat mutatnak, azonban azok hibás számításokon alapulnak. A Közbeszerzési Hatóság Döntőbizottsága csaknem 829 millió forint bírságot szabott ki az elmúlt évben 640 eljárás során, ebből jelenleg 570 millió folyt be. Rigó Csaba hangsúlyozta, hogy a hatóság számos kommunikációs felületen számol be a munkájáról: ilyen a *Közbeszerzési Szemle*, a hatóság által kiadott útmutatók és tájékoztatók, valamint az Országgyűlés számára készített éves beszámoló.

Dr. habil. Boros Anita, a közbeszerzési tanácsadó szakirányú továbbképzési szak szakfelelőse előadásában hangsúlyozta,

hogy a közbeszerzési szakma folyamatos változáson megy keresztül: a kilencvenes évek óta négyszer változott a vonatkozó jogszabályi struktúra, valamint a hivatali környezet is átalakult mind hazai, mind nemzetközi szinten. „Óriási felelősség a közbeszerzési kodifikáció” – hangsúlyozta az egyetemi docens. Felhívta a figyelmet, hogy az eljárásokat az uniós szoros felügyelete mellett kell lefolytatni. Az ellenőrzés kiemelten fontos, mivel EU-s szinten a magyar átlagnál több, évente az uniós GDP közel 14 százalékát költik közbeszerzésre. „Folyamatosan jönnek létre új közbeszerzési típusok, ennek megfelelően számos háttérjogszabály is született, amelyeket ismerniük kell a közbeszerzéssel foglalkozó szakembereknek” – világított rá Boros Anita. Kiemelte, hogy az elmúlt évtized szerteágazó közbeszerzési joggyakorlata és bírósági jogesetei is meghatározó szerepet játszanak a szakma mindennapjaiban, fejlődésében. „2017 októberében az Európai Unió Bizottsága megfogalmazott a tagállamokkal szemben egy olyan követelményt, amely a közbeszerzési szakma professzionalitásának növelését célozta meg” – mondta. Ismertette, hogy a jövőben egy közbeszerzési hálózatot kívánnak létrehozni az uniós döntéshozók: a tagállami együttműködések során, a hazai tudásállomány fejlesztésében az NKE biztos alappillérként kíván funkcionálni. ●

ÚJ GENERÁCIÓS KÖZBESZERZÉSI TOVÁBBKÉPZÉS A NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEMEN

A modern technikai vívmányok elektronikai eszközrendszerére épülő közbeszerzési tanácsadó szakirányú továbbképzés indul szeptemberben az NKE Államtudományi és Közigazgatási Karán, Dr. habil. Boros Anita szakfelelős vezetésével.

A közbeszerzés olyan jogterület, amely az elmúlt időszakban a gazdaság egyik meghatározó tényezőjévé vált mind az Európai Unió, mind pedig a tagállami, így a hazai gazdaság versenyképességének indikátoraként. Ezt felismerve az NKE egy olyan továbbképzési rendszert fejlesztett ki, amely a közbeszerzési piac és az azt szabályozó jogalkotás igényeihez igazodó tudást közvetít a képzésben részt vevők számára.

„Teljesen új dimenzióba helyeztük a közbeszerzési továbbképzést” – mondta Boros Anita. Az új szakkal kapcsolatban kitért arra, hogy a két féléves struktúrában

60 kreditet szerezhetnek a hallgatók a közbeszerzés témakörének széles körű megismerésével. Az összesen 180 órát magában foglaló képzéssel kapcsolatban megfogalmazódott, hogy az abban részt vevő hallgatók ne csak felszínes, hanem nagyon alapos elméleti tudást szerezzenek, amely gyakorlati jellegű képzésformákkal egészüljön ki. „A szakirányú továbbképzés során olyan kérdésekkel is foglalkozunk, amelyeket más közbeszerzési képzések eddig még nem tettek fel: ilyenek például az innovatív, specifikus közbeszerzési tárgyak, mint az egészségügyi közbeszerzések” – hangsúlyozta a szakfelelős. Emellett a képzés módszertana a lehető legnagyobb mértékben elektronikus képzési módszerekre épül, így a képzésben részt vevők a saját felkészülési idejükhöz, korábbi tudásukhoz, munkahelyi elfoglaltságukhoz igazodva tanulhatnak.

Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a hallgatók főként elektronikus szemináriumok, chatalapú foglalkozások, elektronikus tananyagok és elektronikus számonkérés útján teljesíthetik a képzési követelményeket. A NKE nem titkolt szándéka, hogy a közbeszerzési képzések egyik zászlóshajójává váljon. Ennek érdekében az intézmény szorosabbra fűzi az együttműködést a Közbeszerzési Hatósággal, a Miniszterelnökséggel és a közbeszerzésekben részt vevő szervezetekkel, valamint különböző szakmai fórumok útján kívánja támogatni a közbeszerzési szakemberállomány képzését és továbbképzését. A közbeszerzési tanácsadó szakirányú továbbképzési szakkal kapcsolatban további információ az NKE Vezető- és Továbbképzési Központ honlapján, a vttk.uni-nke.hu oldalon található.

Vezetőváltás az RTK élén

SZÖVEG: SZŐÖR ÁDÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Ünnepi állománygyűlésen búcsúztatták a leköszönő, és köszöntötték az új dékánt a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Karán. A Ludovika Főépületben tartott rendezvényen a nyugdíjba vonuló Boda József ny. vezérőrnagyot a tisztségben váltó Ruzsonyi Péter bv. dandártábornok ünnepélyes keretek között vehette át a kari zászlót és a dékáni láncot. A leköszönő dékán számos elismerés mellett egy személyre szóló tanulmánykötetet is átvehetett az egyetem rektorától.

„A mai esemény is egy mérföldkő az egyetem életében” – fogalmazott köszöntőjében Prof. Dr. Patyi András. Az NKE rektora szerint az eseményen megjelent állami civil és egyenruhás vezetők nagy száma is azt mutatja, hogy az állam számára is nagyon fontos az a munka, amelyet a Rendészettudományi Kar végez, és akik ezt irányítják. Patyi András szolt az elmúlt három év fontosabb eredményeiről, így például a rendészeti képzések teljes körű megújításáról, amelynek köszönhetően elindult a négyéves tisztképzés is. „Az elmúlt években nem volt olyan hónap, amelyikben ne történt volna, vagy ne indult volna el valamilyen fejlesztés a karon” – hangsúlyozta a rektor. Patyi András elmondta azt is, hogy fizikai értelemben is jelentős változás történt az RTK életében a kar Ludovika Campusra költözésével. „Megkezdődött az az integráció, amely révén a tisztképzésben részt vevő hallgatók és az azt irányító oktatók, vezetők együttműködnek a civil képzésben részt vevőkkel” – tette hozzá Patyi András. A rektor szerint egy egyetemi kar számára a dékán olyan, mint a boltíven a zárókő. „Zárókő nélkül a boltív beomlik, de önmagában a zárókő is a földre hullik” – fogalmazott. Patyi András megköszönte Dr. habil. Boda József leköszönő dékán munkáját, egyben sok erőt és energiát kívánt az új dékánnak, Prof. Dr. Ruzsonyi Péternek, aki 2012 és 2015 között már egyszer betöltötte ezt a tisztséget. „Jólesnek az elismerő szavak, de igazából én tartozom köszönettel a sok segítségért, támogatásért, amelyet a jelenlevőktől kaptam az elmúlt három évben” – mondta beszédében Boda József, aki több elismerést is átvehetett az együttműködő szervezetek vezetőitől. A leköszönő dékán szolt az elmúlt időszak fontosabb eredményeiről, így például a nappali képzés négyévesre bővítéséről, a Rendészettudományi Doktori Iskola elindításáról, a Rendvédelmi Tagozat megalakításáról és az új tanszékek, intézetek létrehozásáról. Boda József szerint az is fontos eredmény, hogy ma már tisztjelölti státuszban vesznek részt a rendészeti hallgatók az egyetem életében. Boda József köszönetet

mondott mindenkinek, aki segítette a kar munkáját az elmúlt években. Kiemelte többek között Janza Frigyes vezérőrnagy, Patyi András rektor, Papp Károly altábornagy, Zsinka András államtitkár, Balogh János vezérőrnagy, Bucsek Gábor vezérőrnagy és Horváth József egyetemi főtitkár, valamint a közvetlen munkatársai támogatását, akiknek emléktárgyakat is átadott az ünnepségen. *„Megtiszteltetés volt számomra Önökkel együtt szolgálni”* - zárta beszédét Boda József.

Ezt követően Sors László, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vezető államtitkár kötött szalagot az RTK zászlajára, majd Boda József a kari zászlót, Patyi András rektor pedig a dékáni láncot nyújtotta át Ruzsonyi Péternek. Ünnepi székfoglalójában a régi-új dékán elmondta, hogy az elmúlt hat évben az NKE stabil szervezetté, elfogadott kutatóhellyé, a közszolgálatát híven teljesítő és a hallgatók számára is kívánatos felsőoktatási intézménnyé vált. *„A Rendészettudományi Kar eredményesen, új tartalmakat is megjelenítve integrálódott az egyetem egészébe”* - fogalmazott Ruzsonyi Péter, aki szerint a leköszönő dékán jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy az RTK kialakítsa jelenlegi arculatát. Az új dékán elmondta, hogy számára a lojalitás, a tisztesség és az emberség a legfontosabb hívószavak a munkája során. Szerinte a kar akkor lehet eredményes, ha valóban csapatmunka jellemzi majd, és a tanári kar valamennyi tagja példaképpé válik. *„Az egyetem által felvállalt értékek közvetítésével is követésre méltó alapmintát kell adni a hallgatóknak, akiknek érezniük kell, hogy az oktatók értük dolgoznak”* - fogalmazott Ruzsonyi Péter, aki a legfontosabbnak a hangoztatott elvek és a mindennapok gyakorlata közötti teljes összhang megteremtését tartja. Az új dékán szerint a hallgatók felkészítése hatalmas felelősséget jelent, és a szakmai ismeretek professzionális elsajátítását a diáklét sérülése nélkül kell elvégezni. Ruzsonyi Péter dékánként szeretné továbbvinni az elődök által megkezdett eredményes folyamatokat, és innovatív megoldásokkal elérni, hogy a hallgatókban még jobban kifejlődjön az oktatási intézményhez való kötődés, kialakuljon a tanultakkal való azonosulás, a szakmai identitás és hűség. *„Közös erőfeszítéssel el kell érjünk, hogy a hallgatók ne csak tőlünk, hanem belőlünk is tanuljanak”* - mondta Ruzsonyi Péter.

A rendezvényen elismerések átadására is sor került. Patyi András rektor Egyetemért Emlékérmeket Veres Csaba alezredesnek, címzetes egyetemi docensi címet pedig Márkus András pénzügyőr dandártábornoknak, Balogh Miklós mérnök rendőr ezredesnek, Sipos Gyula rendőr vezérőrnagynak és Varsányi Péter rendészeti szakembernek nyújtott át. Az NKE rektora Boda József leköszönő dékánnak közelgő 65. születésnapja alkalmából egy személyre szóló tanulmánykötetet nyújtott át, amely a *Szakmaiság, szerénység, szorgalom* címet viseli. ●

General Data Protection Regulation

A felsőoktatást is érinti az új uniós adatvédelmi rendelet

SZÖVEG: SZŐÖR ÁDÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Két év felkészülési idő után május végén vált kötelezően alkalmazandóvá a tagállamokban a GDPR, az Általános Adatvédelmi Rendelet. A szabályozás az élet szinte minden területét érinti, ahol személyes adatokkal foglalkoznak. A kezdeti időszak tanulságairól beszélgettünk Péterfalvi Attilával, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnökével, aki az NKE oktatója is.

○ **Néhány hét telt el a rendelet alkalmazandóvá válása óta. Eddig mik a tapasztalatok, visszajelzések?**

Péterfalvi Attila: Az interjú készítésének időpontjáig, június első hetéig nem volt konkrét ügyünk az új szabályozással kapcsolatban. Inkább a rendelet azon része adott többletmunkát, amely a nemzetközi együttműködést érinti. Az Általános Adatvédelmi Rendelet legfontosabb újítása ugyanis az, hogy a jogszabály közvetlenül alkalmazandó minden uniós tagállamban, amely esetben kell egy bizonyos idő a joggyakorlat kialakulásához. A rendelet az összes adatkezelőre vonatkozik, függetlenül attól, hogy hol tartózkodik, hol működik a világban, ha európai polgárok számára nyújt szolgáltatást vagy végez megfigyelést. Egy osztrák fiatalember, Maximilian Schrems Ausztriában a Facebook Ireland Limiteddel szemben bírósági eljárást kezdeményezett, mert szerinte e társaság megsértette a magánélethez és adatai védelméhez való jogát. Fontos tehát, hogy az EU egységesen tudjon fellépni a nem európai cégekkel kapcsolatban is, ha azoknak a kontinens országai van a központi adatkezelésük, vagy a székhelyük. Az uniós rendelettel párhuzamosan létrejött az Európai Adatvédelmi Testület (European Data Protection Board) is, ami tulajdonképpen az EU jogi személyiséggel rendelkező szerve. Ráadásul döntéshozó jogosítványai is vannak, így ha vita alakul ki mondjuk a tagországok között pont egy ilyen egyablakos ügyintézés kapcsán, akkor a testület minden tagországra nézve kötelező döntést hozhat. De ez a jogalkalmazók, tehát a hatóságok számára is kötelező érvényű lesz, így ha bíróság elé kerül egy ügy, akkor elméletileg a bírónak is a GDPR-t figyelembe véve kellene majd ítéletet hoznia, de egyelőre nagy kérdés, hogy ez hogyan működik majd a gyakorlatban. Az Európai Adatvédelmi Testület emellett elindított egy online platformot, amelyen az uniós tagállami hatóságok egyeztetgethetnek egyes adatvédelmi

kérdésekről, így például egy bíróság ki-
szabásának mértékéről, precedensek
kérdéseiről. Ezt az úgynevezett kölcsönös
segítségnyújtás elve szerint alakítják ki.

○ **Még nem született meg a magyar szabályozás. Ez mekkora hátrányt jelent a jogalkalmazásban?**

P. A. Jelenleg folyamatban van a szabályozás rövid változatának parlamenti tárgyalása, ami egyelőre csak arról szól, hogy kijelöli a NAIH-ot eljáró hatóságnak, felügyeleti szervnek, illetve rendelkezik arról, hogy a hatóság a kvv-szektor sajátosságaira is tekintettel a fokozatosság elve alapján alkalmazza a rendeletet, azaz első alkalommal ne bírságozzon, csak figyelmeztessen. Amire igazán szükség lenne, az a konkrét, nemzeti adatkezeléseket szabályozó szektorális törvények felülvizsgálata. Ez számos területet érint a rendőrségi törvénytől kezdve a direkt marketingre vonatkozó szabályozásokon keresztül egészen az egészségügyre és a felsőoktatásra vonatkozó törvényekig. Minden olyan szabályozást felül kell vizsgálni Magyarországon, amely adatkezelést tartalmaz. Amíg ezek a szektorális szabályok nincsenek meg, addig a hatóságoknak jogértelmezést kell alkalmazni az egyes ügyekben, figyelembe véve, hogy a nemzeti jogszabály nem lehet ellentétes

az uniós joggal. Tehát elképzelhető, hogy a magyar szabályoknak nem megfelelő döntést kell hoznia a hatóságnak, ha azok ellentétesek az uniós rendelettel. Az elmúlt napokban több adatvédelmi incidensről is kaptunk már bejelentést. Ezt 72 órán belül kell megtenni, ha fennállnak a feltételei, tehát ha például személyes adatot érint.

○ **Ilyenkor mi a hatóság teendője?**

P. A. Ez nem jár a részünkről automatikusan vizsgálattal, hiszen a bejelentőnek kell gondoskodnia az incidens elhárításáról. Természetesen, ha a hatóság úgy ítéli meg, akkor indíthat hivatalból is eljárást, aminek akár bírság is lehet a következménye. Az interjú időpontjáig még nem indított eljárást a hatóság az új uniós adatvédelmi rendelet alapján.

○ **Az ember úgy érzékeli, hogy hiába előzte meg két év felkészülési idő a rendelet hatálybalépését, még sokak számára nem világos, mi a teendő.**

P. A. Én nagyon bízom abban, hogy a többség azért felkészült a változásra. Ha mégsem, akkor ezt nagyon gyorsan meg kell tenni. Minden határidő lelet, most már élesben mennek a dolgok, így érdemes először a legkockázatosabb adatkezeléseket rendbe tenni. A hatóságot nem fogja befolyásolni az, ha valaki arra hivatkozik, hogy nem tudott felkészülni a változásokra.

○ **Talán a legfontosabb azt tisztázni, hogy kire is vonatkozik ez a rendelet.**

P. A. Nagyon egyszerűen megfogalmazva: mindenkire vonatkozik, kivéve, akire nem. Itt ugyanis egy olyan európai adatvédelmi reformról beszélhetünk, amelynek több eleme van. Ezek közül az egyik a GDPR mint jogszabály, ami mindenkire kiterjed, kivéve azokra, akikre a bűnüldözési adatvédelmi irányelv a mérvadó. Ez a reform második eleme, amely a bűnüldözési célú adatkezeléseket szabályozza. Ez azt jelenti, hogy a bűnüldözésre kiterjedő adatkezelésekre nem kell a GDPR-t alkalmazni, valamint nem kell alkalmazni a nemzetbiztonsági és honvédelmi célú

adatkezelésekre sem, mert ezek eleve nem uniós kompetenciák. Ezt leszámítva mindenkinek alkalmazni kell az uniós rendeletet. Tehát például a rendőrségnek is olyan feladatok esetében, amelyek nem kifejezetten bűnüldözési célúak. Ezért is lenne fontos, hogy az Országgyűlés megszavazza az Infotörvény módosítását, amely a bűnüldözési adatvédelmi irányelv rendelkezéseit ültetné át a magyar jogba. Így egyértelmű lenne, hogy adott esetben melyik jogszabályt kell alkalmazni.

○ **Akkor a GDPR végül is minden közintézményre is vonatkozik?**

P. A. Így van, tehát például kórházakra, egyetemekre is. Itt nem az intézménytípus a mérvadó, hanem az abban megvalósuló adatkezelés célja. Például a büntetés-végrehajtási intézmény esetében, ha egy kamera a cellát figyeli, akkor erre a bűnüldözési adatvédelmi irányelv érvényes, ha a beléptetőrendszert, akkor a GDPR. Érdemes még megemlíteni az e-Privacy rendeletet, amely az elektronikus hírközlési terület újraszabályozását hozná magával, és a személyes adatok kezeléséről, feldolgozásáról és a magánélet védelméről szóló 2002/58/EK irányelvet (Elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv) váltaná fel.

○ **Az új szabályozás az átlagpolgárt mennyiben érinti? Ezentúl nagyobb biztonságban tudhatja-e személyes adatait?**

P. A. A magyar adatvédelem eddig is alapvetően szigorúan szabályozott volt. A GDPR az adatkezelők számára ad több lehetőséget, de kiszélesíti az érintettek jogait is. Tehát az állampolgárokra nézve a GDPR pozitív hatással van, hiszen ezentúl egyértelműen, közérthetően, konkrétumokról kell őket tájékoztatni, ráadásul átlátható módon. Nagyobb az adatkezelő számonkérési lehetősége is, hiszen a rendelet szerint adatvédelmi tisztviselőket kell alkalmazni, a közszférában kötelezően. Az adatkezelőkre emiatt az eddiginél nagyobb terhet ró a szabályozás.

○ **Ha egy konkrét példát nézünk: egy nyilvános egyetemi rendezvényen**

fotók készülnek, és ezek megjelennek az intézmény honlapján. Itt van-e az eddigiekhez képest többletfeladata az adatkezelőnek?

P. A. Erre az esetre is a GDPR vonatkozik, mert az adatkezelésnek törvényesnek, jogszerűnek, tisztességesnek és átláthatónak kell lennie. A rendelet ugyanakkor nem ad erre nézve részletszabályozást. A nemzeti jogalkotóknak kell megteremteni az összhangot a GDPR és a véleménynyilvánítás szabadsága között. Nálunk a fényképkészítésre vonatkozó szabályokat a Ptk. tartalmazza. Figyelembe kell venni olyan tényezőket, hogy az esemény nyilvános-e, felhívtuk-e erre a figyelmet, és az érintetteknek lehet tiltakozási joguk. Mindenképpen kell egy, az eddigieknél komolyabb tájékoztatás arról, hogy milyen célból készülnek a fotók, és az intézmény honlapján el kell helyezni egy adatkezelési tájékoztatót is, ami az átláthatóságot biztosítja.

○ **Az új adatvédelmi rendelet és az ehhez kapcsolódó szabályozások hogyan jelennek majd meg az oktatásban?**

P. A. Ez egy jó lehetőség arra, hogy a felsőoktatásban is hozzájáruljanak a szektorális szabályozásokhoz. Érdemes lenne például végiggondolni és egy-
ségeíteni azt a szabályozást, amely

a szakdolgozatok nyilvánosságáról szól. Jelenleg ezt a különböző intézmények különböző módon szabályozzák.

○ **Az lenne a jó, ha minden egyetemen nyilvánosak lennének a szakdolgozatok?**

P. A. Azt gondolom, hogy lehetnének, hiszen nyilvános az államvizsga és a szakdolgozat védelme is. Nem igazán tudom, mi indokolhatja azt, hogy ne legyen nyilvános. De ott van például a beléptetőrendszerek használata. Ez is ahány egyetem, annyiféle szabályozás. Az egyetemi autonómia miatt nem biztos, hogy mindent jogszabállyal kell rendezni, de személyes véleményem szerint ezt a kérdést is meg lehetne oldani például egy egységes magatartási kódex segítségével, amelyet a rektori konferencia bevonásával lehetne megalkotni. Még adatvédelmi biztosként kaptam egy állampolgári beadványt, amelyben azt kérték, hogy marasztaljam el azokat az egyetemi oktatókat, akik vizsga közben nézegetik az indexet. Ezt én teljesen abszurd felvetésnek tartottam, és azt kértem, hogy az egyetem az autonómia keretében határozza meg, hogy ezt miképp szabályozza. Szerintem rossz dolog, hogy ma már nincs index, de nonszensz lenne kimondani, hogy egy vizsgáztató ne nézegesse azt. ●

218 tisztet avattak a budai Várban

SZÖVEG: SZŐR ÁDÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Az NKE Rendészettudományi Kar 218 végzett hallgatója tett tiszti esküt a budai Várban a hétfőn. Orbán Viktor ünnepi beszédében hangsúlyozta, hogy a jövőben még az eddiginél is nagyobb szükség lesz bátor, jól képzett, hazájukat és nemzetüket szerető egyenruhásokra.

A most végzett hallgatók a Szent Korona másolata és a történelmi zászlók előtt, Orbán Viktor miniszterelnök és a tábornoki kar jelenlétében tették le a tiszti esküt a budai Várban rendezett ünnepélyes eskütételen. A miniszterelnök ünnepi beszédében hangsúlyozta, hogy a hallgatók nemcsak egy diplomát szereztek, hanem esküt is tettek, és szolgálatba léphetnek. „Az eskü mögé komoly ember kell, akiben egyszerre munkái az elszántság, a kitartás és a meggyőződés. Fogadalmukkal jogrendszerünk és ezeréves államiségünk megőrzése iránt is elkötelezték magukat” – fogalmazott Orbán Viktor. Hozzátette, hogy az a rend, amelyet a most végzetek is védelmeznek, a magyarok döntési szabadságából született, és „ennek az akaratnak a végrehajtói vagyunk mindannyian”. A kormányfő szerint a jog mellé a kötelességnek is társulnia kell, a szabadság és a biztonság feltételezik egymást. Hangsúlyozta, hogy a magyar emberek ma azt várják a kormánytól és a rendőrségtől, hogy védje meg az országot, a családokat, a közös értékeket, eredményeket a külső és belső veszélytől egyaránt. „Ma Európában a rend, a béke és a biztonság már nem magától értetődő dolog, egyre komolyabb erőfeszítéseket kell tenni, hogy fenntartsuk saját civilizációnk több ezer éves rendjét” – tette hozzá a miniszterelnök, aki úgy látja, hogy ilyen helyzetben felértékelődik a rend, a béke és vele együtt ezek védelmezőinek szerepe is. A kormányfő úgy fogalmazott, hogy a jövőben is szükség lesz – sőt Európa jelenlegi helyzetét látva még az eddigieknél is nagyobb szükség lesz – bátor, jól képzett, hazájukat és nemzetüket szerető egyenruhásokra. A rendvédelemben dolgozóknak példát is kell mutatniuk, ezért feddhetetlennek és rendíthetetlennek kell lenniük. „Őnök ma egy olyan testület tagjai lettek, amelyet az elhivatottság, a szolgálat és a haza

iránti elkötelezettség jellemez. Azt kívánom Önöknek, hogy esküjükhöz híven mutassanak jó példát mindenkinek emberségből, határozottságból és törvénytiszteletből is” – fordult a végzett hallgatókhoz a miniszterelnök.

Az eskü szövegét Mohi András László, büntetés-végrehajtási szakirányon végzett főhadnagy mondta el. Hallgatói válaszbeszédében Virovecz Lilla pénzügyőr hadnagy elmondta, hogy az elmúlt években az alapfelkészítéstől kezdve olyan élményekben volt részük, amelyeket más egyetemeken nem élhettek volna át. „Maga az egyenruha is már különlegessé tett bennünket, hiszen mondandója és tekintélye is van” – fogalmazott. Szerinte sokrétű tudást kaptak az intézménytől, hogy magasan képzett szakemberekké váljanak. Virovecz Lilla megköszönte előljáróiknak és tanáraiknak, hogy fáradtságot nem kímélve megosztották velük tapasztalataikat, tudásukat. „Az élet igazolta, hogy jó döntést hoztunk annak idején, amikor az egyetemre jelentkezünk” – tette hozzá a most tisztte avatott hallgató.

Az RTK-ról idén 170 tiszt kerül a rendőrséghez, akik bűnügyi nyomozó, gazdaságvédelmi nyomozó, igazgatásrendészeti, közlekedésrendészeti, közrendvédelmi és határrendészeti szakirányokon végeztek. A többi végzős a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (18 fő), a Büntetés-végrehajtási Szervezet (6 fő) és az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (24 fő) tisztje lesz. Az esküt tevő rendőrtisztek közül 1 fő, Márton Mercédesz kiváló eredménnyel végezte el tanulmányait.

A végzett hallgatók a diploma megszerzése után tiszti ki nevezést kapnak, és a rendvédelmi szerveknél végzettségüknek megfelelő beosztásokat töltenek be. Az esküt tevő hallgatók július 2-án kezdik meg szolgálatukat rendőrtisztként, pénzügyőrtisztként, tűzoltótisztként, illetve büntetés-végrehajtási tisztként, hadnagyi rendfokozatban. A gyakorlati tapasztalatok megszerzése után felvételizhetnek a rendészeti vezető, a kriminalisztika és a polgári nemzetbiztonsági mesterképzésre, vagy specializálódhatnak a kar valamely továbbképzési szakán.

Az NKE megalakulása óta a hagyományos rendészeti tisztképzés megújult. A Rendészettudományi Kar képzései továbbra is nagyon népszerűek, egyes szakokra közel tízszeres a túljelentkezés. A nyolcszemeszteres alapképzés (BA) belügyi alapmodullal kezdődik, ami biztosítja, hogy a rendvédelmi szervek hivatásos állományába lépők egységesen sajátítsák el a közös ismeretanyagot. A hallgatók a képzés során elméleti és gyakorlati tudást szereznek, amelyet a rendvédelmi szerveknél töltött szakmai gyakorlatokon tudnak elmélyíteni, és ha a szükség úgy hozza, veszélyhelyzet-kezelési feladatokban is részt vesznek. Az RTK arra is figyelmet fordít, hogy a hallgatók elsajátítsák a rendvédelmi szervek tisztjeitől elvárt magasabb erkölcsi értékeket, magatartásformákat, és azokat magukénak vallják.

A bevezetett négyéves BA képzésben a hallgatóknak több lehetőségük van a gyakorlati ismereteik, vezetői készségeik elmélyítésére, a tudományos kutatásra, tapasztalataik növelésére és a sporttevékenységre. A levelező munkarendes hároméves képzések többségét a rendvédelmi szervek hivatásos állományában dolgozók számára tartják fenn. Néhány szakirány azonban civilek számára is elérhető.

Az RTK az első tanévét töltötte a Ludovika Campuson, ahol már 21. századi körülmények között folyik a képzés: a jól felszerelt szaktantermek, laborok, a taktikai ház elméletileg jól megalapozott, gyakorlatorientált képzést tesznek lehetővé. A hallgatók számára széles körű sportolási lehetőségek állnak rendelkezésre, hiszen a sportpályák, a sportközpont, az uszoda és a lovarda nem csupán a kiképzés helyszínéül szolgál, hanem a szabadidő értékes eltöltésére is lehetőséget teremt a kar hallgatói számára. ●

Innovatívabb gondolkodásra van szükség

SZÖVEG: SZŐŐR ADÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES, KORMANY.HU, HONVEDELEM.HU

A Magyar Honvédség előtt álló aktuális feladatokról, különösen a Zrínyi 2026 honvédelmi és haderőfejlesztési program elemeiről beszélt a HHK állománya számára tartott tájékoztatójában Böröndi Gábor vezérőrnagy. A Honvéd Vezérkar főnök koordinációs helyettese szerint a katonai felsőoktatásban is egyfajta szemléletváltásra van szükség.

Az NKE Hungária körúti campusán tartott eseményen Böröndi Gábor elmondta, hogy a Zrínyi 2026 nemcsak egy katonai program, hanem tartalmaz külpolitikai, gazdasági és társadalmi elemeket is. Elhangzott, hogy a megváltozott biztonsági környezet miatt is szükség van a honvédelmi és haderőfejlesztésre, amelyet a magyar gazdaság konszolidációja tesz lehetővé. „Egy állam erejét a külpolitikája, a gazdasági ereje, az információs műveletek alkalmazásának képessége és a haderő adja” – fogalmazott a vezérőrnagy. Hozzátette, hogy a haderőfejlesztési céloknak csak az egyik szegmense a NATO-elvárások teljesítése, ennél fontosabbak a nemzeti érdekek. A tábornok szerint hosszú távú nemzeti érdekünk az, hogy Magyarország nemzetként és államként fennmaradjon, kultúráját, nyelvét, szokásait megőrizze, és átörökítse azokat a következő nemzedékekre. „A politika által is megfogalmazott cél, hogy hazánk 2030-ra regionális középhatalom legyen, megfelelően erős hadsereggel. Önálló felelősségünk, hogy megvédjük a hazánkat” – tette hozzá Böröndi Gábor. A vezérőrnagy szerint szemléletváltásra van szükség számos területen, például a védelmi innováció vonatkozásában, amelyet erősíteni kell. Ennek részeként elkezdődött egy védelmi innovációs stratégia kialakítása is. Elhangzott, hogy a haderőfejlesztéshez növelni kell a katonai költségvetést, 2026-ig a GDP 2 százalékára. Számos katonai képességet kell fejleszteni a következő időszakban, ezek közül a tábornok kiemelte a légvédelmi képességeket, amelyek fejlesztése Magyarország szuverenitásának biztosítása szempontjából kiemelt feladat. Emellett többek között feladat lesz a különleges műveleti,

SZEMÉLYCSERÉK A HM ÉLÉN

Az új kormány felállításával a honvédelmi tárca, valamint a Honvéd Vezérkar élén is történtek személyi változások. Simicskó István korábbi minisztert Benkő Tibor vezér ezredes, a Honvéd Vezérkar korábbi főnöke váltotta. Az új vezérkari főnök Korom Ferenc altábornagy lett. A HM új parlamenti államtitkára, egyben miniszterhelyettese Németh Szilárd lett. A honvédelmi ügyekért felelős államtitkári posztot Szabó István, a közigazgatási államtitkárit pedig Dr. Kádár Pál tölti be.

TÖBB MINT 500 MILLIÁRD JUTHAT HONVÉDELEMRE

A kormány által benyújtott jövő évi költségvetési javaslat szerint mintegy 86 milliárd forinttal emelik a honvédelmi kiadások keretét, így 2019-ben csaknem 513 milliárd forint juthat honvédelemre. Ez az összeg a jövőre jelzett nominális GDP több mint 1,16 százalékának felel meg, ami előrelépés az idei 1 százalékhoz képest. A kormány már 2012-ben határozatban vállalta, hogy 2016-ig nominálértéken nem csökkenhet a honvédelmi költségvetés, majd 2016-tól kezdődően évente legalább a GDP 0,1 százalékával növelik azt. A tervek szerint így a honvédelmi kiadások már 2024-re elérhetik a NATO által elvárt, 2 százalékos GDP-arányt. Jövőre is folytatódik a 2015-ben indított fegyveres és rendvédelmi életpályamodell, így újra emelkedik a katonák fizetése is. A javaslat szerint a honvédelmi illetményalap 2019 januárjától 44 600 forint lesz. Ezzel együtt rögzítették: a honvédelmi illetményalapot évente a költségvetésről szóló törvény állapítja meg úgy, hogy nem lehet alacsonyabb, mint az előző évi.

(Forrás: MTI)

a logisztikai és a kibervédelmi képességek fejlesztése, valamint a védett vezetési rendszer megteremtése is. A tábornok előadásában szólt az infrastrukturális fejlesztésekről, a digitális katonai programról, egy új alegységparancsnoki rendszer megalkotásáról, valamint a teljesítményértékelés rendszerének megújításáról. A változásokhoz az oktatás-képzés rendszerének is igazodnia kell, hiszen új ismeretek átadására lesz szükség az altiszt- és a tisztképzésben is, erre pedig az oktatókat is fel kell készíteni. *„Összhangba kell hozni azokat a céljainkat, hogy a katonai felsőoktatás vonzó legyen, és erős hadsereggel is rendelkezünk”* – fogalmazott Böröndi

Gábor, aki számít a célok elérésében a HHK oktatóinak szakmai tudására is. *„A programot csak közösen tudjuk hatékonyan megvalósítani”* – szölte a jelenlévőkhez.

Pohl Árpád ezredes elmondta, hogy az oktatás szereplőinek is alkalmazkodniuk kell a változásokhoz, amihez az eddiginél innovatívabb gondolkodásra, szemléletre van szükség. A HHK dékánja hozzátette, hogy egyik legfontosabb feladatuk most a kar oktatói utánpótlásának biztosítása. *„A HHK személyi állományára a fejlesztési programok tekintetében is számítani lehet majd a jövőben”* – tette hozzá Pohl Árpád. ●

ÚJRAINDUL A TARTALÉKOSTISZT-KÉPZÉS

„Közel húsz év után indul újra a tartalékostiszt-képzés Magyarországon” – jelentette be Dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter az NKE Hadtudományi és Honvédtisztképző Karán tartott júliusi állománygyűlésen. A Zrínyi Miklós Laktanya és Egyetemi Campuson 364 fiatal tartalékostiszt-jelölt sorakozott fel, akik 20 napos képzésben vesznek részt a következő hónapokban. Az állománygyűlésen szemlét tartott Benkő Tibor, aki köszönetet fejezte ki a fiatal egyetemistáknak, hogy a tanulmányaik mellett önként a haza szolgálatába állnak. A honvédelmi miniszter felhívta a figyelmet, hogy az önkéntesség sok kihívással, lemondással és megpróbáltatással jár majd. *„Jó dolog, hogy békében és biztonságban élhetünk... de ez a béke és biztonság önmagában nem létezik. Ezért sok ember tesz napjainkban, sokan szolgálják azt az érdeket, hogy mindannyian biztonságban élhessünk most és a jövőben is”* – emelte ki. A miniszter a tartalékostiszt-képzés fontosságával kapcsolatban kifejtette, hogy a különleges jogrend bizonyos időszakokban Magyarország biztonságát csakis nagyobb katonai erővel és jelenléttel lehet biztosítani, azonban békében nem tudnak és nem is kívánnak hatalmas tiszti állományt fenntartani. *„Az Önök dolga és feladata az lesz, hogy tanulmányaik elvégzése közepette megfeleljenek a tartalékos tiszti elvárásoknak. Tanuljanak és képezzék magukat, hogy bármikor, ha az ország sorsa úgy kívánja, akkor hazánk rendelkezésére tudjanak állni.”* Benkő Tibor kitért a Zrínyi 2026 Honvédelmi és Haderőfejlesztési Programra is, amely a Magyar Honvédség szinte összes területét érinteni fogja. *„Mindez semmit sem ér, ha nincs hozzá megfelelően felkészített és kiképzett személyi állomány.”*

Prof. Dr. Patyi András kifejtette, magától értetődik, hogy a HHK berkein belül kezdhetne meg működését a hivatásos mellett az önkéntes tisztképzés: *„A Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar a magyar honvédtisztképzés fő terepe.”* Az NKE rektora közjogi irányból közelítette meg az önkéntes honvédek intézményét. Szerinte fontos a felismerés, miszerint nagyobb hangsúlyt kell kapnia annak a gondolatnak, hogy egy államban nemcsak jogok, hanem kötelességek is vannak. Felhívta a figyelmet, hogy a jól kormányzott állam elengedhetetlen feltétele az erős hadsereg. Ennek alapja, hogy kellően kiképzett, felkészített parancsnoki állománnyal rendelkezzen a honvédség. *„Mit sem érnek a legmodernebb fegyverek, ha azok működtetői nem a legmodernebb gondolkodással, nem a legstabilabb lélekkel és nem a legerősebb meggyőződéssel fogják meg a fegyvereket”* – emelte ki. Végül a rektor sikeres felkészülést kívánt a tartalékostiszt-jelölteknek, valamint állampolgárként is háláját fejezte ki, hogy önként vállalták a feladatot.

A jövőben az NKE nemcsak a tisztképzés fellegvára, hanem a tartalékostiszt-képzés központja is lesz. Az egyetemisták képzése nyaranta, összevont formában történik, míg az egyetemi képzési időben távoktatásban, e-learning módszerrel készítik fel a fiatalokat. A civil egyetemeken eltöltött öt év után tiszti képzésük a Ludovika Zászlóalj végzőseivel az augusztus 20-ai tiszttavatáson fejeződik be. A hétfői állománygyűlésen részt vevő önkéntes tartalékos egyetemisták a tanfolyam végére rendelkezni fognak a megfelelő alap katonai vezetői kompetenciákkal: megismerik a parancsnoki munka lépéseit, azok gyakorlati rendjét, a vezetővé válás folyamatát, feladatait, felelősségét. A tanulmányaik mellett a tartalékos rendszerben szolgálatot vállalóknak pályázat alapján ösztöndíjat biztosít a Magyar Honvédség.

Törökország a választások után

SZÖVEG: EGERESI ZOLTÁN
FOTÓ: REUTERS

Törökországban június 24-én két okból is urnához járulhattak a választópolgárok: hogy eldöntsék, kik üljenek a parlamentben, és hogy ki legyen az ország államfője. A választásokat követő török helyzetet Egeresi Zoltán, a Nemzeti Közszerződési Egyetem Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar Stratégiai Védelmi Kutatóközpontjának tudományos segédmunkatársa foglalta össze lapunk számára.

Meglehetősen ritka dolog, hogy a parlamenti és az elnökválasztásokat egy napon tartsák, de ebben az esetben nem a véletlen, hanem éppen a politikai akarat dolgozott a háttérben: a tavaly áprilisban tartott alkotmánymódosító népszavazás eredményeképp életbe lépett több változás – így többek között az ország kormányformájának megváltoztatása parlamentiből prezideniális rendszerré – arról is rendelkezett, hogy ezeket a választásokat egy napon tartsák.

A cél egyszerű: a végrehajtói hatalom erősítése a törvényhozóival szemben, miközben vélhetően a legesélyesebb jelölt népszerűsége jelentős mértékben segíti pártja kampányát. Lefordítva ezt a török példára: a 2003 és 2014 között miniszterelnök, azóta pedig köztársasági elnök Recep Tayyip Erdoğan személyes karizmája a mostani választás idején is kulcsszerepet játszott az Igazság és Fejlődés Pártja (AKP) sikerében.

A török választások és kampányok a magyarországihoz képest sokkal élénkebbek és hangosabbak nemcsak a százezres tömeggyűlések miatt, hanem a rengeteg plakát és zászló miatt is, amelyek elárasztják a köztereket. Az országot ilyenkor teljes színkavalkád jellemzi, amit választási dalok, indulók tesznek még élőbbé (érdemes rákeresni a YouTube-on az *Erdoğan Presidential Campaign Song* klipre, hogy ízelítőt kapjunk, mi is folyik ekkor az országban). A felfokozott hangulatban a különböző táborok között akár tettelegességig fajuló összecsapásokra is vannak példák. Talán ez is közrejátszik abban, hogy a török választásokon meglehetősen magas a részvétel, általában 80 százalék fölötti, ahogy most sem volt ez másképp a 86 százalékos aránnyal.

A sok induló párt és jelölt ellenére a választások nem egyenlő esélyekkel zajlanak. Törökország nem diktatúra, de a politikatudományban az autoriter vagy hibrid rezsimnek nevezett kategória mind több jelét veszi magára. Ugyan a választás napja részben a szoros ellenzéki ellenőrzésnek köszönhetően is alapvetően „tiszta” maradt, s ezt a legesélyesebb ellenzéki államfőjelölt, Muharrem İnce is elismerte, azonban a kormányzati erőforrások használata, az elsöprő médiafölény miatt alapvetően az AKP-nak és jelöltjének lejt a pálya. A médiapiac fölötti AKP-közeli ellenőrzés szinte totálissá tétele pont a választások előtt pár héttel fejeződött be néhány nagyobb, ellenzékinek számító orgánium felvásárlásával.

Ennek ellenére a választás éjszakáján Erdoğan nem lehetett teljesen elégedett. Noha több tízezres ünneplő tömegek árasztották el az utcákat, és ő maga ugyan győzelmet aratott az első fordulóban a másik öt államfőjelölt fölött a szavazatok 52,6 százalékának megszerzésével, de pártja öt képviselői hely híján lemaradt a parlamenti többségről, ami fejtörést fog okozni a török politikának a következő években. Pedig egy ideig úgy tűnt, kényelmes többsége is lehet: a parlamentbe jutás 10 százalékos küszöbe miatt a kurd pártnak nem sokon múlt, hogy

bekerüljön, ebben az esetben viszont a keleti területeken a második legerősebb (és kurdok között is népszerű) AKP tarolt volna. Azonban három párt is a 10 százalékos küszöbön egyensúlyozva, de bejutott a parlamentbe.

De kik is szálltak ringbe a hataloméért? A török parlament legmeghatározóbb ereje a jobbközépen elhelyezkedő, magát konzervatívnak valló, a vallásnak nagy hangsúlyt adó AKP. Ez az erő az utóbbi másfél évtizedben képes volt a szavazatok 40–50 százalékát begyűjteni, amit alig tudtak az ellenzéki pártok megkérdőjelezni. Ettől jobbra helyezkedik el a Nemzeti Cselekvés Pártja (MHP), amely radikális jobboldali nézeteket vall, s részben hozzá kötődnek az utóbbi hónapokban elhíresült Szürke Farkasok. A mostani választás annyi új változást hozott, hogy a 2017 őszén, az Erdoğannal való együttműködést ellenző szakadár MHP-sek által alapított Jó Párt (İYİ Parti) bejutott a parlamentbe, amely szintén az AKP-től jobbra helyezkedik el. Itt meg kell említeni a Boldogság Pártját (Saadet Partisi), amely azt az iszlamista tradíciót követi, amit anno az AKP vezetősége is képviselt, s amely nem képes parlamentbe kerülni 2002 óta. Értelemszerűen ezen négy párt szavazótáborra elég közel áll egymáshoz, s relatíve nagy a mozgás, még akkor is, ha a kormánypárt a választókon belül egy biztos 40 százalékos tábor magáénak tudhat.

A baloldalon a szekuláris, magát szociáldemokratának mondó – egyébként Atatürk által alapított – párt, a Köztársasági Néppárt (CHP) helyezkedik el, amely viszont 20–30 százaléknál nem tud több szavazatot szerezni, hiszen szavazótáborra elsősorban az alevi vallási kisebbségre és a „nyugatos”, szekuláris, főleg az ország nyugati részén élő rétegekre terjed ki. Végezetül, szintén baloldalon helyezkedik el a kurdok és a különböző szélsőbalos, valamint liberális csoportok által támogatott kurd párt, a Népek Demokratikus Pártja (HDP), amelynek államfőjelöltje és volt vezetője, Selahattin Demirtaş az edirnei

EGERESI ZOLTÁN

Egeresi Zoltán 2011 és 2014 között a Közpolitikai Kutatások Intézetének politikai elemzőjeként dolgozott. 2014-től három éven át volt az NKE Tudományos Rektorhelyettesi Irodájának fejlesztési referense. 2015 óta a Külügyi és Külgazdasági Intézet külső munkatársa, 2017-től pedig az NKE Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar Stratégiai Védelmi Kutatóközpontjának tudományos segédmunkatársa. Fő szakterülete Törökország és a Balkán; oktatási-kutatási területe pedig Délkelet-Európa, valamint Törökország. Felsőfokú nyelvismerttel rendelkezik török, angol és francia nyelvből.

börtöncellájából volt kénytelen kampányolni (terrorista propaganda terjesztése és egyéb vádak miatt 147 évre kívánják elítélni). Ezenkívül még néhány szélsőbalos, magát antiimperialistának tekintő formáció létezik, amelyek közül a Haza Pártja (VP) a legbefolyásosabb, de a többi párthoz képest is marginális támogatottsággal (1–2 százalék) rendelkezik.

S hogy mit eredményez a választás? Lényegében kevés változást. Ezzel jogilag is befejeződik az évek óta zajló, Recep Tayyip Erdoğant erősítő hatalomkoncentráció. A gyakorlatban így is az ő szava döntött, a magyarországihoz hasonló elnöki jogköröket messze túllépve irányította az országot. Az elnöki rendszer bevezetésével egy meglehetősen kiterjedt jogkörökkel rendelkező és kevés ellensúllyal korlátozott államfő fog az ország élén állni. Az elnök szabadon nevezhet ki annyi helyettest, amennyit akar. Ő dönt a miniszterekről, a bírák többségének kinevezéséről. Ráadásul az alkotmánymódosítás lehetővé tette, hogy az elnök párttag és pártelnök is legyen, így a parlament fölötti kontrollja is rendkívül erős. Az államfő rendeleteket is hozhat (amelyek nem írhatják felül a törvényeket, de egy AKP-többségű parlamentben az elnöki akarat érvényesülése nem okoz majd gondokat). A parlament ugyan megbuktathatja az elnököt, de a procedura sikeréhez legalább kétharmadra van szükség – amire messze nincs esély a jelenlegi felállásban.

Ami miatt aggódhat az elnök, hogy az AKP-nak nem sikerült többséget szerezni, így a nagyobb törvényekhez szüksége lesz támogatásra más pártoktól. A frakciófegyelem erős Törökországban, így kevés a valószínűsége annak, hogy több embert meg tudnának vásárolni maguknak. Emiatt vélhetően marad majd a 2016 óta tartó együttműködés a nemzeti radikális

MHP-vel, amely a választás nagy győztesének tekinthető, s eljátszhatja a mérleg nyelvét. Vezetője, a mintegy 70 éves Devlet Bahçeli úgy tűnik, jól taktikázott, amikor összefogott az AKP-val.

Ez pedig azt jelenti, hogy a török politika jobbratolódása folytatódni fog, s egyelőre nem várható fegyverszünet, megegyezés a Kurdisztáni Munkáspárttal, és a kurd HDP képviselői (mind parlamenti, mind önkormányzati szinten) nagyobb eséllyel kerülnek majd börtönbe (Törökországban 2016 májusa óta nincs mentelmi joga a parlamenti képviselőknek, pontosan ebből az okból kifolyólag). Lényegi változás tehát nem fog bekövetkezni.

Támaskodjon az AKP akármelyik ellenzéki pártra, a nagy feladat továbbra is a gazdasági problémák kezelése lesz. Ugyan a hivatalos statisztikák szerint 7 százalékkal nőtt a nemzeti össztermék, a török líra látványos gyengülése komoly aggodalmakra ad okot. A török valuta lényegében 2013 óta mélyrepülésben van, de ebben az évben mintegy 20 százalékot veszített az euróhoz és a dollárhoz képest. Ez egy jelentős földgáz- és kőolajimportra szoruló országban komoly gondot jelent. A török magánszektor devizában történő magas eladósodottsága, a növekvő munkanélküliség és infláció egyelőre még nem jelentettek kezelhetetlen nehézséget Erdoğan számára, aki lendületből „lenyomta” az előrehozott választást. Azonban hosszabb távon ezzel kezdenie kell valamit – az emberek egy jelentős része a stabilitásra szavazott, még akkor is, ha nem is értenek vele egyet mindenben. A következő évek meg fogják mutatni, milyen stabilitást és prosperitást tud hozni a régi-új államfő. ●

Változtatnunk kell!

Újra kell gondolni a települési csapadékvíz-gazdálkodást

SZÖVEG: PODOBNI ISTVÁN
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES, MTI

Csapadékvíz-gazdálkodás: egy olyan mostoha terület, amelyre az elmúlt évtizedekben nagyon kevés figyelem hárult. Azonban a klímaváltozással járó szélsőséges időjárás felhívta a szakemberek figyelmét, hogy lépni kell az ügyben, a tervezési metódusokat meg kell újítani. Dr. Bíró Tibor, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Víztudományi Karának dékánja ismerteti magazinunkban, hogy milyen kihívásokkal állunk szemben, és azokra milyen válaszokat ad a szakma.

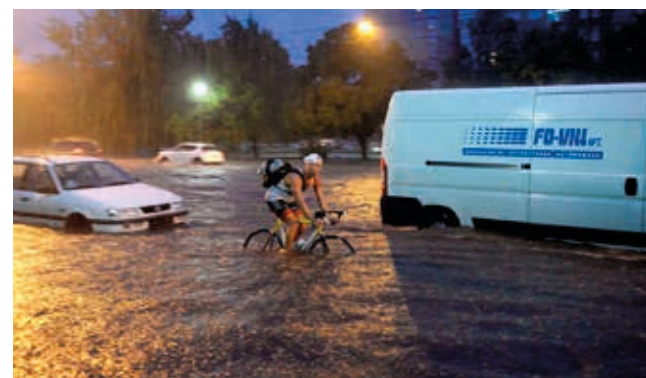
A 21. század egyik legnagyobb kihívása, hogy miképp tud társadalmunk alkalmazkodni a klímaváltozáshoz, az egyre szélsőségesebb időjárási viszonyokhoz. Növekvő csapadék-intenzitással kell számolnunk, fokozott helyi vízkárokkal, valamint az ebből származó lakossági panaszokkal. Ez a probléma hazánk vízgazdálkodási infrastruktúráját hatványozottan érinti. A kérdéskör egyik ilyen területe, amelyről kevés szó esik, a települési vízgazdálkodás, ezen belül is a csapadékvíz kérdése. A megváltozott körülményekhez igazodva változtatnunk kell a meglévő tervezési elveken, mivel azok már nem tudnak megfelelő választ adni a jövő kihívásaira.

Ezt a problémát ismerte fel az NKE Víztudományi Kara: 2017 novemberében országos tudományos konferenciát szervezett a téma tanulmányozására. A szakemberek a bajai csapadékvíz-gazdálkodási konferencián számos aktuális problémát vetettek fel, és ajánlásokat fogalmaztak meg. A vízgazdálkodási felsőoktatás egyik bölcsőjéből induló rendezvénynek sikerült elindítania a közös gondolkodást a tervezési módszerek megújításának témakörében: 2018 áprilisában közös pódiumbeszélgetést szervezett az NKE a Magyar Tudományos Akadémiával, valamint a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemmel karöltve. Bíró Tibor, a rendezvény egyik szülőatyja magazinunknak kifejtette, hogy igyekeztek minden érintett felet célirányosan becsatornázni: a tudományos közönség tagjai mellett meghívást kaptak gyakorlati szakemberek, mint az Országos Vízügyi Főigazgatóság kollégái, az Országos

Meteorológiai Szolgálat szakértői, a tervezőcégek képviselői, valamint a víziközmű cégek szakemberei. „Arra fókuszáltunk, hogy a jelenleg hatályos, érvényben lévő tervezési szabványokat hogyan lehetne megújítani” – mondta a dékán.

TELEPÜLÉSI CSAPADÉKVÍZ-GAZDÁLKODÁS TERVEZÉSE KEZDŐKNEK

Hogyan kezdjük el megtervezni településünk csapadékvíz-gazdálkodási rendszerét? Bíró Tibor ismertette, hogy a vízügyi mérnököknek először a visszatérési időt kell kiszámítani. Ennek lényege, hogy meghatározzuk, hány évente fordulhat elő olyan eset, amikor a település vízgazdálkodási rendszere nem tudja ellátni a feladatát, és olyan előtételek keletkeznek, amelyek károkat okozhatnak, vagy közegészségügyi vonzattal lehetnek. Emellett fel kell mérni az okozott károk mértékét, majd ezt össze kell hasonlítani a tervezett beruházás, a vízhálózat-építés-felújítás, -üzemeltetés és -karbantartás költségével. Nincs olyan elvezetőhálózat, amelyet 100 százalékosra terveznek, így meg kell határozni egy mértéket, ameddig az okozott kár elviselhető. A visszatérési idő (azaz átlagosan hány évente várható az adott esemény) választ ad a szolgáltatás biztonságát jelentő valószínűségi szintre. A következő lépés az ehhez a valószínűséghez tartozó rövid idejű csapadékintenzitás meghatározása, amelyhez a mérnököknek szükségük van a csapadékmaximum-függvényekre. „Ekkor vagyunk bajban, hiszen a használt csapadékmaximumok értékei mára nem mértékadók

a klímaváltozás és az ebből következő egyre szélsőségesebb időjárás miatt” – világított rá a szakember. A tervezés következő állomása a hidrológiai viszonyok felmérése, azaz a településen és annak környezetében uralkodó összegyülekezési folyamatok feltérképezése, vagyis hogy milyen hozamú csapadékot kell a település hálózatának elvezetni. Ehhez szükség van a pontos domborzati és lefolyási viszonyok ismeretére. Az utolsó pont a hidraulika, amikor tervezők a szükséges csatornarendszer méreteit tervezik meg.

AKAD TENNIVALÓ

Bíró Tibor kiemelte, hogy a jelenlegi tervezési gyakorlat hibás, mivel nem veszi figyelembe a klímaváltozás tényét, nem jelennek meg a csapadékvíz-gazdálkodás szempontjai, és akkor is centrikus elvű az elvezetés, amikor a település beépítettsége és az elvezetőhálózat fajtája a visszatartást is engedné. Az is gond, hogy nem építik be a modern informatikai és modellezési lehetőségeket. Számos észrevétel merült fel a konferenciákon az önkormányzatoktól, a tervezőktől, valamint az igazgatási szervektől egyaránt. Összességében elmondható, hogy az aktuális csapadékvíz-gazdálkodás tervezési metódusaival rengeteg gond van.

„A csapadékvíz-elvezető hálózatot jelenleg nem a jövőre tervezzük, hanem a múltat” – mondta a szakember.

A csapadékmaximumokat olyan adatok alapján határozzák meg, amelyek az elmúlt 30 év alapján valószínűsíthetők. A jövőbeli trendek azonban változnak. Magyarországon is kimutatták, hogy rövid idő alatt a jelentős területi heterogenitással lehulló, nagymértékű lefolyást kiváltó csapadékintenzitások terén trendszerű emelkedés várható. A dékán hangsúlyozta, hogy a szakmának változtatnia kell a fókuszán, ugyanis a csapadékvíz-elvezető hálózatokat 50-100 évre kell tervezni, ami megegyezik a klímaváltozás léptékével.

Bíró Tibor kitért a zápormonitoring-rendszerek kiépítésére is. Ez még nem történt meg országos szinten, a szakma jelenleg nem megfelelő tér- és időbeli felbontású csapadékadatokkal dolgozik. A kívánt rendszer képes lenne percenként meghatározni a lehulló csapadék intenzitását, ami rengeteg adattal szolgálna a szakembereknek. „Lényeges, hogy minél finomabb hangolású rendszerünk legyen. Minél többet mérünk, annál jobb rendszerek tervezhetők.”

A dékán felhívta a figyelmet, hogy az urbanisztikai fejlesztések során még mindig nem kap megfelelő hangsúlyt a kérdés, a beruházásoknál nem prioritás a megfelelő vízvisszatartási megoldások kialakítása. Emellett a lakosság szemléletét is át kell formálni a csapadékvíz-gazdálkodás tekintetében. A beépítettségétől függően a telkeken biztosítani kell a megfelelő beszivárgás lehetőségét, ugyanis a csatornahálózatok nem

fogják bírni a rövid idő alatt kialakuló hatalmas terheléseket. Újra kell gondolni a témát érintő közteherviselést: „Nem lehet elvárni az államtól, hogy minden rendszert hatalmas kapacitással építsen ki, mert az adott település vagy a lakosság nem elég csapadéktudatos.”

Az egyesített rendszerben csatornázott (a csapadék- és szennyvíz egy rendszerben gyűlik), sűrű beépítésű területeken, ahol csak irreális megoldásokkal lehetne a tározást megoldani tehermentesítő gyűjtők és áttemelők kiépítésével, kapacitásbővítés szükséges. „Ezek hidraulikai megoldásainak kidolgozásában a tudományos műhelyeknek van feladatuk” – világított rá a dékán. Bíró Tibor véleménye szerint a konferenciák sikeresen záródtak, mivel sikerült felhívni az érintettek figyelmét a csapadék-víz-gazdálkodás kérdésére. Az Országos Vízügyi Főigazgatóság vállalást tett, hogy feladatleltárt készít azon megoldandó problémák kezelésére, amelyeket a vízügyes szakemberek összeállítottak, emellett ezt stratégiával és költségtervezéssel egészítik ki. „Fontos állomás ez, mivel most már pontos szakmai

megalapozottsággal rendelkezünk. Ehhez kellett a bajai konferencia és az NKE részvételével megvalósuló akadémiai rendezvény” – emelte ki Bíró Tibor. „Megkaptuk a szakma felhatalmazását.” ●

„A FEJLESZTÉSEKET NEM LEHET MEGÚSZNI”

Az NKE Víz tudományi Karának országos konferenciája, valamint a Magyar Tudományos Akadémián rendezett szakmai pódiumbeszélgetés után a következő ajánlásokat fogalmazták meg a szakemberek a csapadékvíz-gazdálkodás tervezési metódusának megújítása érdekében:

1. Ki kell dolgozni a kalibrált, változó intenzitásokat használó, szimulációs modellezésen alapuló, gazdálkodásra is alkalmas települési csatornarendszerek tervezésének módszertanát. Meg kell teremteni a szimuláció alkalmazásához szükséges digitális adatállományt.
2. Folytatni kell a csapadékmaximum-függvények aktualizálását. Át kell tekinteni a csapadékmaximum-függvények méréseken alapuló statisztikai becslésének módszertanát, és ahol indokolt, új, pontosabb becsléseket adó eljárásokat kell használni, figyelembe kell venni az éghajlatváltozás hatását, vagyis nem stacionárius közelítést kell alkalmazni. Be kell építeni

a releváns hazai és nemzetközi tudományos kutatások eredményeit is az adatfeldolgozásokba.

3. A csapadékatatok statisztikai jellemzőinek pontosabb feltárásához az OMSZ éghajlati archívumában található mérések feltárása és feldolgozása szükséges. A térbeli reprezentativitás növeléséhez, illetve a vízgyűjtőnkénti feldolgozásokhoz a lehető legtöbb mérőhely adatát be kell vonni a munkába, és megalapozott interpolációs eljárással becslést adni a méréssel nem lefedett területekre is.

4. A mérőhálózatban jelenleg folyó méréseket, a mintavételezés gyakoriságát, a tárolt adatok jellegét át kell tekinteni, illetve értékelni kell abból a szempontból, hogy mennyire alkalmasak a csapadékintenzitás pontosabb számítására. Szükséges a mérőeszközök fejlesztése, de a több évtizede működő monitoringrendszereket továbbra is fenn kell tartani.

5. Stratégiai értelemben külön kell kezelni az egyesített rendszerben,

illetve az elválasztott rendszerben csatornázott területeket. Az egyesített rendszerben csatornázott területeken a lefolyás gyorsítása a cél. Az elválasztott rendszerben csatornázott területeken minél szélesebb körben kell alkalmazni az alternatív csapadékvíz-kezelési módszereket (például késleltetés, esőskertek, szikkasztás stb.).

6. Támogatni kell a csapadék-/idegenvíz-túlterhelések csillapítására szolgáló átmeneti tározók létesítését, illetve a tervezett kiöntési pontok elfogadását/engedélyezését.

7. A jelenlegi elavult tervezési alapelveket tartalmazó segédleteket (műszaki irányelveket) felül kell vizsgálni, és át kell dolgozni olyan jógyakorlat-útmutatókká, amelyek komplexen figyelembe veszik az adott vízgyűjtő egészének az adottságait, különös tekintettel a klímaváltozás következményeire. A jó gyakorlat részét kell képezze a csapadékvíz-elhelyezés biztonságos módja.

A cél az egyetem nemzetközi ismertségének és elismertségének növelése

SZÖVEG: **FECSEK ZSUZSANNA**
FOTÓ: **SZILÁGYI DÉNES**

„A Nemzeti Közzolgálati Egyetem nemzetköziesítése stratégiai célkitűzés, és jelentős erőfeszítések történtek annak érdekében, hogy az NKE nemzetközi megítélése, nemzetközi láthatósága minél jobb legyen” – mondta Dr. habil. Nyikos Györgyi. A fejlesztendő területekről, a nemzetközi akkreditációról, a nemzetközi mobilitásról, valamint az új, közzgazdálkodás és közpolitika elnevezésű mesterképzésről is beszélt lapunknak az NKE nemzetközi rektorhelyettese, az NKE ÁKK Államháztartástani és Pénzügyi Jogi Intézet intézetvezetője.

○ Több mint fél éve Ön az NKE nemzetközi rektorhelyettese. Mit gondol, az Ön vezetése milyen változást hozhat a nemzetközi ügyek terén?

Nyikos Györgyi: A stratégiai célkitűzésnek megfelelően igyekeztem továbbvinni a megkezdett, előremutató folyamatokat az egyetem nemzetközi jelenlétét erősítve. Jelenleg a nemzetközi területhez tartozik egy speciális feladat is: az egyetem uniós forrásokat felhasználva hajtja végre a 2.1.2. KÖFOP-projektet, amelynek 2. alprojektje a nemzetközi terület tevékenységének erősítését és támogatását célozza. Úgy gondolom, elsősorban a projekt végrehajtásában és a nemzetközi projektek előkészítésében szerzett korábbi gyakorlati tapasztalataim miatt

hoztam jelentős változást. Sikertelt olyan átalakításokat eszközölni, amelyek a napi gyakorlatban segítik a nemzetközi konferencián való előadói részvételt. Az egyéb nemzetközi tevékenységek kapcsán hatékonyan és jól használjuk fel ezen forrásokat, hogy erősítsük az egyetem nemzetközi jelenlétét és láthatóságát.

○ Milyen alapvető célokat fogalmazott meg?

Ny. Gy. Tisztában voltam azzal, hogy ez egy nagyon fontos terület az egyetem működése, illetve áttételesen hazánk szempontjából is. Úgy gondoltam, hogy az egyetemi oktatói mellett a közzgazgatási és pénzügyi területen szerzett gyakorlati tapasztalataimat is hasznosítva tudok javítani, értéket hozzáadni a nemzetközi

feladatok ellátásához. Korábban dolgoztam állami vezetőként, diplomataként és cégvezetőként is, illetve az NKE-t is ismerem, hiszen először az egyik jogelőd-nél, majd az egyetem megalakulása óta az NKE-n dolgozom oktatóként, később pedig intézetvezetőként. A megtisztelő felkéréskor biztam benne, hogy tudok segíteni ezen terület működésének még jobbá tételében, és a megfogalmazott stratégiai célok megvalósításában.

○ Milyen erősítendő területeket tudna említeni a nemzetköziesítés kapcsán?

Ny. Gy. Véleményem szerint a közös nemzetközi kutatási projekteken való részvétel erősítésére van szükség a mobilitási és nemzetközi együttműködési eredmények tekintetében. A nemzetközi

kutatási projektek esetében több ország egyetemének vagy kutatóintézetének munkatársai valósítanak meg közös kutatást. Lényeges, hogy az egyetem minél több ilyen projektben részt vegyen. Számos nemzetközi projekt-előkészítési folyamatot megkezdünk, bízom benne, hogy ezek valóban meg is valósulnak, a közös kutatás pedig a létrejövő eredmények útján mind az NKE feladatellátását, mind nemzetközi ismertségét erősíteni fogja, illetőleg a résztvevők nemzetközi elismertsége és a projekt-eredmények publikációja tovább erősíti az egyetem nemzetközi láthatóságát.

○ **Milyen feladatokkal indult a megbízása?**

Ny. Gy. Amikor elfogadtam a felkérést, az egyik első tevékenységem a nemzetközi együttműködések felmérése volt. A meglévő nemzetközi kapcsolatokat számba véve készítettünk egy térképet. Ebből egyrészt kiderült, hogy száznál több más országbeli oktatási-kutatási vagy nemzetközi szervezettel van együttműködésünk, másrészt melyek azok az országok és területek, ahol bár nincs, de szükség lenne nemzetközi együttműködés kialakítására. Az egyetem sajátos felépítésére tekintettel nálunk karonként jelennek meg azok a területek, amelyek más országokban önálló intézményt jelentenek. A közgazdaság-tudomány, a hadtudomány, a rendészettudomány, a nemzetközi tanulmányok és a víztudomány egy intézményben való megjelenése nem fordul elő más országban. Ehhez kapcsolódóan arra is volt példa, hogy külföldi küldöttség tagjai kifejezetten arról érdeklődtek, hogyan működik ez a koncepció a gyakorlatban, vagyis az a megközelítés, hogy a kormányzati munkát segítő szakértők felkészítése, oktatása egy intézményben történjen. Az integrált megközelítés gyakorlati megvalósulása felkeltette tehát más országok szakértőinek érdeklődését is.

○ **Ön szerint milyen összetevők alapján oszthatók fel az egyetemek a nemzetköziség megítélésében?**

Ny. Gy. Az egyetemek nemzetközi megítélésére különféle rangsorok vannak. Ezen rangsoroknak vannak azonos és eltérő értékelési szempontjai is. Ilyen értékelési szempont például, hogy az egyetemnek milyen témájú és nyelvű képzései vannak, hogy szerepel-e képzés, illetve kutatás is a tevékenységei között. Lényeges továbbá, hogy milyen oktatói és kutatói vannak, nekik milyen a tudományos és nemzetközi megítélésük; fontos, hogy egy oktatóra hány hallgató jut, valamint az is, hogy az egyetem milyen szolgáltatásokat nyújt a hallgatói számára. Az eltérő szempontok miatt ezek néha nehezen összevethetők. Vannak persze minden rangsorban jól szereplő intézmények, de nem feltétlenül egyeznek meg a helyezések a különböző rangsorokban. Abból a szempontból azonban fontos megnézni őket, hogy megmutatják, hol vannak azok a területek, amelyeken javítani kell vagy érdemes az egyetem jobb működése és megítélésének javulása

érdeklődésében. Egy új intézménynek persze sokkal nehezebb versenyezni egy olyan egyetemmel, amely nagy hagyományokkal, hatalmas tudományos és gazdasági kapacitással bír. Azonban a rangsorok arra is alkalmasak, hogy megmutassák, hol tart az adott intézmény, illetve, hogy megtudjuk, milyen szempontok alapján ítélik meg egy egyetem teljesítményét.

○ **Hol helyezkedik el jelenleg az NKE más felsőoktatási intézményekhez képest e téren?**

Ny. Gy. A rangsorok között vannak országos, európai vagy világszintű összehasonlítások is. Természetesen van még javítandó az NKE nemzetközi megítélésén, ugyanakkor azt is meg kell vizsgálni, hogy egyáltalán szerepelünk-e a fontos listákon. Például az európai felsőoktatási intézményi listán azért nem vagyunk rajta, mert az annak alapjául szolgáló első felmérés akkor készült, amikor még nem is létezett az NKE. Jelenleg folyamatban van a jelentkezésünk előkészítése, hogy mi is bekapcsolódjunk ebbe az értékelési folyamatba. Azon is dolgozunk, hogy az adott szempontok szerint előbbre kerüljünk, és a megítélésünk folyamatosan jobb legyen. Az NKE-nek sajátosságából fakadóan vannak előnyei és hátrányai is, azonban úgy gondolom, feltétlenül az erősségeinkre kell építenünk. Fontos cél számunkra a nemzetközi programokban való részvétel, minél nagyobb aktivitás minden releváns területen. A nemzetközi megjelenésről beszélve nem lehet összehasonlítani egy hadtudományi vagy egy nemzetközi kart, bár mindkettő kiveszi a részét a nemzetközi feladatokból, de értelemszerűen az egyes területeken a mozgástér és a kötöttség is különböző. Egyetemi szinten minden területen törekszünk arra, hogy a nemzetközi tevékenység erősödjön és bővüljön.

○ **Mi jellemzi az NKE hallgatóinak és oktatóinak tanulmányi mobilitási hajlamát?**

Ny. Gy. Az oktatói mobilitásunk országos szinten nagyon jó, e téren a Tempus-listán az elsők között szerepelünk. Az eredmények gyakorlati hasznosulása terén még vannak feladataink. Meg kell teremtenünk azt a folyamatot, amelyen keresztül a külföldön elsajátított tudást be tudják csatornázni az egyetem működésébe. Ami a hallgatói mobilitást illeti, sajnos a lista végén vagyunk. Ennek több oka is van. Az egyik ok, hogy a kreditelismertetés jelenleg nem működik megfelelően. Dolgozunk rajta, hogy ne legyen kettős teher azon a hallgatón, aki külföldi tanulmányútra vállalkozik: hiszen éppen az a lényeg, hogy tapasztalatokat gyűjtve új ismereteket szerezzen, viszont ha ez azzal jár együtt, hogy közben párhuzamosan meg kell tanulnia az itthoni tananyagot is, akkor így nem érjük el a kívánt eredményt. Ugyanígy gátja a külföldi mobilitásnak a hivatásrendi kötöttség is, a civil karok esetében sokkal rugalmasabban működik a folyamat. Ezen persze nem tudunk változtatni. Pozitívumként említhető ugyanakkor a hivatásos karok esetében, hogy vannak olyan nemzetközi együttműködések, amelyeket ők vehetnek igénybe, például a NATO-partnerség. Nagyon fontosnak tartom, hogy tisztában legyünk a lehetőségeinkkel, és ezek tudatában kell erősíteni az NKE nemzetközi jelenlétét, illetve biztosítani a stratégiai célok megvalósítását.

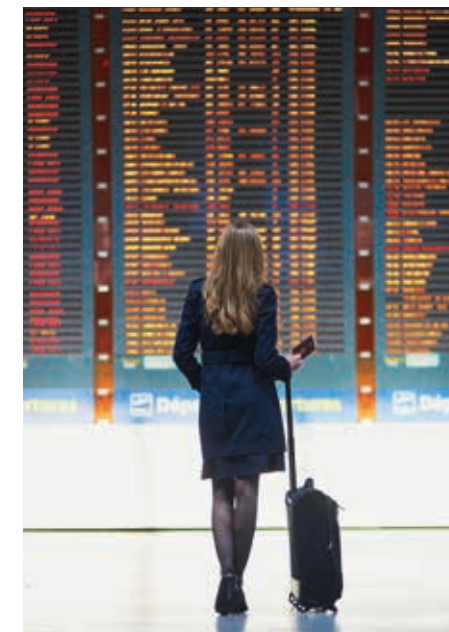
○ **Ön szerint mivel lehetne jobban ösztönözni az egyetem polgárait a tanulmányi mobilitásban való részvételre?**

Ny. Gy. A tájékoztatáson túl olyan helyzetet kell teremteni, amely mindenki számára előnyös: a cél, hogy az utazás mellett az egyetemi polgároknak az egyetemi épületét, a tudásszerzését is segítse ez a mobilitás. A hallgatók esetében ehhez a már említett kreditelismertetés rugalmas működtetése nagyon fontos megoldandó feladat, amelyről már szakmai egyeztetéseket kezdeményeztünk. Az oktatási törvény kimondja,

hogy 75 százalékos tartalmi egyezés esetén el kell ismerni az adott tárgyat, azt viszont intézményi szabályozási hatáskörben hagyja, hogy hány százalékos egyezés esetén lehet elismerni azt. Arra tettünk szabályozási javaslatot, hogy 75 százalék alatt is lehetőség legyen kreditelismerésre, ha a hallgató nemzetközi mobilitásban vett részt, és a tartalmi egyezés meghaladja a 40 százalékot. Erről, mint mondtam, jelenleg is zajlanak a szakmai egyeztetések, de ha sikerülne ezt a szabályozásban és a gyakorlatban is megjeleníteni, az véleményem szerint jelentős segítséget jelenthetne a hallgatóknak, és ösztönzően hatna rájuk, hogy nemzetközi mobilitási programokban vegyenek részt.

○ **Az Ön irányításával zajlik az NKE nemzetközi akkreditációja. Hol tart ez a folyamat? Milyen tapasztalatok vannak?**

Ny. Gy. Az NKE tagja az Európai Egyetemek Szövetségének (EUA), és a tavalyi év során kérte a szervezetet a minősítési eljárás lefolytatására. Ennek első lépéseként egy önértékelési anyagot kellett elkészítenünk. Ezt az önértékelési

munkacsoport készítette, amelynek még a rektorhelyettesi kinevezésem előtt lettem a vezetője. A dokumentumot megismerték és megtárgyalták az NKE testületei (kari tanácsok, szenátus), majd benyújtottuk azt az EUA illetékeseinek. Ezt követően nemzetközi szakértők két helyszíni látogatására került sor, ahol a szövetség négy szakértője interjúk segítségével megismerte és összevettette az önértékelési dokumentummal az egyetem életét és működését. Beszéltek az önértékelési munkacsoport tagjaival, egyetemi és kari vezetőkkel, oktatókkal, valamint a hallgatókkal is. Felmérték az NKE működését és annak összhangját az európai elvárásokkal. A nemzetközi szakértői csoport előzetes szóbeli értékelése alapján az NKE számos területen megfelelően működik, ugyanakkor megfogalmaztak jobbitó javaslatokat is. Jelenleg várjuk a hivatalos, írásos visszajelzést: valószínűleg július végén vagy augusztus elején fog megérkezni. Ezzel párhuzamosan előkészítettük egy másik nemzetközi szervezetbe való belépésünket: a világ egyetemeinek a szövetségébe, a Magna Charta Universitatis-be. Ide a felvételi kérelemhez csatolni kellett a jelenlegi tagok ajánlását is. Az előzetes visszajelzés alapján a felvételünkről szóló együttműködési megállapodás aláírására ősszel kerül sor. Így tehát mind az Európai Egyetemek Szövetségének, mind a világ egyetemeinek nemzetközi szövetségének tagja lesz az NKE 2018-tól.

○ **Az idén ősszel induló közgazdálkodás és közpolitika mesterképzésnek Ön a szakfelelőse. Mit érdemes tudni erről a szakról?**

Ny. Gy. Az új MA szakkal új tudományterület felé nyit az NKE és az ÁKK: a közgazdaság-tudomány és a politikatudomány mellett a közgazdaság-tudományt is integrálja a képzésbe. Ez egy kétéves mesterképzés, amelynek súlypontját gazdasági és pénzügyi tantárgyak adják, és közgazdasági diplomát ad. ●

Az Ákr. a jogállami értékközösség lenyomata

SZÖVEG: **FECSEK ZSUZSANNA**
FOTÓ: **SZILÁGYI DÉNES**

Az idén január 1-jén hatályba lépett közigazgatási rendtartás első félévének tapasztalatait értékelték az NKE-n. Az egész napos konferencia az egyetem és a közelmúltban alakult Közigazgatási Eljárás Jogi Egyesület közös szervezésében valósult meg.

A 2018. január 1-jén hatályba lépett, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) számos változást eredményezett a közigazgatási eljárások körében, ezért a rendezvény elsődleges célja volt, hogy a jogalkalmazók munkáját segítse akként, hogy bemutatja az Ákr. első féléve hatályosulásának tapasztalatait. A konferencián sor került a hatósági fórumrendszer egyes képviselőinek gyakorlati szempontú előadására, így a résztvevők betekintheztek az Ákr. első félévének gyakorlati alkalmazási tapasztalataiba a helyi önkormányzatok, a szakhatóságok, a kormányhivatalok, a megyei jogú városok, valamint a bíróság és az ügyészség szemszögéből.

„Amennyiben az Ákr.-en keresztül érvényesülni tudnak az értékek, annyiban működik a jogállamiság intézménye” – hangsúlyozta Prof. Dr. Kis Norbert. Az Államtudományi és Közigazgatási Kar dékánja kiemelte, hogy „intézményi sokszínűség van az Ákr.-ben, amit az is mutat, hogy az eseményen az önkormányzatok, kormányhivatalok, bíróságok és ügyészségek is részt vesznek” – mondta Kis Norbert. „Amikor az Ákr.-ről beszélünk, a jó államot, a jó kormányzást és közigazgatást is vizsgáljuk. A jó közigazgatás értéktartalmának megjelenése ez a törvény” – tette hozzá. Az Ákr. értékein belül egyik legfontosabbnak emelte ki Kis Norbert az ügyfelek elégedettségét. Mint mondta, gyors, érthető, átlátható, számukra kényelmes közigazgatási eljárásra és szolgáltatásra van szükség. Ki-hangsúlyozta, hogy az Ákr. oktatása, az elmúlt egy évben megvalósított kutatása és a konferencia tapasztalata alapján végbemenő fejlesztések be fognak épülni az egyetem által biztosított továbbképzési programba is. „Mi vagyunk elsősorban a felelősök a magyar tisztviselők továbbképzéséért” – hívta fel rá a figyelmet. Zárógondolatként Lőrincz Lajosról és Kilényi Gézaról emlékezett meg, akik mindketten a közigazgatási jog nagy alakjaként élnek a köztudatban.

Dr. habil. Boros Anita köszöntőjében bemutatta a nemrégiben megalakult Közigazgatási Eljárás Jogi Egyesületet mint a rendezvényért felelős egyik szakmai szervezetet. „Hiánypótló jelleggel a hazai közigazgatási jog és azon belül is a közigazgatási eljárási jog kutatását, a vonatkozó jogalkalmazás segítését és fejlesztését tekinti alapvető céljának az egyesület” – mondta a konferencia szakmai szervezője, az egyesület elnöke. Az NKE ÁKK Lőrincz Lajos Közigazgatási Jogi Intézet egyetemi docense előadásában kitért az NKE által 2018 márciusában Prof. Dr. Patyi András rektor, egyetemi tanár vezetésével alapított Kilényi Géza Egyetemi Kutatóműhely bemutatására is. A műhely első kutatása *Az állami eljárások racionalizálásának alapkérdései* címet viseli. Ezen kutatás keretében a kutatók négy szakaszban vizsgálják azokat az állami eljárásokat, amelyek álláspontjuk szerint hatást gyakorolnak az állam hatékony működésére,

versenyképességére, az ügyfelek mindennapi ügyintézésére. A kutatóműhely *A közigazgatási hatósági eljárás(jog) szabályozási karakterisztikája* című első etapját egy 35 ív terjedelmű tudományos kötet zárja, amelynek bemutatását szeptemberben tervezik.

Dr. Salgó László Péter az Ákr. megalkotásának előzményeként a törvényalkotás folyamatát és indoklását ismertette. „Olyan új jogszabályt akartunk megalkotni, amely általánosan alkalmazandó” – fogalmazott az Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkára. Hozzátette, a céljuk a hatósági eljárásjogban foglalt közbizalom helyreállítása volt. Ez a gyors, szakszerű és belátási időn belüli döntéshozatalt is magába foglalja. „A teljes magyar jogrendszert felül kellett vizsgálni” – mondta. Meglátása szerint nem volt elég csak a hatósági eljárásokat megvizsgálni, a jogerős döntések mellett a bírósági eljárásokat és szervezetet is végig kellett követniük. „Rendszerben gondolkodtunk” – hangsúlyozta. Az alapvető, szabályozandó kérdések között említette az ügyintézési határidő és a jogorvoslati rendszer témakörét, valamint a törvény terjedelmének radikális rövidítését, hogy az új jogszabály gyors és áttekinthető lehessen. Az egységességet megvalósítva az általános közigazgatási szabályozást a lehető legtágabbra alkották meg. „Az Ákr.-ben főszabály szerint egyfokú a közigazgatási és egyfokú a bírósági eljárás is” – hívta fel rá a figyelmet. Előadásában kitért még a kivett eljárásokra is. Gondolatai zárásaként elmondta, hogy az Igazságügyi Minisztérium utólagos hatásvizsgálatot végez majd, és a szervek visszajelzése alapján, ha szükséges, módosítja a jogszabályt.

Dr. habil. Boros Anita *Mérlegen az Ákr.* címmel tartotta meg vitaindító előadását. 2018-at rendhagyó évnak nevezte, mert ebben az évben új polgári perrendtartás (Pp.), új közigazgatási perrendtartás (Kp.) és új büntetőeljárás kódex is hatályba lép. „Ez az átfogó, nagy rezsimváltás része” – jegyezte meg. Az Ákr. kapcsán kiemelte, hogy a törvény főszereplője továbbra is a hatóság és az ügyfél. A jogszabálynak a hatóság részéről olyannak kell lennie, hogy az ügyintéző megértse és tudja is alkalmazni, az ügyféli elvárásoknak megfelelően pedig azonnali ügyintézés kell hogy biztosítson. Az Ákr.-hez kapcsolódó kutatásokban kérdőíves visszajelzésekre is támaszkodtak. Az Ákr. jogalkalmazását gyakorló szervek válaszai alapján pozitívként emelhető ki, hogy koherens, röviden áttekinthető és megérthető jogi norma. Negatív elemként említették, hogy számos általános szabály az ágazati szabályokba került, pedig nem ott kellene lenniük. Összességében elmondható, hogy az Ákr. hosszú távú eredményt jelentve segíti a hatósági munkát. „Az ügyintézőknek fel kell nőnie ehhez a feladathoz” – emelte ki. Mindez alapján még nem vonható le azonban az a következtetés, hogy egyszerűbb lenne a közigazgatási eljárás.

Dr. Józsa Fábrián néhány példa segítségével szemléltette, hogy a kormányhivatalok a mindennapi jogalkalmazási gyakorlatukban hogyan kerülnek kapcsolatba az Ákr. törvénnyel. A Közigazgatási Eljárási Jogi Egyesület alelnöke, a PPKE ÁJK címzetes egyetemi docense elmondta, hogy Budapest Főváros Kormányhivatala éves hatósági döntéseinek száma eléri az ötmilliót. *„Ez jelzi, milyen volumenű munkát végez az a háromezer kolléga, aki a hatósági ügyintézés terén tevékenykedik”* – jelezte. Jogalkalmazói tapasztalatként emelte ki a jogutódláshoz fűződő kérdéseket. Mint mondta, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) még eljárásjogi jogutódlásról rendelkezett, az Ákr. viszont már anyagi jogi jogintézményként tekint a kérdésre. *„A hatóságaink azzal a helyzettel szembesülnek, hogy nem tudják bevárni a közjegyző által kibocsátott hagyatékatadó végzést”* – emelte ki. Meglátása szerint ideális lenne, ha a törvény szövege úgy módosulna, hogy ne csak a bírósági, hanem más hatósági jogkörben tisztázandó előkérdések terén is lehetővé tegyék a felfüggesztést.

Dr. Szemán Sándor a megyei jogú városok jogalkalmazási gyakorlatának tekintetében világított rá az Ákr.-hez fűződő problémákra. Nyíregyháza Megyei Jogú Város címzetes főjegyzője a hivatali rendszer bemutatásánál az Ákr.-t alkalmazó belső szervezeti egységek sorából kiemelte a Szociális és Köznevelési Osztályt, az Igazgatási Osztályt és az Építési Osztályt, mert itt vannak olyan ügyszámok, amelyek vizsgálat tárgyát képezhetik. *„Egyetértek azon szakemberekkel, akik szerint, ha nézzük a Ket.-et és az Ákr.-t, utóbbi nagyságrendekkel jobb szabályozás”* – fejtette ki. Egyszerűnek és jól követhetőnek nevezte az új törvényt. Mint mondta, az ügyfelek számára is sokkal könnyebben érthető, általános szabályokat tartalmaz. *„A kivett eljárások vonatkozásában problémának éljük meg, hogy a választási eljárás szabályozásában nincs lehetőség a határozat módosítására, visszavonására, kijavítására vagy kiegészítésére”* – jegyezte meg. Ez a gyakorlatban is komoly gondokat okozott. *„Az én felkérésem arra irányult, hogy foglaljam össze a helyi közigazgatásban jelentkező Ákr.-problémákat”* – fogalmazott Dr. Laza Margit. Soroksár jegyzője az Ákr. elemzésénél a Ket.-ből indult ki. *„A jogalkotók egy olyan általános jogi normát kívántak létrehozni az Ákr.-rel, amely a részletes szabályokat mellőzi, kiveszi, nem tér ki rájuk”* – hangsúlyozta. Mint mondta, egy közigazgatási jogszabálynak ez is a dolga. *„A hatósági jogalkalmazók az Ákr.-ből hiányolják a szabályok részletesebb megfogalmazását. A hatósági jogalkalmazó megalapozott döntést kíván hozni”* – jelentette ki. Teljesen megalapozott döntés akkor hozható, ha egy teljesen tisztázott tényállás eredményeként születik a határozat.

„A szakhatósági területen sok minden változott” – jelentette ki Dévényiné Dr. Farkas Adrienn. A Budapest Főváros

Kormányhivatala Népegészségügyi Főosztályának osztályvezető jogtanácsosa elmondta, hogy a szakhatósági eljárás a hatósági eljárás része. Ahhoz, hogy az eljáró hatóság jogszerű döntést hozzon, a szakhatóságra is szükség van. *„Nemcsak szakhatósági eljárásokat folytatunk le, hanem mi is felkérünk más hatóságokat, hogy szakhatóságként járjanak el”* – mondta.

„2012. január 1-jén alakult meg az az egységes integrált katasztrófavédelmi rendszer, amely a mai napig fennáll” – mondta Dr. Firnigel Edit tű. százados. Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Tűzvédelmi Főosztályának ügyintézője kifejtette, az általános eljárásokat a helyi szintek végezték, a nagyobb szakértelmet igénylő ügyekben területi szinten jártak el, a központi beruházásokkal vagy a polgári

nemzetbiztonsági szolgálatokkal kapcsolatos tűzvédelmi hatósági eljárásokkal az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (OKF) foglalkozik. A szakhatósági tevékenységgel összefüggésben problémaként hangzott el a szakhatóság bevonásának kérdése. *„Az engedélyező hatóságoknak az OKF három szintje közül választva kell megmondania, melyik járjon el, ez pedig problematikus lehet.”*

„Lassan már négy éve gyakorolja az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság ezt a hatáskört” – emelte ki Dr. Katona Eszter tű. főhadnagy a vízügy és vízvédalom szakhatósági eljárásairól tartott előadásában. Mint mondta, a vízvédelmi hatósági hatáskör nem megyei illetékességhez tagozódik, hanem a vízgyűjtő területekhez igazodik. *„Valamennyi vízgazdálkodással foglalkozó hatóság esetében a vízfolyások mentén*

jelölik ki az illetékességi területeket.” Kifejtette, hogy az ügyek száma az elmúlt időszakban növekedett. 2017-ben 22 ezer vízügyi hatósági, ezer vízvédelmi és 15 ezer szakhatósági eljárása volt az OKF-nek. Az eljárási határidők és az eljárás szüneteltetése kapcsán kiemelte, hogy az ő esetükben ezt az ágazati jogszabály kizárja, így csak várni tudják, hogy a szakhatóság megküldje a szakhatósági állásfoglalását. *„A változások nagy fokú hatósági együttműködést követelnek meg”* – hangsúlyozta.

Dr. Gyergyák Ferenc a helyi önkormányzatok jogalkalmazási gyakorlatának viszonylatában elemezte az Ákr.-t. A Közigazgatási Eljárási Jogi Egyesület alelnöke szerint a helyi önkormányzatok témakörén belül kell beszélni a képviselő-testület és szervei mellett a hivatalról is, amely az előkészítésen és a jogalkalmazói tevékenységen túl a problémák megjelenésének is helyszíne. A jogértelmezési problémák elkerülése végett fontos, hogy az önkormányzatok kaptak-e segítséget a kormányhivataloktól ahhoz, hogy az Ákr.-re felkészüljenek. Ez meglátása szerint megyénként eltérő volt. A hivatalon belüli felkészülésre ugyanez igaz. *„Pozitívum, hogy egyre többen használták az NKE Pro Bono felületét az e-learning képzések miatt”* – emelte ki az NKE mesteroktatója.

„Az ügyészek az objektív, tárgyi jogot kell védenie” – hívta fel rá a figyelmet Dr. Seereiner Imre Alfonz. A PPKE ÁJK címzetes egyetemi docense elmondta, hogy adott úgynél az ügyész kifejti a szakmai véleményét, azt a bíróság mellett megküldi a másik félnek is. Ez a vélemény nem köti a bíróságot, de szakmai szempontból segítséget nyújt. *„Az a cél, hogy egy megalapozott, törvényes döntés születessen”* – fogalmazott. Meglátása szerint ez egy olyan újdonság, amely azt mutatja, hogy az ügyészség közérdekvédelmi tevékenysége az igazságszolgáltatáshoz közelít. *„Az elmúlt öt hónap alatt az Ákr.-rel kapcsolatban különböző ügyészi tapasztalat még nem gyűlt össze”* – jegyezte meg.

Prof. Dr. Horváth M. Tamás előadásában rávilágított arra, hogy az Ákr. hatálybalépése óta túl kevés idő telt el ahhoz, hogy bírósági tapasztalatok születhessenek, mert az ügyek még nem jutottak el a bírósági szakaszba és a Kúria elé. *„Olyan tapasztalat viszont van, amely azzal kapcsolatos, hogy ebben a rendszerben mi a bíróságok szerepe”* – vetette fel a Kúria bíróját. Mint mondta, a stabil és kiszámítható szakmai szerep fontos eleme annak, hogy az egész jogalkalmazási struktúra együttesen azt a hatékonyságot nyújtsa, ami elvárható egy modern államban.

A nagy érdeklődésre való tekintettel júliusban egy újabb konferenciával folytatódott a tapasztalatok értékelése. Mindkét esemény a KÖFOP-2.1.1.-VEKOP-15-2016-00001 A közszolgáltatás komplex kompetencia, életpálya-program és oktatás technológiai fejlesztése projektből valósult meg. ●

e-tananyagba illeszthetők. Koltányi Gergely ismertette, hogy ilyen videó-előadások ma már igen költséghatékonyan elkészíthetők, azonban ennek a képzési formának elengedhetetlen alapeleme a professzionális és karizmatikus előadó. A továbbképzésekben az oktatók információközlő, előadói feladatait a streamelt előadásokon túl a professzionális e-learning tananyagok vették át. Az ügyvezető igazgató kiemelte, hogy a kompetenciaalapú képzésekhez az e-tananyagoknak is gyakorlatorientáltaknak kell lenniük, hogy az érdekes, életszerű és kihívást jelentő gyakorlatokkal felkészítsék a tisztviselőket feladataik magasabb szintű ellátására. Gyorsan változó világunkban, így a közigazgatásban is hamar felmerül a tudásanyag-hatályosság kérdése, miszerint egy leadott szakanyag akár már pár hónap múlva elavulttá válhat. Az ebből fakadó problémát, miszerint a profi e-learning tananyagok folyamatos módosítását költséghatékonyan és gyorsan lehessen kezelni,

az Apertus azzal védi ki, hogy minden egyes tananyagot „építő-kockákra” szedett szét: a videók, ábrák, leírások, szakanyagok és feladatok mind egy közös repozitóriumban foglalnak helyet, ahonnan felcímkézve építik be őket a különböző tananyagokba. Így ha egy jogszabály megváltozik, csak a közös tárhelyen kell azt átírni, majd a rendszer az összes tananyagot újragenerálja. Ezzel a tananyagszerkesztés rendkívül felhasználóbarát felületként tud funkcionálni, ami megkönnyíti az oktatók és a tananyagfejlesztők munkáját.

Koltányi Gergely rávilágított, hogy a KÖFOP-programmal olyan digitális továbbképzési rendszert hoznak létre a ProBono rendszer keretében, amely innovatív és fenntartható lesz a jövő közszolgálatára számára. Tervezik a virtuális osztályterem rendszerének kialakítását, továbbá azt is, hogy egy közös tudásbázis létrehozásával platformot nyújtsanak a tisztviselők közösségi tanulásának és információcseréjének. ●

A *Multimédia az oktatásban* konferenciát 24. alkalommal rendezte meg a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság, ezúttal az NKE-vel együttműködésben: az első években még a CD-ROM és egyéb adathordozók bővíthetőségéről tanácskoztak, majd a technológia fejlődésével az internet adta lehetőségeken volt a hangsúly, mára pedig a legaktuálisabb multimédiás trendekkel foglalkoznak. „Évről évről megjelennek azok az innovatív, új elemeket tartalmazó előadások, kutatások és jó gyakorlatok, amelyek reprezentálják a multimédia oktatásban betöltött szerepét” – mondta Gulyás István, az NJSZT Multimédia az Oktatásban Szakosztályának elnöke. Az NKE Államtudományi és Közigazgatási Kar jogelődjein már 2005 óta alkalmaznak multimédiás eszközöket és valószínűleg meg e-learning képzéseket. Az első tananyagok az EU-s csatlakozást és az új közbeszerzési törvényt ölelték fel. Az évek során megújult a közigazgatási továbbképzés, 2008-tól már az Ilias rendszerben tanulhattak a hallgatók. 2012-től a közigazgatási továbbképzés integrálódott a Nemzeti

Közszolgálati Egyetembe. 2014-ben készült el az NKE saját fejlesztésű e-learning keretrendszere, a ProBono. A konferencián az ÁKK oktatási dékánhelyettese ismertette, hogy az egyetem közel 100 ezres nagyságrendű tisztviselői állomány rendszeres továbbképzését látja el. Dr. Téglási András rávilágított, az NKE felismerte, hogy csak akkor lesz képes fenntarthatóan és költséghatékonyan kiszolgálni egy ekkora méretű továbbképzési üzemet, ha saját kapacitásokkal rendelkezik. Ekkor született meg az Apertus Nonprofit Kft. Téglási András kifejtette, hogy 2016-ban KÖFOP-támogatással megkezdték a blended learning tananyagok fejlesztését, amelyek angol és német nyelven nyújtanak átfogó közszolgálati tudást. „Úgy gondolom, a multimédia területén megszerzett ismeretek és tapasztalatok mindenképpen a felsőoktatás és a közszolgálat hasznára válhatnak.”

Beskid Vilmos, az Ericsson Magyarországi kutatási és fejlesztési igazgatója a versenyszféra jó gyakorlatait mutatta be. Kiemelte, hogy a K+F területen közel 1500 mérnököt és informatikust

foglalkoztatnak. Mint mondta, az Ericsson portfóliója átalakult az elmúlt évtizedben, mára a szoftveres fejlesztéseken van a hangsúly. Véleménye szerint Európa hamarosan átáll az 5G hálózatra, amely kiterjeszti a sávszélességet, továbbá a virtuális valóság szerepe fel fog értékelődni a multimédiás oktatásban.

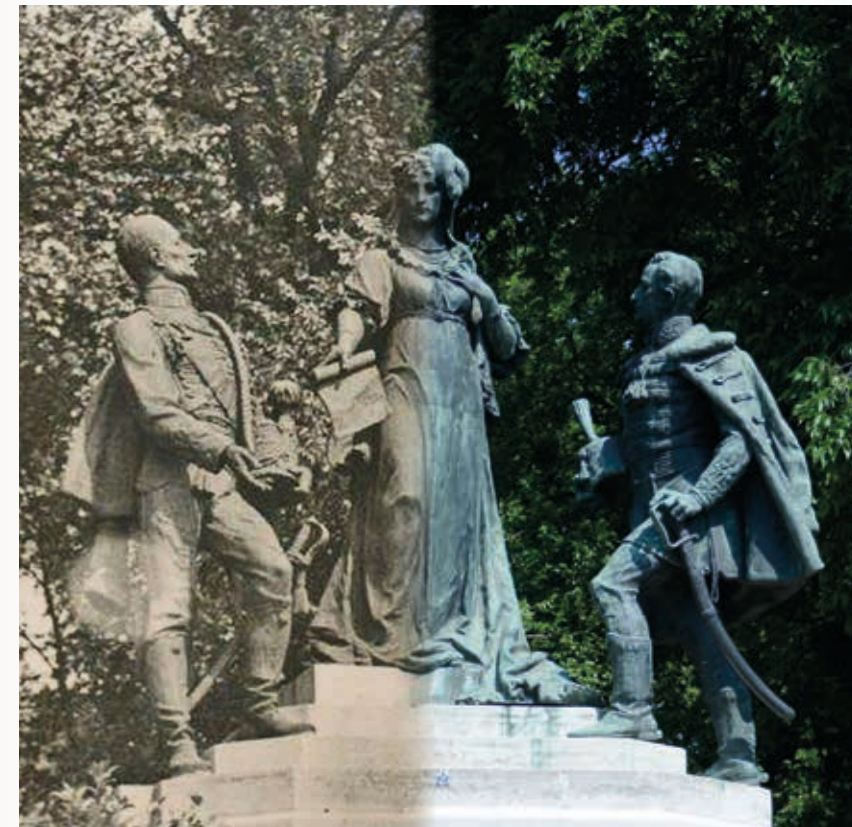
Alföldi István, a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság ügyvezető igazgatója elmondta, munkásságuk egyaránt érinti a tudományos életet, az információs társadalmat, a tehetség gondozást, valamint az informatikatörténetet. Kiemelt kutatási területük az oktatás és az egészség. „Ma az ország versenyképességét döntően meghatározza a digitális esélyegyenlőség” – mondta. Az igazgató kitért a 21. század kihívásaira is, mint az IT-biztonság, a robotika vagy a mesterséges intelligencia kérdése. Kiemelte, hogy mára meg kell haladni azt a gondolkodást, hogy a technológia exponenciálisan fejlődik: a technológia fejlődése, fejlődésének sebessége növekszik exponenciálisan. „A fejlődés ellen nincs gyógymód” – idézte Neumann Jánost.

Az akarat diadala

SZÖVEG: HORVÁTH MÓNIKA
FOTÓ: HADTÖRTÉNETI MÚZEUM, SZILÁGYI DÉNES

Az Orczy-kertben található Ludovika-szobor Mária Ludovika királyné megmintázásával nemcsak a Ludovika Akadémia megalapítását idézi, de azt a történelmi alakot is, aki a napóleoni háború idején meghatározta a magyar politika irányát. A csinos, művelt, éles eszű és jó humorú asszony a korabeli művészeti elit köreiből is feltűnést keltett.

A szoborcsoport központi alakja, Mária Ludovika a magyarok iránti elkötelezettségéről volt híres. Brigitte Hamann német-osztrák történész szerint az Itáliában született és fiatalon, 1816-ban elhunyt Mária Ludovika királyné „Lelkesült a magyarokért és viszont!”. Annyi mindenesetre bizonyos, hogy a 19 éves királyné saját kezűleg írta alá az akadémia alapítására szánt adományát a következő szavakkal: „Hogy a nemzet iránti vonzalmamnak emlékeztét fenntartsam, neveztessek Ludovika Akadémiának.” A Habsburg-Estei-házból származó, Ferdinánd Károly Antal osztrák főherceg és Estei Mária Beatrix tizedik gyermeként született Habsburg-Estei Mária Ludovika (1787–1816) osztrák főhercegnő I. Ferenc császár és királlyal kötött házassága révén lett osztrák császárné, magyar és cseh királyné. A frigy az akkor 19 éves főhercegnő és a nálánál 20 évvel idősebb, másodjára megözvegyült I. Ferenc császár között

1808-ban kötött. Az új császárnét 1808. szeptember 7-én Pozsonyban magyar királynévá is koronázták. A napóleoni háborúk korában vagyunk, az Európa jelentős részére, illetve Észak-Afrika, Ázsia és az Atlanti-óceán bizonyos területeire kiterjedő, az 1799 és 1815 között tartó, a korszak „vilgháborújának” nevezett konfliktussorozat idején. Napóleon sorra verte le az ellene alakuló európai katonai koalíciók hadseregeit. Elfoglalta Rómát (1809), Bécsset (1805, 1809), Berlint (1806), Madridot (1808), Lisszabont (1807) és Moszkvát (1812). Magyarország – a Habsburg Monarchia részeként – 1792 óta pénzzel

és katonákkal vett részt a francia forradalom és a Napóleon elleni háborúban. Az ország rengeteg vért áldozott az egymást váltó franciaellenes koalíciók győzelméért, a régi rend helyreállításáért, többek között éppen Mária Ludovika közreműködésének köszönhetően.

A királyné ugyanis esküdt ellensége volt Napóleonnak, a franciákkal való megbékélésnek. Alig két évvel az 1806-os harctéri vereségek és az Ausztriára nézve igen hátrányos békekötés után Mária Ludovika a békepárti politikussal és a békét kedvelő férjével, I. Ferencsel szemben elszántan törekedett a Napóleon elleni keményebb fellépésre. Bár sem a Rajnai Szövetség államait, sem a Porosz Királyságot nem sikerült szövetségesül megnyernie, Ausztriában sikeresen népszerűsítette a háborút, amikor a bécsi Stephansdom előtt felállított hadi lobogókat saját kezűleg készített szalagokkal díszítette fel. Metternich gróf külügyminiszter, aki 1808 végén tért vissza párizsi állomáshelyéről, felháborodással fogadta a háborús uszítást, mivel jól látta annak kockázatait. A császár azonban a császárné befolyása alatt állt, aki elkerülhetetlennek vélte a háborút, és annak kirobantását igyekezett minél előbbre hozni. Az így kialakult ötödik koalíciós háború során 1809-ben Ausztria újabb súlyos vereségeket szenvedett. Az 1809-es schönbrunni békeszerződés feltételeit Napóleon diktálta.

A schönbrunni békekötés után Mária Ludovika Oroszországot próbálta Ausztria szövetségesévé tenni, de Metternich külügyminiszter sorra megíúsította Ludovika terveit. Napóleon oroszországi veresége után azonban már Metternich is szorgalmazta a szövetséget Oroszországgal és Poroszországgal. A szövetség és a háborús készülődés, amelyet Mária Ludovika 1808 óta állandóan szorgalmazott, 1814-ben végül a Francia Császárság megdöntéséhez vezetett.

TESTRŐL ÉS LÉLEKRŐL

Ludovika kicsiny kora óta tüdőbetegségben szenvedett, így egészségének helyreállítása miatt többször töltött rövidebb-hosszabb időt a korabeli, népszerű fürdőhelyeken. Egyik alkalommal Karlsbadba utazott, ahol megismerkedett a költőfejedelem Johann Wolfgang Goethével. A költő így jellemezte Mária Ludovikát a Károly Ágostonnak, Szászország-Weimar fejedelmének írt beszámolójában: „A császárné ránézésre törekeny, de azért nem kelti beteg ember benyomását, pedig mind a közönség, mind az orvosok erre a következtetésre jutottak a császárné egészségi állapotát illetően. Szamártetjet iszik, és sokat tréfálgozik »tejtetvéreit« emlegetve. Igen kellemes, derűs, barátságos teremtés. Homloka és orra családi kötődéseit idézi, tekintete élénk-eleven, szája kicsi, beszéde gyors, de érthető. Egész megjelenésében van valami eredeti. A legkülönfélébb témákról, emberi viszonyokról, országokról, városokról, vidékekről, könyvekről és tárgyakról

társalag, és megfogalmazza a szóban forgó tárgyhoz való saját viszonyát. Egyéni nézetek ezek, ám korántsem különködő, hanem összefüggő és álláspontját tükröző vélemények.”

Az idősödő Goethe is nagy hatással volt a királynéra. Mária Ludovika, aki addig elsősorban a francia és az olasz irodalmat kedvelte, elkezdett a német líra és epika iránt érdeklődni. A fürdővárosban nyílt titok volt az idős német mester, aki akkor már hatvan is elmúlt, és a fiatal, mindössze 23 éves királyné plátói szerelme. A feltűnően szép és okos fiatalasszony meghódította Goethét, aki így írt erről a vonzalomról: „Amikor az ember napjai végén egy ilyen jelenséggel találkozik, az olyan kellemes érzéssel tölti el, mintha napkeltekor halna meg, de még idejében meggyőződne róla, hogy a természet örök aktivitása nem csökken. Legbelsejéig isteni, eleven, hű a teremtményeihez, és nincs alávétve az öregedésnek.”

A költő versben is kifejezte érzelmeit, az egyiket Várady Szabolcs fordította le *Titkok titka* címmel.

„[...] Mert szerelmes vagy te, látjuk,
tőled nem is irigyeljük,
a kedves hogy így szeressen,
azt azonban nem hihetjük.

Keressétek, jó urak, fel!
Csak vegyetek észbe egyet:
megrémültök látva fényét,
tűntén káprázatba estek! [...]”

A hirtelen jött és viszonzott szerelem-szeretet két év múlva folytatódott a másik divatos fürdőhelyen, Teplitzben. Ludovika és Goethe szinte naponta találkoztak, a királyné gyakran látta vendégül a költőt, aki hálából – szűk körű társaságban – neki olvasta fel legújabb műveit.

Ludovika nem élte meg 29. születésnapját, 1816 áprilisában halt meg. Emléke és hatása nevelt gyerekei által is sokáig élt tovább. Saját gyereke ugyan betegsége miatt nem születhetett, férje előző házasságából született szép számú gyermekét azonban féltő gondnal nevelte, köztük az édesapját a trónon követő Ferdinándot. Az ő kitarása, odaadó szeretete, hozzáértő gondoskodása is kellett ahhoz, hogy a gyenge testi és szellemi fizikumú Ferdinánd uralkodó legyen. Egy másik nevelt gyermeke Ferenc Károly volt, akinek fia Ferenc Józsefként lett a Habsburg Birodalom nagy hatású uralkodója.

A HÁRMAS LUDOVIKA-SZOBOR TÖRTÉNETE

Az Orczy-parkban található több köztéri szobor közül minden kétséget kizáróan a legpatinásabb a Mária Ludovika-szobor, amelynek nemcsak a legrégebbre nyúlik vissza a története, de a legszorosabban kötődik a Nemzeti Közszolgálati Egyetemnek, illetve elődjének, a Ludovika Akadémiának a történetéhez.

A már 1903 óta kisebb-nagyobb megszakításokkal ezen a helyen álló háromalakos szoborcsoport a Magyar Királyi Honvéd Ludovika Akadémia alapításának állít emléket. A középső szobor Mária Ludovika királynét ábrázolja, aki, mint köztudott,

ötvenezer forintos koronázási tiszteletdíjának felajánlásával megalapította a katonai intézményt. A Ludovika Akadémia eredetileg a hadköteles kort még el nem ért (14–17 éves), önkéntesen jelentkező ifjakat képezte tényleges állományú tisztekké, illetve a ténylegesen szolgáló honvédtiszteknek tette lehetővé a hadtudományok terén felsőfokú tanulmányok végzését. A szobor azt a képzeletbeli mozzanatot örökíti meg, amikor a királyné átnyújtja az akadémia alapítólevelét a tőle balra álló József nádornak, az akadémia megvalósítójának. József nádort nem véletlenül nevezték a történetírók „a legmagyarabb Habsburgnak”: a katonai akadémián kívül neki köszönhető Pest-Buda modernizációja, egy a Habsburg Monarchián belüli, ragyogó magyar országközpont kialakítása, számos fővárosi intézmény létrehozása, megépíttetése. A királyné jobbján Buttler János grófot mintázta meg a szobrász, aki a szintén Mária Ludovika kezdeményezésére megalakult, a Ludovika Akadémia létrejöttét szolgáló alapítvány legbőkezűbb adakozója volt. A szobrok alatt a talapzaton a következő felirat áll: „A Ludovika név hirdesse nemzethez való vonzalmunk emlékét.”

A hármasszoborcsoport tervét Deseő Lajos százados, rajztanár készítette, ez alapján alkotta meg Bászler Alfréd szobrász az eredetileg gipszből készült szobrot. A szoborcsoportot – a monarchia jelképét látva benne – 1919-ben, a Tanácsköztársaság idején lerombolták. Csak tíz évre rá, az akkori honvédelmi miniszter és az akadémia kérésére állították vissza bronzból újramintázott változatát, Vass Viktor szobrászművész alkotását. A hármasszobor így 1929-től egészen a második világhá-

ború utánig állt itt, majd ismét eltávolították.

A rendszerváltás után egy volt ludovikás tiszt kutatta fel és találta meg a szétszedett, elhanyagolt állapotú Ludovika-szoborcsoportot egy vidéki szoborraktárban. A sérült alkotást rendbe hozták, és 1992-ben ismét visszaállították az eredeti helyére. Érdekesség, hogy a Ludovika királyné szavait őrző szobortalapzat az alatt a négy évtized alatt is állt, amíg maga a szobor a raktárban porosodott. A nemzet eszményét hirdető talapzat ludovikás körökben kultikus helyé vált. Itt tartották például titokban a Ludovikán 1938-ban végzetek az osztálytalálkozójukat, de számos medál és emlékérem ábrázolja ugyanezt a jelképesé vált szoborcsoportot. Az 1992-es augusztus 18-i ludovikás világtalálkozó alkalmával pedig a szoborcsoportot négy évtizednyi száműzetés után – ezúttal az akadémia el-esett fiainak emlékére – ünnepélyesen meg is koszorúzták. ●

NKE – nem csak sportos egyetem

SZÖVEG: **PODOBNI ISTVÁN**
FOTÓ: **SZILÁGYI DÉNES**

„Küldetésünk, hogy Budapesten az egyetemi sport egyik fellegvárává váljunk” – mondta Dr. Borók György, a Nemzeti Közszerződés Egyetemi Sportigazgatóság (NKE ESI) igazgatója, akit az NKE sportrendszeréről, valamint a Ludovika Campuson rendezett 1. egyetemi öttusa-világ bajnokságról kérdeztünk magazinunk.

összehangolása és megszervezésének támogatása, az egyes egyetemi egységek közti koordináció, továbbá az egyetemi sportrendezvények szervezése és a sportolók indítása a versenyeken, valamint a sportkapcsolatok ápolása a hazai és nemzetközi egyetemekkel, szervezetekkel. A sportkomplexumok üzemeltetését az NKE Szolgáltató Non-profit Kft. látja el. Az új campuson a hallgatók sportos oktatásáért, neveléséért és kiképzéséért pedig a Rendészettudományi Kar Testnevelési és Küzdősportok Tanszéke felel.

LUDOVIKA CAMPUS: A FŐVÁROS ÚJ EGYETEMI SPORTKÖZPONTJA

Borók György felhívta a figyelmet, hogy a budapesti egyetemi sportinfrastruktúra igen rossz állapotban van: „Ezt a lemaradást a kormányzat észrevette,

konditermekkel és nyitott szabadidő-sportparkkal bővült. Ezek egy része elérhető lesz a lakosság számára is, viszont a létesítmények többsége még „tesztüzem” alatt áll. „Igyekszünk minél több kapacitást biztosítani a környék lakosságának” – fejtette ki az igazgató, azonban felhívta a figyelmet, hogy a sportegységekben elsősorban a felsőoktatási, kiképzési feladatokat követően lesz szabad időszáv a különböző sportegyesületek és magánszemélyek számára.

„Nemcsak az egyetemi sport szempontjából, hanem országos szinten is kiemelt minőségű sportlétesítmények ezek” – mondta Borók György. Hozzátette, hogy amennyiben nem számítjuk a Papp László Arénát, a Ludovika Aréna a legnagyobb belmagasságú sportcsarnokegyüttes a fővárosban.

az Orczy-kertben. Borók György kifejtette, hogy terveik szerint ezzel a Ludovika újra betölti azt a kiemelt szerepét a magyar társadalomban és sportéletben, amelyet az 1800-as években megálmodtak neki.

Az egyetem vezetése, az NKE ESI és Borók György nem titkolt célja, hogy felhelyezze az egyetemet a hazai sporttérképre, mivel nemcsak sportos, hanem eredményes egyetemmel is szeretnének fejlődni. Az egyetem a jogelődök integrációjának eredményeként 2012-ben alakult, így egységes versenyzői múlt nélkül külön kihívást jelent az új infrastruktúrán atlétikában, úszásban és csapatban játszott labdasportokban az egyetemi versenyeken eredményes hallgatói bázist biztosítani. A sportigazgató véleménye szerint a sportkultúra kialakításához, vala-

NKE ESI

„A sportos egyetem mint fogalom számunkra leginkább célként fogalmazható meg” – fejtette ki magazinunknak Borók György. A címhez más magyar felsőoktatási intézményekkel is versenybe kell szállnia az NKE-nek. A sportigazgató kifejtette, hogy hazánkban a Testnevelési Egyetem vezeti a rangsort – nem meglepő módon –, azonban szorosán ott van mellette az NKE a sportképzésre fordított óraszámok tekintetében. Ennek oka, hogy a közszolgálati képzési palettája speciális területeket

fed le a magyar felsőoktatásban, a Ludovika Campuson egyaránt tanulnak hivatásos és civil hallgatók. A különböző hivatásrendeknek így a kötelező tanórák mellett magas óraszámokban kell részt venniük testnevelésórákon és kiképzéseken. „A sport mindennapi része az oktatásnak” – hangsúlyozta. Azonban a Ludovikán nem csak a kötelező köröket szeretnék lefutni, az Egyetemi Sportigazgatóság célja, hogy az egyetemi polgárok szabadidejükben is birtokba vegyék az egyetem új sportkomplexumait. Ehhez széles

spektrummal igyekszik hozzájárulni az NKE a legkülönbözőbb szabadidő- és versenysportokkal kezdve a Ludovikához köthető hagyományörző sportokon keresztül egészen az e-sportig. Az igazgató bemutatta, hogy az NKE sportrendszere három pilléren nyugszik. Az ESI feladata az egyetemi sportinfrastruktúra rendeltetés-szerű használatának biztosítása, a sportlétesítményekben megvalósuló testnevelési, kiképzési és egyéb sportfoglalkozások tervezésének

ennek köszönhetjük mi és más egyetemek is, hogy igen komoly sportberuházásokra került és kerül sor.” A Ludovika Campus-beruházás során számos új létesítménnyel bővült az Orczy-kert. Józsefváros Budapest legbeépítettebb kerülete, a környék lakosságának így eddig kevés lehetősége volt az aktív kikapcsolódásra a kerület határain belül. A campus Ludovika Arénának nevezett sportcsarnokkal, uszodával, lovardával, fedett lőtérrel, egy hatsávós rekortán atlétikai pályával, műfüves focipályával, többfunkciós sportpályával,

Ebből adódóan komoly igény jelentkezik: az átadást követően már két országos egyetemi bajnokság (futsal és kosárlabda) döntőjét játszották le a csarnokban. Emellett az arénában válogatott röplabdamerkőzéseket is rendeztek. A Ludovika Campusra tervezett rendezvényeket az igazgató három részre osztotta: egyrészt országos, valamint budapesti bajnokságok befogadását tervezik, másrészt tanintézeti bajnokságoknak szeretnének helyet adni, harmadrészt saját kezdeményezéseket, sportrendezvényeket hívnának életre

mint fejlesztéséhez elengedhetetlen szempont, hogy nívós sporteseményeket vonzzanak be az egyetemi campusra. „Küldetésünk, hogy Budapesten és országosan is az egyetemi sport egyik fellegvárává váljunk” – mondta. Legutóbb az NKE egyetemi csapatai a tömegsportok területén futsalban, valamint kosárlabdában értek el sikereket. Az igazgató hozzátette, hogy a következő NB I-es női kosárlabda-bajnokság csapatai között az NKE hölgyei is szerepelni fognak. A Ludovika Arénában már az átadás után felpörgött az élet, sorra rendezik

a különböző sportrendezvényeket a csarnokokban. A még gyermekcipőben járó sportközpont nem kis fába vágta a fejszét: egyetemi öttusa-világ bajnokságot szervez júliusban a campus területén. Az év csúcsműsoránál az NKE naptárában. Hagyományteremtő jelleggel rendezik meg a közszolgálati egyetemi napot az Orczy-parkban, amelynek során idén az NKE lesz a házigazdája az egyetemi sport nemzetközi napjának hazánkban. Ekkor tartják a Military Power Challenge-et is, ahol a vállalkozóképvűek mérhetik össze erejüket különböző versenyszámokban az NKE hivatásos honvédtisztjelöltjeivel. Az őszi szemeszter során a tervek szerint Baján szervezik meg az egyetemi sárkányhajó-bajnokságot, a Ludovikán továbbra is folytatódni fog az Egyetemi Labdarúgó Liga, emellett az NKE ad otthont a BEFS földharcversenynek, továbbá crossfit-, asztalitenisz-, falmászó- és röplabdabajnokságot is szerveznek az új sportkomplexumokban.

VILÁGBAJNOKSÁG A LUDOVIKA CAMPUSON

Az NKE-n rendezték meg az I. egyetemi öttusa-világ bajnokságot, amely az NKE, a Magyar Egyetemi és Főiskolai Sport-szövetség, a Magyar Öttusa Szövetség,

valamint a Nemzetközi Egyetemi Sport-szövetség közös együttműködésében valósult meg 2018. július 4–8. között. „Nemcsak a mi egyetemi életünkben, hanem az egész világon ez lesz az első egyetemi öttusa-világ bajnokság” – emelte ki Borók György a versenyt megelőzően. Magazinunk kérdésére kifejtette, hogy a világversenyt többéves előkészítő és szervezői munka előzte meg. A sportigazgató ismertette, hogy az egyetem rektora, Prof. Dr. Patyi András támogatta a rendezvény befogadását, mivel az egyetem, a jogelőd intézmények, valamint a Ludovika Akadémia szellemiségét is áthatják az öttusa alapját képező sportágak. „Ennek nálunk hagyománya van, a hazai lovaglás, vívás és lövészet bölcsője a Ludovika.” Bár az NKE sportkomplexumai még csak a tervezőasztalon voltak a döntés előkészítésekor, a nemzetközi szövetség zöld utat adott a magyar pályázatnak. A bizalom és a megfeszített munka meghozta gyümölcsét: a szövetség képviselői elismerően nyilatkoztak a verseny otthonául szolgáló Ludovika Campusról. „Olyan egyedülálló feltételrendszer állt össze, amely nemcsak Budapesten, hanem a világon is páratlan” – emelte ki Borók György. „Ezt a Monacóból érkezett öttusa-delegáció is megerősítette.”

Az egyetemi világsportrendezvények mindig meghatározzák egy felsőoktatási intézmény életét. Hazánkban legutóbb Pécsen rendeztek egyetemi birkózó-világ bajnokságot, ahol az intézmény, az egyetemi polgárság és a város közös erővel fogott össze a rendezvény sikerességének érdekében. Az NKE is hasonlóan járt el a házigazda szerepében: biztosította a szükséges infrastruktúrát és logisztikát, valamint részt vett a szervezésben, és további segítséget nyújtott az öttusa-világ bajnoksághoz a szervezőpartnereknek.

„A Magyar Öttusa Szövetség profi módon dolgozik, minden eszközállomány rendelkezésre áll” – mondta a sportigazgató. A versenyzőket az Orczy Úti Kollégiumban szállásolták el, míg a versenyszámokat a campus területének különböző részein bonyolították le. Az Orczy-park teljesen átalakult: a Ludovika Arénában állították fel a vívópástokat, a park területén alakították ki a terepfutópályát a speciális lóállásokkal, az egyetemi uszoda nyolcsávós medencéje az úszószámoknak adott otthont, míg a versenylovakat a Ludovika Huszár Lovardában helyezték el, és a lovardához tartozó díjugrató pályát használták. A világ bajnokságon 17 ország 17–25 éves egyetemista és főiskolás fiataljai mérették meg magukat. ●

AZ ÖTTUSA

A pentatlon, azaz közismertebb nevén az öttusa egy összetett versenysport, amely különböző sportágakat foglal magába. A sportolóknak helyt kell állniuk lovaglásban, úszásban, vívásban, lövészetben és terepfutásban egyaránt. Az ókori eredetű sport 21. századi szabályai a következők: párbajtőr vívás során elektronikus találatjelző segítségével kell tust bevinni, az úszás alkalmával 200 méteres távot kell teljesíteni, a lovaglásnál 12 megadott akadályon kell átugratni, míg a futást kombinálták a lövészettel, így a 4 × 800 méteres kör alatt 4 × 5 lövést kell leadniuk a speciális céltáblákra a versenyzőknek. Az öttusa szorosan kötődik a Ludovika Akadémia szellemiségéhez, hiszen az egyes sportágak, mint például a vívás, a lövészet, valamint a lovaglás meghatározó szerepet játszottak a magyar honvédtisztképzés központjában az évszázadok során.

A meg nem értett orvos tragédiája

200 évvel ezelőtt, július 1-jén született a világhírű magyar orvos, Semmelweis Ignác (1818–1865)

SZÖVEG: HORVÁTH MÓNIKA
FOTÓ: INTERNET

A chicagói sebészeti tudományok múzeumában (International Museum of Surgical Science) található a Halhatatlanok Csarnoka (The Hall of Immortals). Itt 12 ember szobra látható, azoké, akik a legtöbbet tettek az orvostudományért: Semmelweis Ignác is köztük van. Korszakalkotó felfedezését azonban csak halála után ismerték el a tudományos-szakmai körök, csak ezután vonult be az anyák megmentőjeként a köztudatba. Életében – mint általában a zseniket – értetlenség és elutasítás övezte.

Semmelweis nagysága abban állt, hogy a mikrobiológia forradalma előtt egy évtizeddel rájött, hogy egy egyszerű fertőtlenítő kézmosással meg lehet előzni a fertőzések kialakulását, meg lehet állítani a kórokozó baktériumok terjedését. Az általa az orvosi gyakorlatba is bevezetett fertőtlenítő kézmosás nemcsak az akkoriban gyakori, a szülő nőket tizedelő gyermekágyi láz okát szüntette meg, hanem a kórházi fertőzések számát általában is radikálisan csökkentette. A gyermekágyi láz hátterének, kórtanának felfedezése hatalmas eredmény volt, ezzel a tudós messze megelőzte korát, hiszen csak egy bő évtizeddel később került sor Koch és Pasteur kutatásaira, a kórokozó baktériumok felismerésére. Felfedezésével Semmelweis a modern sebezést előfutára volt.

ORVOSLÁS TEGNAP ÉS MA

Felfedezésének korszakalkotó voltát mai szemmel nehéz megérteni. Manapság már mindenki naponta többször mos kezét, hogy csökkentse a megbetegedések valószínűségét, az egészségügyben pedig szigorú koreográfia szerint zajlik a műtétek előtti bemosakodás. A tisztaság és általában a sterilitás

magától értetődő fogalmak. Elég azonban egy 19. században játszódó kosztümös filmet megnézni, hogy képet alkothassunk az egészségügy és a kórházak sterilitás bevezetése előtti állapotáról. A 19. század végéig a sebész kése szinte többször ölt, mint gyógyított, nagyobb csoda volt túlélni az orvosi beavatkozásokat, mint a betegséget, amelyet kezelni akartak. A vérmérgezés okának felismerése és megszüntetése változtatta meg ezt az állapotot. Orvosi körökben az az általános nézet, hogy Semmelweis felfedezése és az anesztézia fejlődése volt az a két tényező, amely a sebezést az emberkínzásból valódi gyógyítássá fejlesztette.

SEMMELWEIS DIÁKÉVEI

Semmelweis Ignác 1818. július 1-jén született, Semmelweis József és Müller Terézia ötödik gyermekeként. Apja jómódú budai kereskedő volt, saját kis fűszerboltját, a Fehér Elefántot vezette a Tabánban, és elég tehetős volt ahhoz, hogy gyermekeit taníttatni tudja. Fia, Ignác a várbeli egyetemi gimnáziumi érettségét követően először a Pesti Tudományegyetem kétéves bölcsészeti kurzusát végezte el, majd Bécsbe ment, és a jogi karra

iratkozott be. Egy medikushallgató barátja révén ült be az orvosi egyetem anatómia-előadásaira. Az ott hallottak annyira magával ragadták, hogy egy év után az orvosi pálya mellett döntött. Egyetemi stúdiiumai mellett eljárt boncolni, és elvégezte a szülésmesteri tanfolyamot. Két évig a pesti egyetem orvosi fakultásán is tanult. 1844-ben végül Bécsben szerzett orvosi diplomát *Tractatus de Vita Plantarum* című botanikai doktori értekezésével, majd szülésmester és sebészdoktor lett. Tanárai, professzorai kiemelkedő tehetségnek tartották, állást azonban csak évekkel később kapott, addig továbbra is belgyógyászati és patológiai előadásokat hallgatott, boncolási gyakorlatokon vett részt. Először orvostanár-helyettesként dolgozott, majd 1846-ban tanársegédnek nevezték ki a bécsi szülészeti klinikán.

FELFEDEZÉSE

Bécsi kórházi munkája során naponta szembesült a gyermekági lázban meghalt kismamák tragédiájával. Feltűnt neki ugyanakkor, hogy a gazdagoknak fenntartott I-es klinikán, ahol képzett orvosdoktorok, többek között ő is dolgozott, háromszor annyian haltak meg ebben a kórban, mint a szegényeket kiszolgáló II-es számú klinikán, ahol nővérek és bábaasszonyok látták el a szülő anyákat.

A betegség valódi hátterének feltárásához 1847-ben egy tragikus esemény segítette hozzá a patológiában is jártas szülészorvost. Ez év tavaszán néhány hetet Velencében töltött, közben Bécsben meghalt egyik kollégája, Jacob Kolletschka kórbonctanprofesszor, miután boncolás közben megvágta a kezét. Hazatérve Semmelweis átnézte a boncolási jegyzőkönyvet, és felismerte: barátja halálát ugyanaz a betegség okozta, mint amely gyermekági láz néven annyi kismamát ölt meg. Így jutott arra a felismerésre, hogy a gyermekági láznak nevezett végzetes kór, amiről orvosprofesszorok, többek között a kórházat vezető Klein professzor azt gondolták, hogy járvány, és a levegőben terjed, valójában vérmérgezés. Meg volt róla győződve, hogy a kórt maguk a szülészorvosok idézik elő azzal, hogy közvetlenül boncolás után, amelyet akkoriban gyakran végeztek, nem megfelelően fertőtlenített kézzel vizsgálták, látták el a szülő nőket. Ez nemcsak a kolléga és a szülő nők azonos kórtörténetű halálesetére szolgált magyarázatul, hanem arra is, hogy miért kevesebb a haláleset a bábaasszonyok által üzemeltetett klinikán, mint az orvosok kórházában.

A BETEGSÉG ELLENSZERE: A KÉZMOSÁS

Semmelweis azt is megfigyelte, hogy a klórmentes oldat megszünteti azt a „hullaszagot” amelyet az orvos keze árasztott, ha boncolást végzett, és rájött, hogy az ezzel az oldattal való kézmosás gátat vet a fertőzésnek. Kötelezővé tette ezért, hogy a hozzá beosztott orvosok erős fertőtlenítőszerezrel,

klórmészoldattal könyékig, körömkefével mossanak kezét mielőtt a beteghez érnének. A statisztikák őt igazolták: a kézmosás bevezetése után hónapról hónapra csökkent a gyermekági lázban elhunyt kismamák száma, a havi 15 százalékos elhalálozással szemben szinte megszűnt a gyermekági láz, csak 0-1 százalékos volt a mortalitás.

MEG NEM ÉRTETTSÉGE

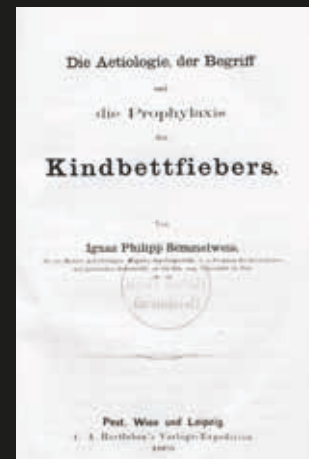
A klinika professzorai, Semmelweis orvoskollégái azonban a statisztikai bizonyítékokat komolytalannak tartották, nem hittek az elgondolásban. A fertőtlenítés céljából javalt procedúrát nevetségesnek és megalázónak, a feltételezést pedig, hogy ők maguk okozták a betegek halálát, sértőnek és felháborítóknak találták. Még inkább Semmelweis ellen fordultak, amikor a szülész indult levelekkel szólította fel őket a szükséges elővigyázatossági intézkedésekre, majd gyilkosoknak nevezte azokat, akik nem voltak hajlandók a radikális kézfertőtlenítésre. Egyre emésztette ugyanakkor a lelkiismeret-furdalás is azok miatt a nők miatt, akiknek korábban ő maga okozta a halálát.

„Gyilkoltam – jóhiszeműen tettem, de gyilkoltam – meg akartam menteni a gondjaimra bízott szülő nőket. Azt hittem, minél szorgalmasabban boncolok, annál inkább rájövök a titkos okra, amely megöli őket. Ezért boncoltam, s az ujjamon tapadó hullaméreggel öltem meg őket. De most rájöttem arra, hogy a fertőzést a vizsgáló ujjon tapadó szenny viszi be a szülő nő szervezetébe. Ezt tudtára adtam az egész világnak, és aki ezek után nem takarítja le a szennyét ujjáról, mielőtt vizsgál, az tudatosan és bűnösen gyilkol” – figyelmeztette az orvosokat.

Az indultatos támadások miatt professzorai megutálták, ellene fordultak. Tanársegédi állását ugyan meghagyták, de valódi embereken nem, csak próbababákon illusztrálhatta tanait. Az 1848-as forradalom kitörésekor, a nemzeti érzés feltámadásakor pedig az osztrák professzorok megszabadultak a kellemtelen magyartól, elbocsátották a klinikáról. Semmelweis visszatért Pestre, ahol eleinte fizetés nélküli főorvosi státuszt kapott. Időközben megnősült, egy pesti német kereskedőcsalád lányát, a 20 éves Weidenhoffer Máriát vette el.

„Szerettek együtt lenni, feljegyezték róluk, hogy a feleség még a páciensekhez is elkísérte férjét, és megvárta a kocsiban. A kor szokásai ellenére tegeződtek, Mária egyszerűen »du Semmelweis«-nek szólította párját” – írja róluk Nyáry Krisztián egy Facebook-bejegyzésben. Őt gyermekük született, de kettő még csecsemőkorában elhunyt.

A pesti Rókus Kórház főorvosaként Semmelweis itt is bevezette a higiéniai szabályokat az általa vezetett szülészeten, és rövid idő alatt 0,85 százalékra szorította le a gyermekági lázban meghalt arányát. Ugyanakkor Pesten is meg kellett tapasztalnia az elutasítást az orvoskollégák részéről, akik nem tudtak szembenézni a ténnyel, hogy ők a felelősek a szülő nők haláláért. Hogy felrzza az orvostársadalmat, eredményeinek publikálásába kezdett. Először magyar nyelvű szakkikkeket közölt egy orvosi hetilapban, később egy német nyelvű monográfiát adott ki és küldött meg Európa összes vezető szülészprofesszorának. Így Európa-szerte ismertek lettek a nézetei, de legtöbbször nem fogadták el felismerését, bolond magyarnak tartották. Ekkor indulatos, nyílt levelekben kezdte támadni az orvosokat, gyilkosoknak, hóhéroknak, „orvosi Nerók”-nak nevezte őket, óriási felháborodást keltve. A hazai orvostársadalom is egyre inkább úgy érezte, hogy szégyent hoz rájuk, lejáratja őket a nemzetközi szakmai körökben. Viszonya családjával is megromlott.

HALÁLA

Az elutasítás és értetlenség, amellyel napi szinten kellett megküzdenie szűkebb és tágabb környezetében, valamint a szakmai-tudományos körökben, felőrölték erejét. Eszméit, meggyőződését egyre indulatosabban, megszállottként védte, viselkedése egyre nagyobb zavart keltett környezetében. 1865-ben végül a családdal egyeztetve egy háromfős orvosi konzilium elmezavart állapított meg nála. Rábészélve Semmelweist, hogy Ausztriába utazzon fürdőkúrára, családja arra is

rávette, hogy Bécsben nézzék meg egy bőrgyógyász barátja új klinikáját. Így került Semmelweis Ignác az Alsó-Ausztriai Országos Elmeógyógyintézetbe, ahol pár nappal később meghalt. Megölték.

Megoszlanak a vélemények arról, hogy valóban elmezavarral küszködött-e, vagy csak elviselhetetlenné vált a felfedezését rögeszmésen hirdető orvos viselkedése a környezete számára. Dr. Czeizel Endre szerint Semmelweis enyhén szólva „nehéz” ember volt, de nem volt elmebeteg. Elmeógyógyintézetbe utalásáról azt állítja Czeizel, hogy feleségének panaszait követően az orvosok „lehetőséget láttak orvosi indokkal történő eltávolítására”, vagyis a meg nem értett zseni orvost végül az orvostársadalom maga intézte el. „Ma minden bizonytalanság mániás depresszióként diagnosztizálnák azt a lelkiállapotot, amelybe ebben az időben Semmelweis kerülhetett. Felesége szerint ingerlékeny lett, sokszor egész éjjel járkált a szobájában, és gyakran voltak otthon is dühkitörései. Arra azonban semmi nem utal, hogy elmebeteg lett volna. Gyógyító munkája mellett ellátta az orvosi kar gazdasági igazgatói tisztségét, egyéb témákban szabályos tudományos cikkeket publikált, és vizsgáztatott is” – írja Nyáry Krisztián is Czeizel nyomán.

Az elmeógyógyintézet hivatalos jelentése szerint ujjmérülése miatti vérmérgezés következtében halt meg pár nappal az intézetbe érkezése után. Az azóta előkerült halotti jegyzőkönyvből és boncjegyzőkönyvből azonban kiderült, hogy nem vérmérgezésbe, hanem az ottani ápolók brutális verése miatti sérüléseibe halt bele, azaz az osztrák ápolószemélyzet ölte meg. Temetése is titokban, a hozzátartozók értesítése nélkül zajlott.

KULTUSZA

Méltatása egy évtizedig váratott magára, majd hatalmas kultusz alakult ki személye körül. Először 1882-ben írt róla egy német professzor könyvet, majd több szakkönyv is elemezte a tudományos eredményeit, de csak Joseph Lister, a híres skót sebész és Louis Pasteur munkássága kapcsán vált egyértelművé, hogy Semmelweisnek mindenben igaza volt. A tudományos világ elismerése után közkinccsé vált: regények születtek az anyák megmentőjéről, tragikus történetét játékfilmekben dolgozták fel. Szobrok és múzeumok őrzik emlékét világszerte. Kisbolygót is elneveztek róla: a 4170-es kapta a Semmelweis Ignác nevet. ●

Az államalapítást ünnepelve

Minden évben augusztus 20-án az államalapítást ünnepeljük. Szent István királyunkra emlékezünk a magyar nemzeti ünnepen, aki Árpád-házi királyként megszervezte a magyar államot, és megszilárdította a kereszténységet hazánkban. 1083. augusztus 20-án a tevékenysége iránti tiszteletből szentté avatták, így ez a nap Magyarország és a magyar katolikus egyház egyik fővédőszentjének is az ünnepe. 1991-ben a rendszerváltást követően döntött a Magyar Országgyűlés amellett, hogy a nemzeti ünnepek közül kiemelve állami ünnepé nyilvánítja ezt a napot. Az állami ünnep során felvonják Budapest Kossuth terén Magyarország lobogóját, majd a tisztavatás következik. A mesterségek ünnepén, amelyet Budán rendeznek meg, bemutatják az ország tortáját. Magyarország fővédőszentje előtt tisztelegve Szent Jobb ünnepi körmenetet tartanak a Szent István-bazilika körül. Ezen a napon adományoznak állami kitüntetések is, többek között például a Magyar Szent István-rendet. Az ünnep esti tűzijátékkal zárul.

Bor és Kenyér Ünnepe

Siófok, 2018. augusztus 17–20.

A Bor és Kenyér Ünnepe néven elhíresült rendezvénysorozat a nyári szezon legnagyobb fesztiválja, és a régió egyik legnagyobb idegenforgalmi eseménye Siófokon. Ezen három napon a Balaton partján a folk- és világzene, valamint a kézműves hagyományok nyomán a folklór tradicionális értékei, a világzenei irányzatokat ismertető koncertek, néptáncbemutatók és népi játékok állnak a középpontban. Emellett családi programokra, vásárra és gasztronómiai élményeken belül kenyérszentelésre, a város borának megválasztására és tűzijátékra is számíthatnak az eseményen részt vevő kicsik és nagyok egyaránt.

Tiszafüredi programok

Tiszafüred, 2018. augusztus 20.

Az államalapítás ünnepe alkalmából augusztus 20-án szentmisét és istentiszteletet tartanak Tiszafüreden, amelyet az új kenyér

Székesfehérvár mindig is különleges szerepet töltött be az Árpád-házi királyok életében. Királyi központként ismerték, hiszen ezen királyi városban koronázta meg a Szent Koronával az uralkodókat az esztergomi érsek. Innentől számított hivatalosan is az ország királyának a felszentelt trónörökös. Székesfehérvár így tehát egyike hazánk legősibb, történelmi jelentőségű városainak. Az államalapítás ünnepén történelmi programokkal, felvonulással és esti tűzijátékkal várják a városba látogatókat.

megáldása követ. Számos egyéb ünnepi programra is készülhetnek az érdeklődők a „Tiszató fővárosában”.

Szent István-napi ünnepi programok

Balatonberény, 2018. augusztus 20.

Ingyenes programokkal készül Balatonberény községe a Szent István-napi állami ünnepség megtartására, amelyre sok szeretettel várják az érdeklődőket.

A XX. SZÁZADI MAGYAR TÖRTÉNELEM ÚTVESZTŐI EDDIG ISMERETLEN LEVÉLTÁRI FORRÁSOK ALAPJÁN

Kun Miklós

Széchenyi-díjas történész előadás-sorozata

LUDOVIKA SZABADEGYETEM

SZEPTEMBER

1. A „prágai tavasz” és a „prágai ősz” titkos története publikálatlan levéltári források alapján (1968)

2. Miként mozgatták Kádár Jánost a Kreml urai 1968-ban?

3. Berija „összeesküvése” és annak magyar szálai (1953 tavasza/nyara)

4. Miért nem tért vissza Tito a régi szovjet akolba?
(Budapest szerepe a Moszkva/Belgrád újabb kötélhúzásban, 1953–1959)

OKTÓBER

5. A szovjet politikai rendőrség és a magyarországi megtorlások (1956–1963)

6. Összeesküvések Nyikita Hruscsov ellen ismeretlen
– így magyar vonatkozású – források tükrében (1955–1964)

7. Milyen területi változások nem valósultak meg végül a szovjet belső és külső gyarmatbirodalom területén és miért? (1950/60-as évek)

8. A világ kommunista mozgalmát megrázó válságok, azok magyar szálai
(1950/60-as évek)

NOVEMBER

9. Miként evezte be Kádár János Magyarországot politikai pályáját végül is megakasztó gazdasági/belpolitikai válságba? (1980-as évek)

10. Publikálatlan források a volt szovjet levéltárakból magyar/szovjet titkos kapcsolatokról (1980-as évek)

11. Mihail Gorbacsov pálfordulásainak különös története (1970/90-es évek)

DECEMBER

12. Volt egyszer egy hidegháború: a katonai konfrontáció és lélektani hadviselés természetrajza (1940/80-as évek)

Regisztrálni a következő elérhetőségen lehet:

<http://regisztracio.uni-nke.hu/szabadegyetem>

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
HADTUDOMÁNYI ÉS HONVÉDTISZTKÉPZŐ KAR

TISZTAVATÓ ÜNNEPSÉG

2018. AUGUSZTUS 20.
BUDAPEST V. KERÜLET · KOSSUTH LAJOS TÉR